

Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου

ΑΝΑΡΤΗΣΗ - ΔΙΑΥΓΕΙΑ

**Ανατολικά Γεφύρια Αιτωλικού
Τ.Θ. Αιτωλικού
Τ.Κ. 30400**

τηλ. 26320 55094
fax: 26320 55094
e-mail: info@fdlmes.gr
ιστοσελίδα: <http://www.fdlmes.gr>

Αιτωλικό, 08/06/2012

Αριθμ. Πρωτ. 4039

**ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΔΟΧΩΝ
ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ 3**

**«ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ
ΧΛΩΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑΣ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 92/43 ΚΑΙ 79/409»**

Τμήμα 1. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»

Τμήμα 2. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινωτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»

Τμήμα 3. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης λιμνοθαλάσσιων, λιμναίων και ποτάμιων συστημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»

Διάρκεια του Έργου: **24 μήνες** από την υπογραφή της Σύμβασης για κάθε τμήμα

Προϋπολογισμός : **400.000 ΕΥΡΩ** (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) που κατανέμεται κατά τμήμα:

Τμήμα 1. Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου **110.000€**

Τμήμα 2. Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινωτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνοθάλασσας Μεσολογίου **140.000€**

Τμήμα 3. Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης λιμνοθαλάσσιων, λιμναίων και ποτάμιων συστημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνοθάλασσας Μεσολογίου **150.000€**

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το **ΕΠΠΕΡΑΑ**

Ημερομηνία Αποστολής για Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ (ΕΕΕΚ): **6/6/2012**

Αναθέτουσα Αρχή: ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Ημερομηνία Λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφορών: **23/7/2012.**

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επικερσιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**Μέρος Α ' - Γενικοί και Ειδικοί Όροι**

Κεφάλαιο Α1	Ορισμοί και Γενικές Αρχές (Άρθρα 1 - 5).....	σελ. 3-7
Κεφάλαιο Α2	Στοιχεία Προκήρυξης (Άρθρα 6 - 7).....	σελ. 8
Κεφάλαιο Α3	Στοιχεία Συμμετοχής (Άρθρα 8 - 9).....	σελ. 9-19
Κεφάλαιο Α4	Στοιχεία Προσφορών (Άρθρα 10 - 15).....	σελ. 20-23
Κεφάλαιο Α5	Διαδικασία Διενέργειας Διαγωνισμού (Άρθρα 16 - 20).....	σελ. 24-28
Κεφάλαιο Α6	Ολοκλήρωση Διαγωνισμού (Άρθρα 21 - 23).....	σελ. 29-30
Κεφάλαιο Α7	Βασικά Στοιχεία Σύμβασης (Άρθρα 24 - 35).....	σελ. 31-35

Μέρος Β ' - Τεχνική Περιγραφή

1. Προοίμιο	σελ. 36
2. Στόχος και αντικείμενο του έργου	
Τμήμα 1	σελ. 37-51
Τμήμα 2	σελ. 52-64
Τμήμα 3	σελ. 65-81
3. Παραδοτέα και Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του Έργου	
Τμήμα 1	σελ. 82-83
Τμήμα 2	σελ. 84-85
Τμήμα 3	σελ. 86-89
τεχνικές προδιαγραφές παραδοτέων	σελ. 89
4. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου	σελ. 90-91

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υπόδειγμα Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής σε Διαγωνισμό	σελ. 93-94
Υπόδειγμα Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης	σελ. 94-96
Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς	σελ.97

ΜΕΡΟΣ Α΄**ΓΕΝΙΚΟΙ & ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α1****ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ****Άρθρο 1****ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ**

Ο **ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ** προκηρύσσει ανοικτό διεθνή διαγωνισμό, για το έργο **«ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΧΛΩΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑΣ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 92/43 ΚΑΙ 79/409»**. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε **325.203,25 ΕΥΡΩ** χωρίς Φ.Π.Α., πλέον **74.796,75€** Φ.Π.Α, συνολικό ποσό με Φ.Π.Α. **400.000** ευρώ.

Το έργο περιλαμβάνει τρία διακριτά επιμέρους τμήματα, τα οποία έχουν ως εξής:

Τμήμα 1.	ΔΙΑΡΚΕΙΑ (μήνες)	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (με ΦΠΑ)
Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου	24	110.000€
Τμήμα 2.	ΔΙΑΡΚΕΙΑ (μήνες)	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (με ΦΠΑ)
Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου	24	140.000€
Τμήμα 3.	ΔΙΑΡΚΕΙΑ (μήνες)	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (με ΦΠΑ)
Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης λιμνοθαλάσσιων, και ποτάμιων συστημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου	24	150.000€

Αναλυτικά, το αντικείμενο εκάστου τμήματος και συνολικά οι υποχρεώσεις των αναδόχων περιγράφονται στο **Μέρος Β΄ «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ»** της Προκήρυξης αυτής.

Κριτήριο κατακύρωσης για το παραπάνω έργο είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

Το έργο χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους και την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013 και ειδικότερα από το ΕΤΠΑ και είναι ενταγμένο στον Άξονα προτεραιότητας 9 - «Προστασία φυσικού περιβάλλοντος και βιοποικιλότητας» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη».

Άρθρο 2**ΟΡΙΣΜΟΙ**

Οι ακόλουθοι όροι θα έχουν, πλην της περίπτωσης που τα συμφραζόμενα απαιτούν διαφορετικά, τις έννοιες που τους αποδίδονται στη συνέχεια:

ΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΡΜΗΝΕΙΑ
Αναθέτουσα Αρχή και Υπηρεσία Διενέργειας του Διαγωνισμού	Ο Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου που εδρεύει στο Αιτωλικό - ανατολικά γεφύρια, (Τ.Θ. Αιτωλικού - Τ.Κ. 30400) και ο οποίος προκηρύσσει τον διαγωνισμό αυτό
Διευθύνουσα ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία	Ο Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου
Προκήρυξη	Η παρούσα προκήρυξη που αποτελείται από το Μέρος Α: Γενικοί και Ειδικοί Όροι, το Μέρος Β: Τεχνική Περιγραφή και το παράρτημα αυτής
Έργο	«Καταγραφή και παρακολούθηση των τύπων οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας των οδηγίων 92/43 ΚΑΙ 79/409» όπως αναλυτικά περιγράφεται στο παράρτημα Α
Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού	Το αρμόδιο για την αποσφράγιση και την αξιολόγηση των προσφορών συλλογικό όργανο της Αναθέτουσας Αρχής, το οποίο θα συγκροτηθεί ειδικά για το σκοπό αυτό και το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις περί λειτουργίας των συλλογικών οργάνων της διοίκησης.
Προσφέρων	Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων ή κοινοπραξία συμμετέχει στον διαγωνισμό και υποβάλλει προσφορά με σκοπό τη σύναψη Σύμβασης με την Αναθέτουσα Αρχή.
Εκπρόσωπος	Ο υπογράφων την προσφορά. ▶ Στην περίπτωση που ο Υποψήφιος είναι νομικό πρόσωπο και ο υπογράφων την προσφορά δεν είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου, ο εκπρόσωπος θα πρέπει να ορίζεται με εξουσιοδότηση που γίνεται με συμβολαιογραφική πράξη. Εάν ο υπογράφων την προσφορά είναι νόμιμος εκπρόσωπος, τούτο θα πιστοποιείται με την ταυτόχρονη προσκόμιση του σχετικού αποδεικτικού (Φ.Ε.Κ. – Πρακτικό Δ.Σ. – Καταστατικό). ▶ Εάν ο υποψήφιος Ανάδοχος είναι ένωση φυσικών ή νομικών προσώπων, εκπρόσωπος θεωρείται ο κοινός εκπρόσωπος της ένωσης ο οποίος ορίζεται και πάλι με συμβολαιογραφική πράξη. Τα παραπάνω θα κατατίθενται κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς.

ΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΡΜΗΝΕΙΑ
Αντίκλητος	Το πρόσωπο το οποίο ο Προσφέρων με δήλωσή του, ορίζει ως εναλλακτικό υπεύθυνο για τις ενδεχόμενες ανάγκες επικοινωνίας της Αναθέτουσας Αρχής με τον Προσφέροντα. Στη δήλωση αυτή περιλαμβάνονται τα πλήρη στοιχεία του προσώπου αυτού (ονοματεπώνυμο, ταχυδρομική διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου, fax, κ.λπ.).
Ανάδοχος	Ο Προσφέρων που θα επιλεγεί και θα συνάψει Σύμβαση με την Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τον τρόπο και τη διαδικασία που περιγράφονται στο παρόν τεύχος.
Κατακύρωση	Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής με την οποία κατακυρώνεται η υλοποίηση του έργου στον Ανάδοχο.
Σύμβαση	Η έγγραφη συμφωνία μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και του Αναδόχου, η οποία υπογράφεται μετά την ανακοίνωση της Κατακύρωσης και οι όροι της περιλαμβάνονται στην παρούσα.
Προϋπολογισμός	Η εκτιμώμενη από την Αναθέτουσα Αρχή ως πιθανή δαπάνη για την υλοποίηση των με την παρούσα προκηρυσσόμενων υπηρεσιών. Η δαπάνη αυτή αποτελεί και το ανώτατο όριο της προσφοράς που μπορεί να υποβάλλουν οι υποψήφιοι. Προσφορές που υπερβαίνουν την εκτιμώμενη δαπάνη απορρίπτονται.
Συμβατικό Τίμημα	Η τιμή προσφοράς στην οποία θα κατακυρωθεί το έργο.
Επιτροπή Ενστάσεων	Επιτροπή ορισμένη με την υπ' αριθμό 366 /συν89/20-01-2012 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία έχει την ευθύνη για την αξιολόγηση των ενστάσεων
Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής (Ε.Π.Π.)	Επιτροπή ορισμένη με την υπ' αριθμό 366 /συν89/20-01-2012 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής,, η οποία έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση της εκτέλεσης της Σύμβασης από τον Ανάδοχο και την παραλαβή των Παραδοτέων
Τόπος παροχής	Ο τόπος παροχής των Υπηρεσιών θα είναι η έδρα και η περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου.
Χρονοδιάγραμμα	Η συνολική διάρκεια παροχής των Υπηρεσιών θα είναι 24 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.

Άρθρο 3**ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ & ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ****3.1 ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ**

Ο Διαγωνισμός θα διεξαχθεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και ιδιαίτερα:

1. τις διατάξεις του **Π.Δ. 60/2007 (ΦΕΚ: 64/Α/16.3.07)** Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Νοεμβρίου 2005
2. τις διατάξεις του **Ν. 3886/2010 (ΦΕΚ 173/Α/30.9.2010)** «Δικαστική προστασία κατά τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων – Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 (L395) και την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 (L 76), όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 (L 335)».
4. τις διατάξεις του **Ν. 2286/1995 (ΦΕΚ19/Α/1.2.1995)** «Προμήθειες του Δημόσιου Τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» και ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 2 (§12) αυτού
5. τις διατάξεις του **Π.Δ 118/2007 (ΦΕΚ 150/Α/10.07.2007)** «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου» εφαρμοζομένου αναλογικά, όπως ισχύει εκάστοτε και κατά το μέρος που οι διατάξεις του δεν αντίκεινται στις διατάξεις του Π.Δ. 60/2007
6. τις διατάξεις του **Ν. 2362/95 (ΦΕΚ 247/Α/27.11.1995)** «Περί Δημοσίου Λογιστικού»
7. τις διατάξεις του **Ν. 3614/03.12.2007 (ΦΕΚ 267/Α/3.12.2007)** «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
8. τις διατάξεις του **Ν.3882/2010(ΦΕΚ166/Α/22.09.2010)** <<Εθνική υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών –Εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Μαρτίου 2007και άλλες διατάξεις . Τροποποίηση του ν.1647/1986<<Οργανισμός Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων Ελλάδας(ΟΚΧΕ) και άλλες σχετικές διατάξεις >>(ΦΕΚ141/Α)
9. την **ΚΥΑ 140384/2011 (ΦΕΚ 2017/9-9-2011)** για το Εθνικό Δίκτυο παρακολούθησης και των φορέων που υποχρεούνται στην λειτουργία τους κατά το άρθρο 4 παράγρ. 4 του Ν. 3199-2003 (ΦΕΚ α 280)

3.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η συμμετοχή στον προκηρυσσόμενο με την παρούσα διαγωνισμό είναι ανοικτή, επί ίσοις όροις, σε όσους πληρούν τις νομικές, οικονομικές ή τεχνικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στην Προκήρυξη και διαθέτουν την απαιτούμενη επαγγελματική επάρκεια και εμπειρία.

Στον διαγωνισμό γίνονται δεκτές οι προσφορές που είναι σύμφωνες με όλους τους όρους, τις προϋποθέσεις και τις προδιαγραφές της προκήρυξης. Προσφορές, που κατά την κρίση της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού, είναι αόριστες και ανεπίδεκτες εκτίμησης ή

περιέχουν όρους αντίθετους προς την Προκήρυξη ή/και αιρέσεις, χαρακτηρίζονται ως μη αποδεκτές και απορρίπτονται.

Τα έγγραφα της προσφοράς και της Σύμβασης καθώς και όλη η σχετική αλληλογραφία που είναι δυνατό να απαιτηθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα.

Δικαιολογητικά που εκδίδονται από κράτος εκτός Ελλάδος συνοδεύονται υποχρεωτικά από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα.

Άρθρο 4

ΑΙΤΗΣΗ - ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΩΝ

Προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να παραλάβουν την προκήρυξη μπορούν να απευθύνονται στην Αναθέτουσα Αρχή, Ανατολικά Γεφύρια Αιτωλικού, Τ.Κ. 30400, (κ^ο Αρετή Δράκου τηλ. 26320 55094, fax: 26320 55094, email: info@fdlmes.gr) εργάσιμες ημέρες και ώρες, 9π.μ-15μ.μ). Για την παραλαβή της διακήρυξης δεν προβλέπεται κόστος.

Σε περίπτωση που οι παραλήπτες της Προκήρυξης διαπιστώσουν ότι το παραληφθέν αντίγραφο δεν είναι πλήρες, σύμφωνα με τον πίνακα περιεχομένων και το συνολικό αριθμό σελίδων, δικαιούνται να ζητήσουν από την Υπηρεσία Διενέργειας του Διαγωνισμού, εντός πέντε (5) ημερών από της παραλαβής, νέο πλήρες αντίγραφο. Ενστάσεις κατά της νομιμότητας του διαγωνισμού με το αιτιολογικό της μη πληρότητας του παραληφθέντος αντιγράφου της Προκήρυξης, θα απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Οι υποψήφιοι μπορούν να ζητήσουν γραπτώς (με επιστολή ή τηλεομοιοτυπία), από την Αναθέτουσα Αρχή, συμπληρωματικές πληροφορίες ή διευκρινίσεις για το περιεχόμενο της παρούσας διακήρυξης μέχρι δώδεκα (12) ημέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών.

Οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τα τεύχη Προκήρυξης του διαγωνισμού γνωστοποιούνται σε όλους όσους έλαβαν την Προκήρυξη, από την Αναθέτουσα Αρχή, το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έχει οριστεί για την παραλαβή των προσφορών, εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα κατά τα ανωτέρω.

Επίσης όλα τα σχετικά έγγραφα μπορούν να ανακτηθούν μέσω διαδικτύου από τον Διαδικτυακό Τόπο www.fdlmes.gr

Περίληψη της παρούσας Διακήρυξης θα σταλεί για δημοσίευση:

- στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων την 06/6/2012
- στο «Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων» της Εφημερίδας της Κυβέρνησης την 8/6/2012
- στα Επιμελητήρια (ΕΒΕΑ, ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ) και στον ΕΟΜΜΕΧ την 8/6/2012
- σε 2 ημερήσιες οικονομικές εφημερίδες την 8/6/2012
- Σε μια τοπική εφημερίδα την 8/6/2012

Το κόστος δημοσίευσης στον ελληνικό τύπο βαρύνει τον ανάδοχο.

Άρθρο 5

ΧΡΟΝΟΣ – ΤΟΠΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

7/98

Οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να υποβάλλουν την Προσφορά τους, μη εξαρτώμενη από όρο, προϋπόθεση, αίρεση ή επιφύλαξη, στην Αναθέτουσα Αρχή, Ανατολικά Γεφύρια Αιτωλικού, Τ.Θ. Αιτωλικού, Τ.Κ. 30400, **μέχρι την 23 Ιουλίου 2012 ημέρα Δευτέρα και ώρα 14:30**. Προσφορά μπορεί να υποβληθεί και με συστημένη ταχυδρομική επιστολή ή με courier που απευθύνεται στην Αναθέτουσα Αρχή. Όσες προσφορές υποβληθούν κατ' αυτόν τον τρόπο θα ληφθούν υπόψη μόνο εφόσον φθάσουν στην Αναθέτουσα Αρχή μέχρι την ως άνω καταληκτική ημερομηνία και ώρα. Η ευθύνη της έγκαιρης άφιξης της Προσφοράς βαρύνει αποκλειστικά τους Προσφέροντες και δεν αναγνωρίζεται καθυστέρηση ακόμη και για ανωτέρα βία.

Προσφορές που θα κατατεθούν μετά την παραπάνω ημερομηνία και ώρα οι οποίες, αν και ταχυδρομήθηκαν έγκαιρα, έφθασαν στην Αναθέτουσα Αρχή μετά την ως άνω ημέρα και ώρα, δεν αποσφραγίζονται αλλά επιστρέφονται ως εκπρόθεσμες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α2

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ

Άρθρο 6**ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ**

Όλες οι πληροφορίες που περιέχονται στην Προκήρυξη αυτή και τα δικαιώματα επί αυτής ανήκουν στην Αναθέτουσα Αρχή και η χρήση της Προκήρυξης από τους Υποψηφίους προσφέροντες επιτρέπεται μόνον για τις ανάγκες προετοιμασίας των προσφορών τους.

Άρθρο 7**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ**

Η Προκήρυξη αυτή αποτελείται από:

- α. το παρόν Μέρος Α (Γενικοί και Ειδικοί Όροι) που περιλαμβάνει επτά (7) Κεφάλαια και επτά (7) Άρθρα.
- β. το Μέρος Β (Τεχνική Περιγραφή).
- γ. Τρία (3) Παραρτήματα που περιλαμβάνουν 2 υποδείγματα εγγυητικής επιστολής (συμμετοχής σε διαγωνισμό και καλής εκτέλεσης) και 1 υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α3

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Άρθρο 8

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

8.1 ΔΙΚΑΙΟΥΜΕΝΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Η συμμετοχή στον διαγωνισμό είναι ανοιχτή και ελεύθερη, χωρίς περιορισμό στον αριθμό των υποψηφίων αναδόχων και σε όσους πληρούν τις νομικές, οικονομικές, τεχνικές, ποιοτικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις που προβλέπονται από τη διακήρυξη και τη σχετική Νομοθεσία και διαθέτουν αποδεδειγμένα την απαιτούμενη επαγγελματική εμπειρία, επάρκεια και υποδομές για την ανάπτυξη και ολοκλήρωση του έργου.

Δικαίωμα συμμετοχής στον διαγωνισμό, έχουν Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ενώσεις ή κοινοπραξίες αυτών που υποβάλλουν κοινή προσφορά, που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός Κράτους - Μέλους της ΕΕ, του Ε.Ο.Χ όπως και χωρών που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε) και έχουν την καταστατική τους έδρα, την κεντρική διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή τους στο εσωτερικό της ΕΕ, του ΕΟΧ και στο εσωτερικό των χωρών που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη Συμφωνία Δημοσίων Συμβάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε), η οποία κυρώθηκε από τη Ελλάδα με το Ν2513/97(ΦΕΚ139/Α/27.06.97) ή σε τρίτες χώρες που έχουν συνάψει συμφωνίες σύνδεσης με την Ε.Ε, και έχουν αποδεδειγμένες ικανότητες, εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία, που ικανοποιούν τους γενικούς και ειδικούς όρους και περιορισμούς τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που προκύπτουν ευθέως από τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής.

Επιπλέον, ο υποψήφιος ανάδοχος απαιτείται να διαθέτει την κατάλληλη οργάνωση και δομή, που ανά τμήμα του έργου, η ελάχιστη απαιτούμενη προϋπόθεση συμμετοχής έχει ως ακολούθως:

Α) Για το **τμήμα 1: «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου»**, ο υποψήφιος ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει κατ' ελάχιστο ομάδα έξι (6) ατόμων με εμπειρία σε εργασίες πεδίου παρεμφερούς αντικειμένου τουλάχιστον πέντε (5) ετών για τα τρία (3) άτομα εξ αυτών και σχετική εμπειρία για τα υπόλοιπα. Παράλληλα, για τον επιστημονικό υπεύθυνο της ομάδας έργου θα πρέπει να υπάρχει μεταπτυχιακός ή διδακτορικός τίτλος και δεκαετής (10- ετής) εμπειρία, ενώ ένα άτομο από την ομάδα έργου θα πρέπει να γνωρίζει τη χρήση λογισμικού σε γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών.. Η επιστημονική επάρκεια δύναται να αποδειχθεί από πίνακα εργασιών/ανακοινώσεων σχετικών με το αντικείμενο του έργου σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια/εκδηλώσεις. Η εμπειρία δύναται να αποδειχθεί με την προσκόμιση συμβάσεων που έχουν υπογράψει οι υποψήφιοι με αναθέτουσες αρχές ή βεβαιώσεις των κατά περίπτωση αναθετουσών αρχών.

Β) Για το **τμήμα 2: «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου»**, ο υποψήφιος ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει ομάδα κατ' ελάχιστο έξι (6) ατόμων με εμπειρία σε εργασίες πεδίου παρεμφερούς αντικειμένου τουλάχιστον πέντε (5) ετών για τα δύο άτομα εξ αυτών και σχετική εμπειρία για τα υπόλοιπα. Οι γνώσεις και η επαγγελματική

εμπειρία των ατόμων που θα συγκροτούν την κατ' ελάχιστο ομάδα του έργου θα πρέπει να καλύπτουν το σύνολο των ενοτήτων που αναφέρονται στο τμήμα. Παράλληλα, για τον επιστημονικό υπεύθυνο της ομάδας έργου θα πρέπει να υπάρχει μεταπτυχιακός ή διδακτορικός τίτλος και δεκαετής (10 – ετής) εμπειρία, ενώ ένα άτομο από την ομάδα έργου θα πρέπει να γνωρίζει τη χρήση λογισμικού σε γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών. Η επιστημονική επάρκεια δύναται να αποδειχθεί από πίνακα εργασιών/ανακοινώσεων σχετικών με το αντικείμενο του έργου σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια/εκδηλώσεις. Η επαγγελματική εμπειρία δύναται να αποδειχθεί με την προσκόμιση συμβάσεων που έχουν υπογράψει οι υποψήφιοι με αναθέτουσες αρχές ή βεβαιώσεις των κατά περίπτωση αναθετουσών αρχών.

Γ) Για το **τμήμα 3: Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης λιμνοθαλάσσιων, και ποτάμιων συστημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου**, ο υποψήφιος ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει κατ' ελάχιστο ομάδα δώδεκα (12) ατόμων με εμπειρία σε εργασίες πεδίου παρεμφερούς αντικειμένου τουλάχιστον πέντε (5) ετών για τα πέντε (5) εξ αυτών και σχετική εμπειρία για τα υπόλοιπα. Παράλληλα, για τον επιστημονικό υπεύθυνο της ομάδας έργου θα πρέπει να υπάρχει μεταπτυχιακός ή διδακτορικός τίτλος και δεκαετής (10 – ετής) εμπειρία. Οι γνώσεις και η επαγγελματική εμπειρία των ατόμων που θα συγκροτούν την κατ' ελάχιστο ομάδα του έργου θα πρέπει να καλύπτουν το σύνολο των ενοτήτων που αναφέρονται στο τμήμα.. Η επιστημονική επάρκεια δύναται να αποδειχθεί από πίνακα εργασιών/ανακοινώσεων σχετικών με το αντικείμενο του έργου σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια/εκδηλώσεις. Η επαγγελματική εμπειρία σε εργασίες πεδίου που επίσης αποτελεί βασικό στοιχείο επάρκειας δύναται να αποδειχθεί με την προσκόμιση συμβάσεων που έχουν υπογράψει οι υποψήφιοι με αναθέτουσες αρχές ή βεβαιώσεις των κατά περίπτωση αναθετουσών αρχών.

Η ανωτέρω εμπειρία των ατόμων της Ομάδας έργου είναι η ελάχιστη που απαιτείται.

Η παραπάνω Ομάδα και ο συντονιστής του έργου μπορούν να συνεπικουρούνται από συνεργάτες υψηλής εξειδίκευσης σε διάφορα επιμέρους θέματα, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο από τον υποψήφιο ανάδοχο, για την κάλυψη των αναγκών του έργου και σύμφωνα με την πρόταση της μεθοδολογίας προσέγγισης του έργου που θα κατατεθεί.

Στην περίπτωση των ενώσεων δεν απαιτείται να έχουν λάβει συγκεκριμένη νομική μορφή προκειμένου να υποβάλλουν προσφορά, ούτε απαιτείται να περιβληθούν σε Κοινοπρακτικό σχήμα ή άλλη Νομική Μορφή σε περίπτωση κατακύρωσης σε αυτές.

Επιπρόσθετα, η απαίτηση για ομάδα έργου, καθώς και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας πρέπει να καλύπτονται αθροιστικά από την ένωση ή κοινοπραξία, όπως παραπάνω αναλυτικά περιγράφονται για κάθε τμήμα του έργου (παράγραφοι Α, Β, Γ).

Με την υποβολή της προσφοράς κάθε μέλος της Ένωσης ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον. Σε περίπτωση κατακύρωσης η ευθύνη αυτή εξακολουθεί να υφίσταται μέχρι πλήρους εκτέλεσης της σύμβασης.

Σε περίπτωση που, εξαιτίας ανικανότητας για οποιοδήποτε λόγο ή ανωτέρας βίας, μέλος μιας ένωσης δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της ένωσης κατά το χρόνο αξιολόγησης των προσφορών, τα υπόλοιπα μέρη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη ολόκληρης της κοινής προσφοράς με την ίδια τιμή. Εάν η παραπάνω ανικανότητα προκύψει κατά τον χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης, τα υπόλοιπα μέρη έχουν την ευθύνη της ολοκλήρωσης αυτής με την ίδια τιμή και τους ίδιους όρους. Τα υπόλοιπα μέρη της ένωσης και στις δυο περιπτώσεις μπορούν να προτείνουν αντικατάσταση. Η αντικατάσταση μπορεί να εγκριθεί, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου της Αναθέτουσας Αρχής.

Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα της αλλοδαπής ή ενώσεις ή κοινοπραξίες αυτών που υποβάλουν κοινή προσφορά, απαιτείται να προσκομίσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά προκειμένου να αποδείξουν την εγγραφή τους σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο ή να προσκομίσουν ένορκη βεβαίωση ή πιστοποιητικό από τους όρους που προβλέπονται στη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασής τους.

Γίνονται δεκτές προσφορές για ένα ή περισσότερα Τμήματα, σύμφωνα με τους όρους υποβολής προσφορών.

Δεν γίνονται δεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες, προσφορές που υποβάλλονται για μέρος Τμήματος. Επίσης, δεν γίνονται δεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες, προσφορές που αντιμετωπίζουν ενιαία το σύνολο του Έργου ή προσφορές που αντιμετωπίζουν ενιαία περισσότερα του ενός Τμήματα.

Απαγορεύεται, επί ποινή αποκλεισμού, η συμμετοχή στον διαγωνισμό ενός τμήματος, ενός νομικού προσώπου ή ενός φυσικού προσώπου, σε περισσότερες από μία συμμετοχές (σχήματα διαγωνιζομένων) και με οποιαδήποτε μορφή συνεργασίας, της υπεργολαβίας συμπεριλαμβανομένης. Απαγορεύεται τα ίδια πρόσωπα της ομάδας έργου να συμμετέχουν σε περισσότερα του ενός σχήματα για το ίδιο διαγωνιστικό μέρος.

8.2 ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Στον διαγωνισμό **δεν γίνονται δεκτοί:**

1. Όσοι απώλεσαν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε δημόσιους διαγωνισμούς με απόφαση άλλης Δημόσιας Υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ. γιατί δεν εκπλήρωσαν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.
2. Όσα φυσικά ή νομικά πρόσωπα του εξωτερικού έχουν υποστεί αντίστοιχες με τις παραπάνω κυρώσεις.
3. Οι προσφέροντες, εις βάρος των οποίων υπάρχει αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, γνωστή στην Αναθέτουσα Αρχή, για έναν ή περισσότερους από τους λόγους που απαριθμούνται κατωτέρω:
 - α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 §1 της κοινής δράσης της 98/773/ΔΕΥ του Συμβουλίου,
 - β) δωροδοκία, όπως αυτή ορίζεται αντίστοιχα στο άρθρο 3 της πράξης του Συμβουλίου της 26^{ης} Μαΐου 1997 και στο άρθρο 3 §1 της κοινής δράσης 98/742/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου,
 - γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,
 - δ) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10^{ης} Ιουνίου 1991, για την πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
 - ε) Υπεξαίρεση, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, ψευδορκία, δωροδοκία και δόλια χρεοκοπία.
4. Όσοι τελούν υπό πτώχευση, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό ή αναστολή εργασιών ή τελεί σε κατάσταση ανάλογη που προβλέπεται από τις διατάξεις της χώρας εγκατάστασής του.

5. Όσοι, εναντίον των οποίων έχει κινηθεί διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή οποιαδήποτε άλλη παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη από τις διατάξεις της χώρας εγκατάστασής του.
6. Όσοι έχουν καταδικαστεί βάσει απόφασης που έχει ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα με τις νομοθετικές διατάξεις της χώρας όπου εκδόθηκε η απόφαση, και η οποία διαπιστώνει αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική τους διαγωγή.
7. Όσοι έχουν διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που αποδεδειγμένως διαπιστώθηκε με οποιοδήποτε μέσο.
8. Όσοι δεν έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την καταβολή φόρων καθώς και την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα με τις νομοθετικές διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένοι.
9. Όσοι είναι ένοχοι ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή πληροφοριών που απαιτούνται σύμφωνα με την παρούσα Διακήρυξη ή όταν δεν έχουν παράσχει τις πληροφορίες αυτές.
10. Όσοι αποκλείονται για λόγους που προβλέπονται στις λοιπές διατάξεις της παρούσας διακήρυξης

Σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας, για την ολική απόρριψη αρκεί οποιαδήποτε από τις παραπάνω προϋποθέσεις αποκλεισμού να ισχύει για ένα τουλάχιστον μέλος της ένωσης ή κοινοπραξίας.

Η αναθέτουσα Αρχή μπορεί, εφόσον αμφιβάλλει ως προς την προσωπική κατάσταση των υποψηφίων, να απευθυνθεί στις αρμόδιες αρχές για να λάβει τις πληροφορίες που θεωρεί απαραίτητες για την προσωπική κατάσταση των υποψηφίων. Όταν οι πληροφορίες αφορούν έναν υποψήφιο εγκαταστημένο σε άλλο κράτος μέλος, η αναθέτουσα μπορεί να ζητεί τη συνεργασία των αρμοδίων αρχών. Τα αιτήματα αυτά αφορούν, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους όπου είναι εγκαταστημένος ο υποψήφιος ή ο προσφέρων, τα νομικά ή/ και φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των διευθυντών επιχείρησης, ή οποιουδήποτε προσώπου έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου του υποψηφίου ή του προσφέροντα.

Άρθρο 9

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό υποβάλλουν στην Ελληνική γλώσσα, στο φάκελο «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ» τα κάτωθι 9.1 και 9.2 οριζόμενα δικαιολογητικά. Δικαιολογητικά που έχουν εκδοθεί εκτός Ελλάδος θα συνοδεύονται, επί ποινή αποκλεισμού, από επίσημη μετάφρασή τους στην Ελληνική γλώσσα. Ως επίσημη μετάφραση θεωρείται η διενεργούμενη από την μεταφραστική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, από δικηγόρο ή από συμβολαιογράφο, που έχουν δικαίωμα επικύρωσης μετάφρασης.

9.1 ΕΓΓΥΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Οι Προσφέροντες οφείλουν υποχρεωτικά και με ποινή αποκλεισμού, μαζί με την προσφορά, να καταθέσουν Εγγύηση Συμμετοχής τους στον διαγωνισμό, της οποίας το ποσό θα πρέπει να καλύπτει το 5% της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης ανά τμήμα του έργου συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., ως ακολούθως:

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επικερσιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

ΤΜΗΜΑ	ΕΓΓΥΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (5% προϋπολογισθείσας δαπάνης)
<u>Τμήμα 1.</u> Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου	5.500,00€
<u>Τμήμα 2.</u> Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης χερσαίων οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνοθάλασσας Μεσολογίου	7.000,00€
<u>Τμήμα 3.</u> Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης λιμνοθαλάσσιων, λιμναίων και ποτάμιων συστημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνοθάλασσας Μεσολογίου	7.500,00€

Σε περίπτωση Ένωσης ή Κοινοπραξίας προσώπων που υποβάλλουν κοινή προσφορά ή εγγύηση συμμετοχής πρέπει να είναι ενιαία στο όνομα όλων των μελών της Ένωσης ή Κοινοπραξίας.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει για τουλάχιστον δύο (2) μήνες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον Ανάδοχο μετά την κατάθεση της εγγύησης καλής εκτέλεσης και μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης, ενώ στους λοιπούς προσφέροντες μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της κατακύρωσης.

Η εγγύηση συμμετοχής εκδίδεται από πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει τη Συμφωνία Δημοσίων Συμβάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, η οποία κυρώθηκε με το νόμο 2513/1997 και έχουν, σύμφωνα με την νομοθεσία των κρατών αυτών, αυτό το δικαίωμα.

Εγγυήσεις που εκδίδονται σε άλλο κράτος εκτός της Ελλάδας, θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην Ελληνική γλώσσα. Σε περίπτωση που η απόδοση όρου της ξενόγλωσσας εγγυητικής επιστολής διαφέρει από την απόδοσή του στην Ελληνική, η μετάφρασή του στην Ελληνική υπερισχύει της ξενόγλωσσας διατύπωσης.

Σε περίπτωση ένωσης/κοινοπραξίας φυσικών ή νομικών προσώπων θα πρέπει να σημειώνεται στην εγγύηση συμμετοχής ότι καλύπτει όλα τα μέλη της ένωσης αλληλεγγύως.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα 1 (Παράρτημα) της παρούσας προκήρυξης.

9.2 ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ Φ υ σ ι κ ώ ν ή Ν ο μ ι κ ώ ν Π ρ ο σ ώ π ω ν

Οι Προσφέροντες οφείλουν, μαζί με την εγγύηση συμμετοχής, να καταθέσουν τα παρακάτω δικαιολογητικά:

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επικρατικό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

14/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

1. Υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, με θεώρηση γνήσιου υπογραφής, στην οποία:
 - 1.α) Να αναγράφονται τα στοιχεία του Διαγωνισμού ή της διαδικασίας ανάθεσης στην οποία θα συμμετάσχουν και στην οποία θα δηλώνεται ότι, μέχρι και την ημέρα υποβολής της προσφοράς τους, οι προσφέροντες:
 - δεν έχουν καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για κάποιο αδίκημα από τα αναφερόμενα στην περίπτωση 8.2.3 της παρούσης διακήρυξης
 - δεν τελούν σε κάποια από τις αναφερόμενες στις περιπτώσεις 8.2.4 και 8.2.5 της παρούσης διακήρυξης
 - δεν τελούν σε κάποια από τις αναφερόμενες στην περίπτωση 8.2.6 της παρούσης διακήρυξης
 - είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμεροι ως προς τις υποχρεώσεις τους, όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και την πληρωμή των φόρων και των τελών
 - είναι εγγεγραμμένοι στο οικείο Επιμελητήριο
 - 1.β) Να αναλαμβάνεται η υποχρέωση για την έγκαιρη και προσήκουσα προσκόμιση των δικαιολογητικών των πινάκων 1 έως 5 του παρόντος άρθρου, κατά περίπτωση και σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των άρθρων 6 και 20 του Π.Δ. 118/2007 και του άρθρου 25 του Ν. 3614/2007.
2. Έγγραφο εκπροσώπησης προς εκείνον που υποβάλλει την προσφορά.
3. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, στην οποία θα δηλώνει ο Υποψήφιος Ανάδοχος, ότι η προσφορά του συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Διακήρυξης, της οποίας έλαβε γνώση και ότι αποδέχεται ανεπιφύλαχτα τους όρους της Διακήρυξης καθώς και ότι παραιτείται από κάθε δικαίωμα αποζημίωσης για οποιαδήποτε Απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, ιδίως της αναβολής ή ακύρωσης του Διαγωνισμού ή της υπαναχώρησης της Αναθέτουσας Αρχής ή της κρίσης της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού όπως και για κάθε λόγο δημοσίου συμφέροντος. Στην ανωτέρω δήλωση πρέπει να περιλαμβάνεται επίσης ότι τα στοιχεία που αναφέρονται στην προσφορά είναι αληθή και ακριβή.
4. Νομιμοποιητικά έγγραφα κάθε συμμετέχοντος όπως το Φ.Ε.Κ. ίδρυσης και οι τροποποιήσεις τους για διαγωνιζόμενους με μορφή Α.Ε. ή Ε.Π.Ε., επικυρωμένο αντίγραφο ή απόσπασμα του καταστατικού του διαγωνιζόμενου και των εγγράφων τροποποιήσεων αυτού (για Ο.Ε. και Ε.Ε.).
5. Στοιχεία και έγγραφα από τα οποία πρέπει να προκύπτουν ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος της Α.Ε., καθώς και τα υπόλοιπα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να δεσμεύουν με την υπογραφή τους το νομικό πρόσωπο, και τα έγγραφα της νομιμοποίησης αυτών, αν αυτό δεν προκύπτει ευθέως από το καταστατικό, αναλόγως με τη νομική μορφή των εταιρειών ή κάθε άλλου νομικού προσώπου.
6. Λοιπά δικαιολογητικά ποιοτικής επιλογής
 Προκειμένου η Αναθέτουσα Αρχή να διαπιστώσει τη φερεγγυότητα, την επαγγελματική αξιοπιστία, τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κατάσταση καθώς και τις τεχνικές δυνατότητες των Υποψήφιων Αναδόχων, οι Υποψήφιοι Ανάδοχοι πρέπει να υποβάλλουν επί ποινή αποκλεισμού, με την αίτηση συμμετοχής τους στον διαγωνισμό με τα δικαιολογητικά του παρόντος άρθρου και τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- α. Αντίγραφο ή απόσπασμα ισολογισμών της επιχείρησης ή υπεύθυνη δήλωση περί του συνολικού ύψους του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, καθώς και του κύκλου εργασιών της, που αφορά ειδικότερα τις υπό ανάθεση υπηρεσίες, κατά τις τρεις (3) προηγούμενες του έτους Διαγωνισμού οικονομικές χρήσεις. Επισημαίνεται ότι, εάν η επιχείρηση λειτουργεί ή ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα σχετικά με τις υπό ανάθεση υπηρεσίες κατά χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπει την έκδοση κατά νόμο τριών ισολογισμών, ο Υποψήφιος Ανάδοχος πρέπει να υποβάλει τους ισολογισμούς, εφόσον υπάρχουν, ή τα σχετικά επίσημα στοιχεία που υπάρχουν κατά το διάστημα αυτό.
- β. Γενικές πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά, τη δραστηριότητα, την τεχνική υποδομή, το απασχολούμενο προσωπικό κατά ειδικότητα καθώς και περιγραφή των μέσων ποιοτικού ελέγχου των παρεχόμενων από αυτούς υπηρεσιών.
- γ. Κατάλογο και συνοπτική περιγραφή των κυριότερων έργων παρόμοιων και συναφούς αντικειμένου με το προκηρυσσόμενο, τα οποία ολοκλήρωσαν κατά την προηγούμενη τριετία, με ένδειξη της οικονομικής τους αξίας, του χρόνου υλοποίησης και της Αναθέτουσας Αρχής και του ποσοστού συμμετοχής του διαγωνιζόμενου σε αυτό. Η ολοκλήρωση των ανωτέρω έργων θα αποδεικνύεται με σχετική βεβαίωση ή πρωτόκολλο παραλαβής που έχει εκδοθεί από την κατά περίπτωση αναθέτουσα δημόσια αρχή. Σε περίπτωση υπεργολαβίας απαιτείται αντίγραφο της σχετικής σύμβασης υπεργολαβίας και υπεύθυνη δήλωση του αναδόχου περί του εκτελεστέου αντικειμένου της υπεργολαβίας.
- δ. Υπεύθυνη δήλωση περί του κύκλου εργασιών ως προς την παροχή υπηρεσιών του αντικειμένου της παρούσης κατά τη διάρκεια των τριών (3) προηγούμενων του έτους του διαγωνισμού οικονομικών χρήσεων.
- ε. Κατάλογο της ομάδας έργου, τα μέλη της οποίας θα πρέπει να διαθέτουν αποδεδειγμένη εμπειρία σύμφωνα με τα ελάχιστα κριτήρια όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 8.1, για την πιστοποίηση των οποίων θα πρέπει να προσκομίζονται βιογραφικά σημειώματα συνοδευόμενα με αποδεικτικά στοιχεία (κατάλογο έργων, αντίστοιχες συμβάσεις ή/και βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης, ή/και δελτία παροχής υπηρεσιών-τιμολόγια κλπ).

Οι ενώσεις /κοινοπραξίες Φυσικών ή Νομικών Προσώπων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, αυτή, υπογράφεται υποχρεωτικά είτε από όλους, που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπρόσωπό τους, εξουσιοδοτημένο με συμβολαιογραφική πράξη.

Επίσης θα πρέπει να καταθέσουν:

1. Συμφωνητικό μεταξύ των μελών της Ένωσης / Κοινοπραξίας όπου:
 - i. να αναγράφεται και να οριοθετείται με σαφήνεια το ποσοστό συμμετοχής κάθε μέλους της Ένωσης/Κοινοπραξίας στην Ένωση/Κοινοπραξία και το ειδικό μέρος του Έργου, το οποίο αυτό θα αναλάβει στα πλαίσια υλοποίησης του Έργου στο σύνολο της Προσφοράς
 - ii. να αναγράφεται το ποσοστό επί του Συμβατικού Τιμήματος που θα αντιστοιχεί σε κάθε μέλος της Ένωσης/Κοινοπραξίας
 - iii. να δηλώνεται ένα μέλος ως υπεύθυνο για το συντονισμό και τη διοίκηση όλων των μελών της Ένωσης/Κοινοπραξίας.
 - iv. να ορίζεται κοινός εκπρόσωπος της Ένωσης/Κοινοπραξίας και των μελών της για τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό και την εκπροσώπηση της Ένωσης/Κοινοπραξίας και των μελών της έναντι της Αναθέτουσας Αρχής.

- ν. να δηλώνεται ότι σε κάθε περίπτωση τα μέλη της Ένωσης ή της κοινοπραξίας θα είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνα έναντι της αναθέτουσας αρχής για την εκτέλεση του αντικείμενου της σύμβασης
- 2. Πράξη του αρμόδιου οργάνου κάθε μέλους της Ένωσης/Κοινοπραξίας από το οποίο να προκύπτει η έγκρισή του για τη συμμετοχή του μέλους:
 - i. στην Ένωση / Κοινοπραξία
 - ii. στον Διαγωνισμό

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά του άρθρου 9.2 είναι υποχρεωτικά επί ποινή αποκλεισμού.

Σε περίπτωση που ορισμένα από τα ανωτέρω δικαιολογητικά δεν εκδίδονται ή δεν καλύπτουν στο σύνολό τους όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να αναπληρωθούν με Ένορκη Δήλωση του Υποψηφίου Αναδόχου, ενώπιον συμβολαιογράφου ή Ειρηνοδίκη, στην οποία θα βεβαιώνεται ότι ο υποψήφιος Ανάδοχος δεν βρίσκεται στην αντίστοιχη κατάσταση. Η Ένορκη αυτή Δήλωση θα υποβληθεί υποχρεωτικά μαζί με την προσφορά του Υποψηφίου Αναδόχου.

Αν σε κάποια χώρα δεν εκδίδονται τα παραπάνω πιστοποιητικά ή έγγραφα, ή δεν καλύπτουν όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, μπορούν να αντικατασταθούν από ένορκη βεβαίωση του Προσφέροντα, ενώ σε περιπτώσεις χωρών όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού οργανισμού. Δικαιολογητικά που εκδίδονται σε Κράτος εκτός Ελλάδας, θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην Ελληνική γλώσσα.

Η Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού μπορεί να ζητήσει τη συμπλήρωση ελλείψεων εκάστου των προσκομισθέντων δικαιολογητικών, εκτός από την ανωτέρω εγγύηση συμμετοχής, και οι υποψήφιοι υποχρεούνται να τα προσκομίσουν μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία που θα ζητηθούν από την Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού τα συμπληρωματικά δικαιολογητικά, διαφορετικά αποκλείονται από την συνέχεια του διαγωνισμού.

Μετά την κατάθεση της προσφοράς, επί νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών οι διαγωνιζόμενοι παρέχουν διευκρινίσεις μόνο όταν αυτές ζητούνται από την Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού είτε κατά την ενώπιον της διαδικασία, είτε κατόπιν εγγράφου της Υπηρεσίας, μετά την σχετική γνωμοδότηση της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού. Από τις διευκρινίσεις, οι οποίες παρέχονται, σύμφωνα με τα παραπάνω, λαμβάνονται υπόψη μόνο εκείνες που αναφέρονται στα σημεία για τα οποία υποβλήθηκε σχετικό αίτημα από την Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού.

9.3 Δικαιολογητικά Συμμετοχής κατά το στάδιο της κατακύρωσης

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, κατά το άρθρο 25 του Ν. 3614/2007 και του Π.Δ. 118/2007, ο προσφέρων στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σ' αυτόν, με βεβαίωση παραλαβής ή σύμφωνα με το Ν. 2672/1998 (Α' 290), οφείλει να υποβάλει, σε σφραγισμένο φάκελο, τα παρακάτω έγγραφα και δικαιολογητικά κατά περίπτωση, τα οποία αποσφραγίζονται και ελέγχονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19 παρ. 6 του Π.Δ. 118/2007.

Πίνακες δικαιολογητικών συμμετοχής κατά την κατακύρωση ανά κατηγορία

Πίνακας 1 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Έλληνες πολίτες
1. Πιστοποιητικό του οικείου Επιμελητηρίου, με το οποίο να πιστοποιείται αφενός η εγγραφή του Υποψηφίου Αναδόχου σε αυτό και το ειδικό επάγγελμά του ή βεβαίωση αρμόδιας αρχής με την οποία να πιστοποιείται αφενός η άσκηση του επαγγέλματός του κατά την ημέρα διενέργειας του Διαγωνισμού, αφετέρου, ότι εξακολουθεί να παραμένει εγγεγραμμένος μέχρι της επίδοσης της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης.
2. Απόσπασμα ποινικού μητρώου έκδοσης του τελευταίου τριμήνου πριν από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης από το οποίο να προκύπτει ότι: 1/ δεν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση α) για κάποιο από τα αδικήματα της παρ.1 του άρθρου 43 του Π.Δ. 60/2007 β) για κάποιο από τα αδικήματα της υπεξαίρεσης, απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας, της δωροδοκίας και της δόλιας χρεοκοπίας 2/ δεν έχει καταδικαστεί βάσει απόφασης που έχει ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα με τις διατάξεις της χώρας που εκδόθηκε η απόφαση, για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή.
3. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, έκδοσης τελευταίου εξαμήνου πριν την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο Υποψήφιος Ανάδοχος δεν τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση, πτωχευτικό συμβιβασμό και δεν έχει κινηθεί σε βάρος του διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού. Σε περίπτωση εγκατάστασής του στην αλλοδαπή, το εν λόγω πιστοποιητικό εκδίδεται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένος, από την οποία και εκδίδεται το σχετικό πιστοποιητικό.
4. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986, στην οποία ο Υποψήφιος Ανάδοχος θα δηλώνει όλους τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) στους οποίους οφείλει να καταβάλει εισφορές για το απασχολούμενο από αυτόν προσωπικό.
5. Πιστοποιητικά που εκδίδονται από αρμόδια κατά περίπτωση Αρχή, από τα οποία να προκύπτει ότι κατά την ημερομηνία της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, ο Υποψήφιος Ανάδοχος είναι ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις του. Σε περίπτωση εγκατάστασής του στην αλλοδαπή, τα εν λόγω πιστοποιητικά εκδίδονται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένος, από την οποία και εκδίδονται τα σχετικά πιστοποιητικά.

Σε περίπτωση που ορισμένα από τα πιο πάνω δικαιολογητικά δεν εκδίδονται ή δεν καλύπτουν στο σύνολό τους όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, **πρέπει** επί ποινή αποκλεισμού να αναπληρωθούν με ένορκη βεβαίωση του Υποψηφίου Αναδόχου, ενώπιον συμβολαιογράφου ή Ειρηνοδίκη, στην οποία θα δηλώνεται ότι στη συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα έγγραφα και ότι δεν συντρέχουν στον Υποψήφιο Ανάδοχο οι ανωτέρω νομικές καταστάσεις. Η ένορκη αυτή βεβαίωση, έκδοσης του τελευταίου τριμήνου, πριν την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, θα υποβληθεί υποχρεωτικά μαζί με τα δικαιολογητικά του ανωτέρω πίνακα. μετά την σχετική έγγραφη εντολή.

Πίνακας 2 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Αλλοδαποί πολίτες

Τα πιστοποιητικά του παραπάνω πίνακα 1 ή άλλα ισοδύναμα έγγραφα ή αποδεικτικά μέσα εκδοθέντα από τις κατά περίπτωση αρμόδιες δικαστικές ή διοικητικές Αρχές της χώρας εγκατάστασής τους

Πίνακας 3 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Ημεδαπά νομικά πρόσωπα

1. Πιστοποιητικό του οικείου Επιμελητηρίου, με το οποίο να πιστοποιείται αφενός η εγγραφή του Υποψηφίου Αναδόχου σε αυτό και το ειδικό επάγγελμά του ή βεβαίωση αρμόδιας αρχής με την οποία να πιστοποιείται η άσκηση του επαγγέλματός του κατά την ημέρα διενέργειας του Διαγωνισμού, αφετέρου, ότι εξακολουθεί να παραμένει εγγεγραμμένος μέχρι της επίδοσης της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης.

2. Απόσπασμα ποινικού μητρώου έκδοσης του τελευταίου τριμήνου πριν από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης από το οποίο να προκύπτει ότι:

1/ δεν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση

α) για κάποιο από τα αδικήματα της παρ.1 του άρθρου 43 του Π.Δ. 60/2007

β) για κάποιο από τα αδικήματα της υπεξαίρεσης, απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας, της δωροδοκίας και της δόλιας χρεοκοπίας

2/ δεν έχει καταδικαστεί βάσει απόφασης που έχει ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα με τις διατάξεις της χώρας που εκδόθηκε η απόφαση, για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή.

3. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, έκδοσης τελευταίου εξαμήνου πριν την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο Υποψήφιος Ανάδοχος δεν τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση, πτωχευτικό συμβιβασμό και δεν έχει κινηθεί σε βάρος του διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού. Σε περίπτωση εγκατάστασής του στην αλλοδαπή, το εν λόγω πιστοποιητικό εκδίδεται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένος, από την οποία και εκδίδεται το σχετικό πιστοποιητικό.

4. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, έκδοσης τελευταίου εξαμήνου πριν την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο Υποψήφιος Ανάδοχος δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, ή ειδική εκκαθάριση του Ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως ισχύει, ή άλλες ανάλογες καταστάσεις και ότι δεν τελεί υπό διαδικασία έκδοσης απόφασης κοινής ή ειδικής εκκαθάρισης των ανωτέρω νομοθετημάτων. Τα εν λόγω πιστοποιητικά εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 εδ. γ' παρ. (4) του Π.Δ. 118/2007.

5. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986, στην οποία ο νόμιμος εκπρόσωπος του Υποψηφίου Αναδόχου θα δηλώνει όλους τους Οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) στους οποίους ο Υποψήφιος Ανάδοχος οφείλει να καταβάλει εισφορές για το απασχολούμενο από αυτόν προσωπικό.

Πίνακας 3 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Ημεδαπά νομικά πρόσωπα

6. Πιστοποιητικά που εκδίδονται από αρμόδια κατά περίπτωση Αρχή, από τα οποία να προκύπτει ότι κατά την ημερομηνία της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, ο Υποψήφιος Ανάδοχος είναι ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις του.

7. Όλα τα έγγραφα από τα οποία προκύπτει η σύσταση και η εκπροσώπηση του Υποψηφίου Αναδόχου, και η τήρηση των προβλεπόμενων στον νόμο διατυπώσεων δημοσιότητας για τη σύσταση του Υποψηφίου Αναδόχου, την τροποποίηση του καταστατικού του και τον διορισμό των εκπροσώπων του.

Σε περίπτωση που ορισμένα από τα πιο πάνω δικαιολογητικά δεν εκδίδονται ή δεν καλύπτουν στο σύνολό τους όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις **πρέπει**, επί ποινή αποκλεισμού, να αναπληρωθούν με ένορκη βεβαίωση του Υποψηφίου Αναδόχου, ενώπιον συμβολαιογράφου ή Ειρηνοδίκη, στην οποία θα δηλώνεται ότι στη συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα έγγραφα και ότι δεν συντρέχουν στον Υποψήφιο Ανάδοχο οι ανωτέρω νομικές καταστάσεις. Η ένορκη αυτή βεβαίωση, έκδοσης του τελευταίου τριμήνου, πριν την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, θα υποβληθεί υποχρεωτικά μαζί με τα δικαιολογητικά του ανωτέρω πίνακα, μετά την σχετική έγγραφη εντολή.

Πίνακας 4 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Αλλοδαπά νομικά πρόσωπα

Για τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα ισχύουν τα όσα αναφέρονται σε σχέση με τα δικαιολογητικά συμμετοχής για τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα.

Αν σε κάποια χώρα δεν εκδίδονται τα παραπάνω πιστοποιητικά ή έγγραφα, ή δεν καλύπτουν όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, μπορούν να αντικατασταθούν από ένορκη βεβαίωση του ενδιαφερομένου, η οποία γίνεται ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή συμβολαιογράφου ή οποιασδήποτε άλλης αρμόδιας αρχής της χώρας εγκατάστασης. Σε χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, δύναται να αντικατασταθεί αυτή από υπεύθυνη δήλωση. Όπου απαιτείται Υπεύθυνη Δήλωση, νοείται για τους μεν ημεδαπούς Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με τον Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου του νομικού προσώπου ή Υπεύθυνη Δήλωση του φυσικού προσώπου και για τους δε αλλοδαπούς, κείμενο ανάλογης αποδεικτικής αξίας το οποίο θα συνοδεύεται από επίσημη μετάφραση του στα Ελληνικά κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 454 του Κ.Πολ.Δικ και του Κώδικα περί Δικηγόρων.

Πίνακας 5 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Ενώσεις / Κοινοπραξίες

Για κάθε μέλος της Ένωσης/Κοινοπραξίας πρέπει να κατατεθούν όλα τα Δικαιολογητικά, ανάλογα με την περίπτωση (ημεδαπό/αλλοδαπό φυσικό πρόσωπο, ημεδαπό/αλλοδαπό νομικό πρόσωπο).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α4

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Άρθρο 10

ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

10.1 ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ

Η προσφορά αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του Προσφέροντα και υποβάλλεται για τους σκοπούς του διαγωνισμού.

10.2 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΩΝ

Η Αναθέτουσα Αρχή γνωστοποιεί, με fax, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) ή συστημένη επιστολή, σε κάθε Προσφέροντα που τυχόν θα αποκλεισθεί ή του οποίου η προσφορά θα απορριφθεί κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, τους λόγους αποκλεισμού ή απόρριψης αντίστοιχα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις

Οι Προσφέροντες των οποίων η συμμετοχή θα αποκλεισθεί από τον διαγωνισμό κατά τη διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής ή των οποίων οι προσφορές θα απορριφθούν κατά τη διαδικασία της τεχνικής αξιολόγησης, δικαιούνται να εξετάσουν τις προσφορές των υπολοίπων Προσφερόντων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις

Οι Προσφέροντες των οποίων οι προσφορές δεν θα απορριφθούν, για οποιοδήποτε λόγο σε στάδιο προηγούμενο της βαθμολόγησης και στους οποίους δεν θα κατακυρωθεί το Έργο, δικαιούνται να εξετάσουν την προσφορά του αναδόχου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 11

ΧΡΟΝΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Οι προσφορές ισχύουν για **εκατόν ογδόντα** (180) ημερολογιακές ημέρες προσμετρούμενες από την επομένη της ημέρας διενέργειας του διαγωνισμού.

Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο του αναφερόμενου απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Η ισχύς των προσφορών είναι δυνατό να παραταθεί, εφ' όσον ζητηθεί από την Υπηρεσία Διενέργειας του Διαγωνισμού, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με το παραπάνω οριζόμενο.

Αν προκύψει ανάγκη παράτασης της ισχύος των προσφορών, η Υπηρεσία Διενέργειας του Διαγωνισμού θα απευθύνει σχετικό αίτημα προς τους Προσφέροντες, πριν από τη λήξη ισχύος των προσφορών τους. Οι Προσφέροντες οφείλουν να απαντήσουν μέσα σε τρεις (3) ημέρες και, σε περίπτωση που αποδέχονται την αιτούμενη παράταση, να ανανεώσουν και τις εγγυήσεις συμμετοχής τους, αν αυτές δεν ισχύουν και για τυχόν παρατάσεις.

Όσοι από τους Υποψηφίους Αναδόχους δεν απαντήσουν εντός της παραπάνω προθεσμίας ή απαντήσουν αρνητικά, αυτομάτως αποκλείονται από τα επόμενα στάδια του Διαγωνισμού.

Σε περίπτωση που η Κατακύρωση του διαγωνισμού ανακοινωθεί μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς ή μετά τη λήξη τυχόν παράτασής της, η Κατακύρωση δεσμεύει τον υποψήφιο Ανάδοχο μόνον εφ' όσον αυτός την αποδεχτεί.

Άρθρο 12

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Στον διαγωνισμό **δεν γίνονται δεκτές αντιπροσφορές ή εναλλακτικές προσφορές** για το σύνολο ή μέρος του προκηρυσσόμενου με την παρούσα Έργου.

Άρθρο 13

ΜΕΡΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Δεν γίνονται αποδεκτές προσφορές για μέρος του προκηρυσσόμενου τμήματος του έργου.

Άρθρο 14

ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Η προσφορά υποβάλλεται μονογραμμένη σε σφραγισμένο φάκελο προσφοράς.

Ο φάκελος της προσφοράς πρέπει απαραίτητα να φέρει την επωνυμία και τη διεύθυνση του διαγωνιζομένου καθώς επίσης και τις ενδείξεις:

Προσφορά

Διακήρυξη Νο: (αναφέρεται ο αριθμός του διαγωνισμού)

Δημόσιος Ανοικτός Διαγωνισμός για την επιλογή αναδόχου του έργου

«.....».

ΤΜΗΜΑ ... «.....»

.....

Ημερομηνία Διαγωνισμού: (23/7/2012)

«Να μην ανοιχθεί από την ταχυδρομική υπηρεσία ή τη γραμματεία»

Δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν αυτοκόλλητοι φάκελοι, οι οποίοι είναι δυνατόν να αποσφραγισθούν και να επανασφραγισθούν χωρίς να αφήσουν ίχνη.

Ο φάκελος κάθε προσφοράς συνοδεύεται από επιστολή, στην οποία θα πρέπει να αναφέρεται η εταιρεία ή ένωση ή Κοινοπραξία Εταιρειών που υποβάλλει την προσφορά.

Ο φάκελος κάθε προσφοράς περιλαμβάνει τους ακόλουθους τρεις (3) σφραγισμένους επιμέρους φακέλους:

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

22/98

- Φάκελος «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ» που περιέχει τα ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ, σε ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ και ένα αντίγραφο, τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 9.1 και 9.2 της παρούσας προκήρυξης.
- Φάκελος «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» που περιέχει το ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ και ένα αντίγραφο, τα περιεχόμενα των οποίων περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 15.1 κατωτέρω της παρούσας προκήρυξης.
- Φάκελος «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» που περιέχει μόνο ένα (1) πρωτότυπο της Οικονομικής Προσφοράς των συμμετεχόντων. Τα περιεχόμενα της οικονομικής προσφοράς περιγράφονται στο άρθρο 15.2 κατωτέρω της παρούσας προκήρυξης.

Όλοι οι επιμέρους φάκελοι θα φέρουν και τις ενδείξεις του κυρίως φακέλου.

Άρθρο 15

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΩΝ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

15.1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΟΥ "ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ"

Ο φάκελος "ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ" διαιρείται στις εξής ενότητες τα περιεχόμενα των οποίων περιγράφονται στη συνέχεια:

- α. Μεθοδολογία προσέγγισης του Έργου**
- β. Οργάνωση - Διοίκηση του έργου**

A. Η Ενότητα "Μεθοδολογία προσέγγισης του Έργου " περιέχει αναλυτική περιγραφή του τρόπου με τον οποίο ο υποψήφιος ανάδοχος σκοπεύει να προσεγγίσει το έργο.

Η πρόταση αναφέρεται αναλυτικά:

- στη μεθοδολογία κάλυψης των ενότητων του αντικειμένου του έργου που αναφέρονται στο Β' Μέρος – Τεχνική Περιγραφή, της παρούσης.
- στις αναγκαίες πληροφορίες και στοιχεία που θα συλλεγούν (είδος και πηγή)
- στα ενδεχόμενα προβλήματα που προβλέπεται να προκύψουν και στον τρόπο που προτείνεται να αντιμετωπισθούν, για τη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων.

B. Η Ενότητα Οργάνωση - Διοίκηση του έργου περιλαμβάνει:

- Αναλυτική περιγραφή της δομής και οργάνωσης της ομάδας έργου που θα εμπλακούν στο έργο.
- Συμπληρωμένο τον Πίνακα 1 που ακολουθεί, στον οποίο θα δίνονται αναλυτικά στοιχεία απασχόλησης καθενός από τα προτεινόμενα στελέχη της Ομάδας Έργου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1:

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

23/98

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ			
Εταιρεία/Φορέας:			
Στέλεχος	Θέση στην Ομάδα	Καθήκοντα	Προβλεπόμενος χρόνος απασχόλησης στο έργο

Όπου:

- Στη στήλη "Στέλεχος" συμπληρώνεται το ονοματεπώνυμο καθενός προτεινόμενου στελέχους της ομάδας έργου.
- Στη στήλη "Θέση στην Ομάδα" συμπληρώνεται ο ρόλος του στελέχους, σύμφωνα με την προτεινόμενη οργάνωση της Ομάδας.
- Στη στήλη "Καθήκοντα" αναφέρονται οι εργασίες που πρόκειται να αναλάβει κάθε στέλεχος της ομάδας έργου και βασίζονται στην πρόταση προσέγγισης του θέματος.

15.2 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΟΥ "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ"

Ο φάκελος "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ" περιλαμβάνει τη οικονομική προσφορά για την εκτέλεση του Έργου, η οποία διατυπώνεται ολογράφως και αριθμητικώς, σε ΕΥΡΩ, χωρίς ΦΠΑ και με ΦΠΑ.

Η οικονομική προσφορά υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του προσφέροντα ή των νομίμων εκπροσώπων των προσφερόντων.

Ανάλυση του συνολικού ποσού ανά μέλος σε περίπτωση ένωσης / κοινοπραξίας.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επικερπιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

24/98

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α5

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Άρθρο 16**ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ**

Η διεξαγωγή του διαγωνισμού και η αξιολόγηση των προσφορών θα γίνει από Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού, που θα οριστεί από τον Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου.

Η διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών για τη Σύναψη της Σύμβασης περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- Έλεγχος Κριτηρίων Ποιοτικής Επιλογής, που βασίζεται στο περιεχόμενο του υποφακέλου «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ»
- Αξιολόγηση Τεχνικής Προσφοράς, που βασίζεται στο περιεχόμενο του υποφακέλου «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ».
- Αξιολόγηση Οικονομικής Προσφοράς, που βασίζεται στο περιεχόμενο του υποφακέλου «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ»
- Τελική Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των προσφορών συνίσταται στη βαθμολόγηση επιμέρους Ομάδων Κριτηρίων.

Άρθρο 17**ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ**

Η αποσφράγιση των προσφορών που έχουν έγκαιρα υποβληθεί ή αποσταλεί και παραληφθεί, γίνεται δημόσια, στην έδρα της Αναθέτουσας Αρχής, από την Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού την ημέρα λήξης προθεσμίας κατάθεσης των προσφορών, ήτοι την **Δευτέρα, 23/7/2012 και ώρα 15:30** και παρουσία των προσφερόντων ή των νομίμως εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων τους.

Η αποσφράγιση κάθε προσφοράς γίνεται με την παρακάτω διαδικασία:

Αποσφραγίζεται ο Κυρίως Φάκελος, η επιτροπή μονογράφει και σφραγίζει τους τρεις φακέλους, (δικαιολογητικών, τεχνικής προσφοράς και οικονομικής προσφοράς), και στη συνέχεια αποσφραγίζει το φάκελο δικαιολογητικών και μονογράφει όλα τα δικαιολογητικά.

Οι φάκελοι της Τεχνικής και Οικονομικής προσφοράς δεν αποσφραγίζονται, αλλά μονογράφονται από την Επιτροπή.

Προσφορές που υποβάλλονται μετά την έναρξη της διαδικασίας δεν αποσφραγίζονται αλλά παραδίδονται στην Υπηρεσία ως εκπρόθεσμες.

Άρθρο 18**ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ****Διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής**

Μετά την αποσφράγιση του φακέλου «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ» η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού ελέγχει την ορθότητα και την πληρότητα των δικαιολογητικών που έχουν υποβληθεί καθώς και των εγγυήσεων συμμετοχής των άρθρων 9.1, 9.2 (1, 2, 3, 4, 5).

Επί πλέον ελέγχεται η εκπλήρωση των Κριτηρίων Ποιοτικής Επιλογής, σύμφωνα με το άρθρο 9.2.6 της παρούσης. Αναλυτικότερα ελέγχονται:

Α. Κριτήριο Χρηματοοικονομικής επάρκειας του υποψηφίου αναδόχου:

Αναφορικά με το θέμα θα εξετασθεί η επάρκεια του προσφέροντα για την εκπόνηση του έργου, με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 9.2.6 περιπτώσεις α και δ της παρούσας.

Β. Κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του υποψηφίου αναδόχου:

Αναφορικά με το θέμα θα εξετασθεί η επάρκεια του προσφέροντα για την εκπόνηση του έργου, με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 9.2.6 περιπτώσεις β, γ και ε της παρούσας.

Εφόσον παραστεί ανάγκη, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού μπορεί να καλέσει τους Προσφέροντες να συμπληρώσουν τα υποβληθέντα με την προσφορά δικαιολογητικά του άρθρου 9.2 της παρούσας, ή να παράσχουν σχετικές με αυτά διευκρινίσεις και οι Προσφέροντες υποχρεούνται, στην περίπτωση αυτή, να τα συμπληρώσουν ή να παράσχουν τις σχετικές διευκρινίσεις μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία που θα τους ζητηθούν.

Αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς γίνεται μόνο για τους διαγωνιζόμενους που καλύπτουν τα παραπάνω κριτήρια. Σε αντίθετη περίπτωση η προσφορά τους απορρίπτεται, αιτιολογημένα, ως μη έχουσα εκπληρώσει τις ελάχιστες τιθέμενες προϋποθέσεις και επιστρέφονται οι υποφάκελοι Τεχνικής και Οικονομικής προσφοράς κλειστοί στους αποκλεισθέντες.

Η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού συντάσσει σχετικό πρακτικό και εισηγείται στην Αναθέτουσα Αρχή την αποδοχή ή την αιτιολογημένη απόρριψη των προσφορών των διαγωνιζομένων που έχουν υποβάλλει ελλιπή στοιχεία ή των οποίων τα υποβληθέντα δεν ικανοποιούν τους όρους της παρούσας.

Η Αναθέτουσα Αρχή εκδίδει σχετική απόφαση κατά της οποίας μπορεί να προσφύγει ο διαγωνιζόμενος σύμφωνα με το Ν. 3886/2010.

Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής κοινοποιείται σε όλους τους διαγωνιζόμενους ταχυδρομικώς και ηλεκτρονικά ή με τηλεομοιοτυπία.

Μετά την άπρακτη παρέλευση του χρόνου υποβολής προσφυγών ή την εξέταση τυχόν υποβληθεισών κατά το πρώτο στάδιο προσφυγών, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού ορίζει την ημερομηνία ανοίγματος των υποφακέλων των τεχνικών προσφορών και ενημερώνει ηλεκτρονικά ή με τηλεομοιοτυπία τους διαγωνιζόμενους που δεν αποκλείσθηκαν κατά το στάδιο αυτό.

Άρθρο 19**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ****19.1α ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ**

Η ομάδα κριτηρίων που αφορά στην Αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς έχει **συντελεστή βαρύτητας 80%**.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επικερσιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

26/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Τα **Κριτήρια Αξιολόγησης των Τεχνικών Προσφορών** περιλαμβάνουν τις ακόλουθες δύο Ομάδες, με τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας των Ομάδων:

Ομάδα Α: Κριτήρια Πρότασης μεθοδολογίας - προσέγγισης του Έργου. Συντελεστής βαρύτητας της Ομάδας Α: 60% του συνολικού βαθμού του παρόντος κριτηρίου.

Αναφορικά με το θέμα θα εξετασθούν, η κατανόηση των απαιτήσεων του Έργου και η ανάπτυξη κατάλληλου τρόπου προσέγγισής του, η αποτελεσματική μεθοδολογία υλοποίησης του έργου και η κατάλληλη περιγραφή και ανάλυση του έργου σε επιμέρους δραστηριότητες.

Ομάδα Β: Κριτήρια Οργάνωσης και Διοίκησης Ομάδας Έργου (Συντελεστής βαρύτητας της Ομάδας Β: 40%) του συνολικού βαθμού του παρόντος κριτηρίου.

Αναφορικά με το θέμα θα εξετασθούν η οργανωτική αποτελεσματικότητα της ομάδας έργου, η οποία προκύπτει από την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της ομάδας έργου και τη βέλτιστη αξιοποίηση της μεθοδολογίας υλοποίησης του έργου, εντός των προβλεπόμενων από την προκήρυξη τεχνικών απαιτήσεων και χρονοδιαγράμματος.

Οι υποψήφιοι δύνανται να κληθούν να αναλύσουν προφορικά την προσφορά τους στην Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού και να απαντήσουν σε τυχόν ερωτήσεις των μελών της.

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ
Aj	ΟΜΑΔΑ Α/ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ & ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	σ1 (60%)
Aj1	Κατανόηση των απαιτήσεων του έργου και κατάλληλη περιγραφή και ανάλυση του έργου σε επιμέρους δραστηριότητες	40%
Aj2	Ανάπτυξη κατάλληλου τρόπου προσέγγισης και αποτελεσματικής μεθοδολογίας υλοποίησης του έργου	60%
Bj	ΟΜΑΔΑ Β/ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ	σ2 (40%)
Bj1	Δομή και σύνθεση οργανωτικού σχήματος	60%
Bj2	Οργάνωση / ροή του έργου	40%

19.1β ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Κατά το στάδιο της Αξιολόγησης της Τεχνικής Προσφοράς, υπολογίζεται η συνολική βαθμολογία των προσφορών και πραγματοποιείται η κατάταξή τους κατά φθίνουσα τάξη με βάση τον παρακάτω τύπο:

$$T_j = [\sigma_1 \times A_j + \sigma_2 \times B_j]$$

όπου:

T_j :	η βαθμολογία Τεχνικής Προσφοράς της πρότασης j
A_j, B_j :	η βαθμολογία των επιμέρους Ομάδων Κριτηρίων Α και Β για την πρόταση j σε κλίμακα 0-10
σ₁, σ₂ :	οι συντελεστές βαρύτητας των Ομάδων Κριτηρίων Α και Β, αντίστοιχα
A_{j1, 2}, B_{j1, 2} :	η βαθμολογία των επιμέρους Υποκριτηρίων Α και Β για την πρόταση j σε κλίμακα 0-10

$$A_j = [(A_{j1} \times 0,4) + (A_{j2} \times 0,6)]$$

$$B_j = [(B_{j1} \times 0,6) + (B_{j2} \times 0,4)]$$

Προτάσεις που συγκέντρωσαν συνολική Βαθμολογία κατά την Αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς **μικρότερη του 6,5 δεν αξιολογούνται** περαιτέρω, και αποκλείονται από τη περαιτέρω διαδικασία.

Κατόπιν η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού συντάσσει σχετικό πρακτικό με την βαθμολόγηση των Τεχνικών Προσφορών, όπου αναφέρονται και οι Τεχνικές Προσφορές που έχουν συγκεντρώσει συνολική βαθμολογία μικρότερη του 6,5 ή οι τεχνικές προσφορές που κρίθηκαν απαράδεκτες και απορρίπτονται. Κατόπιν γίνεται εισήγηση στην Αναθέτουσα Αρχή για την έγκριση του πρακτικού.

Η Αναθέτουσα Αρχή εκδίδει σχετική απόφαση κατά της οποίας μπορεί να προσφύγει ο διαγωνιζόμενος σύμφωνα με το Ν. 3886/2010.

Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής κοινοποιείται σε όλους τους διαγωνιζόμενους ταχυδρομικώς και ηλεκτρονικά ή με τηλεομοιοτυπία.

Μετά την άπρακτη παρέλευση του χρόνου υποβολής προσφυγών ή την εξέταση τυχόν αποβληθεισών κατά το δεύτερο στάδιο προσφυγών, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού ορίζει την ημερομηνία ανοίγματος των υποφακέλων των οικονομικών προσφορών και ενημερώνει ηλεκτρονικά ή με τηλεομοιοτυπία τους διαγωνιζόμενους που δεν αποκλείστηκαν κατά το στάδιο αυτό.

19.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Το κριτήριο που αφορά στην Αξιολόγηση της Οικονομικής Προσφοράς έχει **συντελεστή βαρύτητας 20%**.

Η αξιολόγηση βασίζεται στο φάκελο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» κάθε προσφοράς.

Για τον υπολογισμό της βαθμολογίας αυτού του κριτηρίου χρησιμοποιείται ο ακόλουθος τύπος:

$$O_j = (K_{\min} / K_j) \times 10$$

όπου:

O_j :	η βαθμολογία για το συγκεκριμένο κριτήριο της οικονομικής προσφοράς j
K_{min} :	Το χαμηλότερο κόστος από όλες τις προσφορές
K_j :	Το κόστος της προσφοράς j

19.3. ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Κατά το στάδιο της Τελικής Αξιολόγησης, υπολογίζεται η συνολική βαθμολογία των προσφορών και πραγματοποιείται η κατάταξή τους κατά φθίνουσα τάξη με βάση τον παρακάτω τύπο:

$$F_j = 0,80 \times T_j + 0,20 \times O_j$$

όπου:

F_j	:	η συνολική βαθμολογία της πρότασης j
T_j	:	η βαθμολογία Τεχνικής Προσφοράς της πρότασης j
O_j	:	η βαθμολογία του κριτηρίου της οικονομικής προσφοράς για την πρόταση j

Η αξιολόγηση των προσφορών θα στηριχθεί αποκλειστικά και μόνο στα ανωτέρω κριτήρια.

Η πρώτη στον συγκριτικό πίνακα κατάταξης θεωρείται η πλέον συμφέρουσα προσφορά. Σε περίπτωση ισοβαθμίας οι προσφορές που ισοβαθμούν κατατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά του βαθμού Τεχνικής Προσφοράς.

Η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προσφορών συντάσσει πρακτικό με την τελική κατάταξη των προσφορών που υποβλήθηκαν στον Διαγωνισμό και εισηγείται σχετικά στην Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και κλιματικής αλλαγής

Η Αναθέτουσα Αρχή εκδίδει σχετική απόφαση κατά της οποίας μπορεί να προσφύγει ο διαγωνιζόμενος σύμφωνα με το Ν. 3886/2010.

Άρθρο 20

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ - ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Κάθε Υποψήφιος, που θα θεωρήσει ότι θίγεται από παράνομη, κατά την κρίση του, πράξη ή παράλειψη της Αναθέτουσας Αρχής, θα δικαιούται προσωρινής δικαστικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3886/10 (ΦΕΚ 173/Α/10) περί δικαστικής προστασίας κατά την σύναψη δημοσίων συμβάσεων με σκοπό την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την νέα Οδηγία 2007/66 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Συμβουλίου.

Πριν από την έναρξη της διαδικασίας ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου, θα ασκηθεί υποχρεωτικά, εντός δέκα (10) ημερών, αφότου ο Ενδιαφερόμενος έλαβε γνώση της αντίστοιχης πράξης ή παράλειψης και ενώπιον της Αναθέτουσας Αρχής, προσφυγή, η οποία θα κοινοποιηθεί υποχρεωτικά στον θιγόμενο από τυχόν μερική ή ολική παραδοχή της. Η σχετική απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής θα εκδοθεί εντός δέκα πέντε (15) ημερών από την άσκηση της προσφυγής, άλλως θα τεκμαίρεται σιωπηρή απόρριψή της.

Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη ρητή ή σιωπηρή απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και δεν επιτρέπεται να περιέχει αιτιάσεις διαφορετικές από τις αιτιάσεις της προδικαστικής προσφυγής. Εφόσον ασκηθεί αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ο αιτών ειδοποιεί σχετικά την αναθέτουσα αρχή με κάθε πρόσφορο μέσο, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την άσκηση της αιτήσεως.

Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής και αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, καθώς και η άσκηση αυτών, θα κωλύουν τη σύναψη της Σύμβασης, εκτός εάν με την προσωρινή διάταξη ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά.

Η απόφαση ανάθεσης της σύμβασης περιλαμβάνει τα στοιχεία της παρ. 2 του αρ. 35 του π.δ. 60/2007 και αναφέρει τις προθεσμίες αναστολής σύναψης της σύμβασης, όπως προκύπτουν από την παρ. 2 του αρ. 5 του Ν. 3886/2010

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επικερειακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

29/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α6

Ο Λ Ο Κ Λ Η Ρ Ω Σ Η Δ Ι Α Γ Ω Ν Ι Σ Μ Ο Υ

Άρθρο 21**ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**

Μετά την ολοκλήρωση του έργου της αξιολόγησης, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού θα υποβάλει τον Συγκριτικό Πίνακα μαζί με τα Πρακτικά και όλα τα στοιχεία του φακέλου του διαγωνισμού, σε τρία (3) αντίτυπα, στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αναθέτουσας Αρχής για την έκδοση της εγκριτικής απόφασης κατακύρωσης του Διαγωνισμού.

Στον ανάδοχο αποστέλλεται σχετική πρόσκληση για υπογραφή της σύμβασης, εφόσον προηγουμένως έχει κοινοποιηθεί σε όλους τους διαγωνιζόμενους η απόφαση κατακύρωσης και έχουν παρέλθει οι προθεσμίες για την άσκηση του δικαιώματος προσωρινής προστασίας των διαγωνιζόμενων που ορίζονται στο Ν.3886/2010.

Από την πρόσκληση για υπογραφή της σύμβασης, η Σύμβαση θεωρείται ότι έχει συναφθεί, το δε έγγραφο (Σύμβαση) που ακολουθεί, έχει μόνον αποδεικτικό χαρακτήρα.

Άρθρο 22**ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΑΤΑΙΩΣΗΣ**

Η Αναθέτουσα Αρχή, μετά από σχετική γνωμοδότηση της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού, διατηρεί το δικαίωμα:

- α) να αποφασίσει τη ματαίωση, ακύρωση ή διακοπή του διαγωνισμού σε κάθε στάδιο της διαδικασίας του (πριν την Απόφαση Κατακύρωσης του έργου),
- β) να αποφασίσει τη ματαίωση του διαγωνισμού και την επανάληψή του με τροποποίηση ή μη των όρων και των προδιαγραφών της Προκήρυξης,
- γ) να αποφασίσει τη ματαίωση του διαγωνισμού και να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, εφ' όσον ισχύουν οι σχετικές προϋποθέσεις

Η Αναθέτουσα Αρχή δεσμεύεται ότι θα προχωρήσει σε ματαίωση του διαγωνισμού μόνον στην εξαιρετική περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατόν να αποφευχθεί για λόγους που ανάγονται είτε στο συμφέρον της Αναθέτουσας Αρχής και του Έργου είτε στην επίτευξη υγιούς ανταγωνισμού. Οι Προσφέροντες δεν διατηρούν και παραιτούνται από οποιαδήποτε αξίωση έναντι της Αναθέτουσας Αρχής από το λόγο της ματαίωσης. Στην περίπτωση αυτή η Υπηρεσία Διενέργειας διαγωνισμού θα γνωστοποιήσει στους Προσφέροντες που τυχόν θα υποβάλουν σχετική αίτηση, τους λόγους της ματαίωσης.

Άρθρο 23**ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**

Μετά την πρόσκληση για υπογραφή της σύμβασης καταρτίζεται η σχετική Σύμβαση, η οποία ρυθμίζει όλες τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή της Κατακύρωσης.

Η Σύμβαση, που περιλαμβάνει, λεπτομερώς όλους τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υλοποίηση του Έργου καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών, καταρτίζεται με βάση την Κατακύρωση, την προσφορά και την Προκήρυξη, κατά φθίνουσα σειρά ιεραρχίας και κατισχύει αυτών πλην καταδήλων σφαλμάτων ή παραδρομών.

Για τις ανάγκες κατάρτισης της Σύμβασης, ο Ανάδοχος θα συνεργαστεί με την Αναθέτουσα Αρχή.

Σε περίπτωση που πιθανολογείται ότι, κατά το χρονικό διάστημα κατάρτισης του τελικού κειμένου της Σύμβασης, **θα λήξει η ισχύς της προσφοράς** ή της εγγύησης συμμετοχής, ο Ανάδοχος υποχρεούται στην έγκαιρη παράταση της ισχύος της προσφοράς του κατά τον εκτιμώμενο για την ολοκλήρωση του κειμένου της Σύμβασης απαιτούμενο χρόνο και την παράταση, για τον ίδιο χρόνο, της ισχύος της εγγυητικής συμμετοχής ή την αντικατάστασή της με την εγγύηση καλής εκτέλεσης.

Μετά την ολοκλήρωση του εγγράφου της Σύμβασης και μέσα σε χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερών από την λήψη έγγραφης πρόσκλησης από την Αναθέτουσα Αρχή, ο Ανάδοχος υποχρεούται να προσέλθει για την υπογραφή της Σύμβασης, προσκομίζοντας τα παρακάτω στοιχεία:

- (α) Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος είναι εταιρεία ή ένωση προσώπων ή κοινοπραξία, **τα έγγραφα νομιμοποίησης του προσώπου** που θα υπογράψει τη Σύμβαση καθώς και τα **νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης** αυτών.

Σημειώνεται ότι ο Ανάδοχος ορίζει εκπρόσωπο και τον εξουσιοδοτεί με ειδικό πληρεξούσιο να υπογράψει τη σύμβαση, να τον εκπροσωπεί έναντι της Αναθέτουσας Αρχής και να ενεργεί κατ' εντολήν και για λογαριασμό του Αναδόχου για όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με τη Σύμβαση. Επί πλέον πρέπει θα οριστεί και αναπληρωτής του Εκπροσώπου με τις ίδιες αρμοδιότητες. Αλλαγή του Εκπροσώπου ή/ και του Αναπληρωτή του γνωστοποιείται εγγράφως στην Αναθέτουσα Αρχή και ισχύει μόνο μετά από την έγγραφη αποδοχή της.

Ο Εκπρόσωπος και ο Αναπληρωτής Εκπρόσωπος του Αναδόχου είναι, μεταξύ άλλων, εξουσιοδοτημένοι να τον εκπροσωπούν σε όλα τα θέματα που αφορούν τη σύμβαση και να διευθετούν για λογαριασμό του οποιαδήποτε διαφορά προκύπτει ή σχετίζεται με τη Σύμβαση, συμμετέχοντας, όποτε και όπου κληθούν σε συναντήσεις με τα αρμόδια για την παρακολούθηση και τον έλεγχο όργανα της Αναθέτουσας Αρχής.

- (β) **Εγγύηση καλής εκτέλεσης** των όρων της Σύμβασης που θα ανέρχεται στο 10% της συνολικής συμβατικής αξίας χωρίς Φ.Π.Α., σύμφωνα με το άρθρο 25 της παρούσας.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, όπως και όλες οι εγγυήσεις που αναφέρονται στην Προκήρυξη, εκδίδεται από πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει τη Συμφωνία Δημοσίων Συμβάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, η οποία κυρώθηκε με το νόμο 2513/1997 και έχουν, σύμφωνα με την νομοθεσία των κρατών αυτών, αυτό το δικαίωμα.

Εγγυήσεις που εκδίδονται σε άλλο κράτος εκτός της Ελλάδας, θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην Ελληνική γλώσσα.

Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει τη Σύμβαση, η Υπηρεσία επιβάλλει αθροιστικά ή διαζευκτικά τις προβλεπόμενες στις κείμενες διατάξεις κυρώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α7

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 24**ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ**

Η Σύμβαση διέπεται από το Ελληνικό Δίκαιο.

Σε περίπτωση διαφορών που ενδεχομένως προκύπτουν σχετικά με την ερμηνεία ή την εκτέλεση ή την εφαρμογή της Σύμβασης ή εξ' αφορμής της, η Αναθέτουσα Αρχή και ο Ανάδοχος καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για τη φιλική επίλυσή τους, σύμφωνα με τους κανόνες της καλής πίστης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών.

Για κάθε διαφορά που δεν είναι δυνατό να επιλυθεί σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα, αρμόδια θα είναι τα δικαστήρια που εδρεύουν στην Αθήνα.

Άρθρο 25**ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ • ΕΓΓΥΗΣΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**

Η εγγυητική καλής εκτέλεσης της Σύμβασης θα είναι αορίστου χρόνου και θα επιστρέφεται μετά την ολοκλήρωση του Έργου.

Ο Ανάδοχος στον οποίο έγινε η κατακύρωση του έργου υποχρεούται να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης, το ύψος της οποίας αντιστοιχεί σε ποσοστό 10% της συνολικής συμβατικής αξίας του έργου χωρίς το Φ.Π.Α.. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης κατατίθεται κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Άρθρο 26**ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ – ΠΑΡΑΛΑΒΗ****1. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ**

Η διάρκεια εκτέλεσης του Έργου είναι **24** μήνες από την υπογραφή της σύμβασης. Ο χρόνος αυτός αποτελεί τον «Καθαρό χρόνο» χωρίς να περιλαμβάνονται οι οποιεσδήποτε καθυστερήσεις, χωρίς υπαιτιότητα του Αναδόχου.

Αναλυτικά, οι χρονικές απαιτήσεις για το Έργο στις οποίες περιλαμβάνονται και οι χρόνοι παράδοσης των επί μέρους παραδοτέων, όπως παρουσιάζονται στο Μέρος Β' της παρούσας.

Για την παραλαβή των παραδοτέων του Έργου, συγκροτείται Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής του έργου με Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Για κάθε μέλος ορίζεται και αναπληρωτής του.

2. ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η Αναθέτουσα Αρχή διατηρεί μονομερώς το δικαίωμα μετάθεσης του χρονοδιαγράμματος του Έργου.

Άρθρο 27**ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ - ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ**

Η πληρωμή του Αναδόχου κάθε τμήματος θα πραγματοποιηθεί βάσει των παραδοτέων και μετά την παραλαβή και έγκριση αυτών, σύμφωνα με τον παρακάτω τρόπο:

Τμήμα 1 - Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου:

Φάση Α': 30% του συμβατικού τιμήματος

Φάση Β': 20% του συμβατικού τιμήματος

Φάση Γ': 20% του συμβατικού τιμήματος

Φάση Δ': 10% του συμβατικού τιμήματος με την παράδοση των τελικών παραδοτέων και 20% μετά την οριστική παραλαβή του έργου.

Τμήμα 2 - Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης χερσαίων οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου.:

Φάση Α': 30% του συμβατικού τιμήματος

Φάση Β': 20% του συμβατικού τιμήματος

Φάση Γ': 20% του συμβατικού τιμήματος

Φάση Δ': 10% του συμβατικού τιμήματος με την παράδοση των τελικών παραδοτέων και 20% μετά την οριστική παραλαβή του έργου.

Τμήμα 3 - Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης λιμνοθαλάσσιων, λιμναίων και ποτάμιων συστημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου:

Φάση Α': 30% του συμβατικού τιμήματος

Φάση Β': 20% του συμβατικού τιμήματος

Φάση Γ': 20% του συμβατικού τιμήματος

Φάση Δ': 10% του συμβατικού τιμήματος με την παράδοση των τελικών παραδοτέων και 20% μετά την οριστική παραλαβή του έργου.

Όλες οι πληρωμές θα γίνονται σε ΕΥΡΩ με την προσκόμιση των νομίμων δικαιολογητικών που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις κατά το χρόνο πληρωμής και σε χρόνο προσδιοριζόμενο από την αναγκαία διοικητική διαδικασία για έκδοση των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων. Ο

Με κάθε πληρωμή θα γίνονται οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία κρατήσεις. Φ.Π.Α. περιλαμβάνεται και βαρύνει την Αναθέτουσα Αρχή.

Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος είναι ένωση ή κοινοπραξία προσώπων, η κατανομή της αμοιβής θα γίνεται με βάση την δηλωθείσα ποσοστιαία συμμετοχή κάθε μέλους στην ένωση ή κοινοπραξία.

Οι πληρωμές θα γίνονται σε βάρος του Προϋπολογισμού του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων **ΣΑ: Ε0758 με κωδικό Πράξης 2010ΣΕ07580113**

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

33/98

Άρθρο 28**ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ**

Ο Ανάδοχος εγγυάται προς την Αναθέτουσα Αρχή ότι το Έργο θα εκτελεσθεί σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της Σύμβασης.

Άρθρο 29**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**

Η Σύμβαση τροποποιείται όταν συμφωνήσουν, εγγράφως, προς τούτο, τα δύο συμβαλλόμενα μέρη (αλλαγή ΦΠΑ, αντικατάσταση μέλους Ένωσης κ.λπ.), αλλά σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να διατηρείται αναλλοίωτο το συμβατικό αντικείμενο.

Άρθρο 30**ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ – ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ- ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΕΣ**

Ανάδοχος **δεν δικαιούται** να μεταβιβάσει ή εκχωρήσει τη Σύμβαση ή μέρος αυτής .

Ο Προσφέρων θα πρέπει να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Σε μία τέτοια περίπτωση δεν αίρεται η ευθύνη του κύριου οικονομικού φορέα. Απαραίτητη είναι η συνυποβολή με την προσφορά κάθε αναγκαίου στοιχείου, από το οποίο θα προκύπτει τόσο η ύπαρξη συμφωνίας με τον υπεργολάβο, όσο και η αμοιβαία πρόθεση συνεργασίας.

Άρθρο 31**ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**

Ο Ανάδοχος για την υλοποίηση του έργου, θα χρησιμοποιήσει τους ειδικούς συνεργάτες (ομάδα έργου) που έχει προσδιορίσει στην προσφορά του. Σε περίπτωση που για αιτιολογημένους λόγους γίνει αντικατάσταση των ειδικών συνεργατών, αυτό θα γίνει με την σύμφωνη γνώμη της Αναθέτουσας Αρχής και εφόσον ο αντικαταστάτης είναι τουλάχιστον ισοδύναμων προσόντων.

Ο Ανάδοχος ευθύνεται για τις πράξεις, παραλείψεις και αμέλειες των συνεργατών του.

Σε κάθε περίπτωση, την πλήρη ευθύνη για την ολοκλήρωση του έργου φέρει αποκλειστικά ο Ανάδοχος

Άρθρο 32**ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ & ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ**

Ο Ανάδοχος διατηρεί την κυριότητα του παραδιδόμενου έργου, μέχρι την ημερομηνία της οριστικής παραλαβής του, οπότε η κυριότητα μεταβιβάζεται στην Αναθέτουσα Αρχή, ελεύθερη από κάθε βάρος και δικαίωμα τρίτου.

Ο Ανάδοχος, σε κάθε περίπτωση, έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει, χωρίς περιορισμό, την τεχνογνωσία (know-how) που θα αποκτήσει κατά την εκτέλεση του Έργου, σε παρόμοια έργα που τυχόν θα αναλάβει για λογαριασμό οποιούδήποτε τρίτου.

Όλες οι εκθέσεις και τα συναφή στοιχεία όπως προδιαγραφές, πλάνα, στατιστικά στοιχεία, υπολογισμοί και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο ή υλικό που καταρτίζεται από τον Ανάδοχο κατά την εκτέλεση της Σύμβασης, είναι εμπιστευτικά και ανήκουν στην απόλυτη ιδιοκτησία της Αναθέτουσας Αρχής.

Ο Ανάδοχος, μόλις ολοκληρώσει την εκτέλεση της Σύμβασης, παραδίδει όλα τα έγγραφα και τα στοιχεία στην Αναθέτουσα Αρχή. Ο Ανάδοχος μπορεί να κρατά αντίγραφα αυτών των εγγράφων και στοιχείων, αλλά δεν επιτρέπεται να τα χρησιμοποιεί για σκοπούς άλλους από της Σύμβασης, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση της Αναθέτουσας Αρχής.

Άρθρο 33

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

Χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση της Αναθέτουσας Αρχής, ο Ανάδοχος δεν αποκαλύπτει εμπιστευτικές πληροφορίες που του δόθηκαν ή που ο ίδιος ανακάλυψε κατά την υλοποίηση του Έργου, ούτε κοινολογεί στοιχεία, έγγραφα και πληροφορίες των οποίων λαμβάνει γνώση σε σχέση με τη Σύμβαση, υποχρεούται δε να μεριμνά ώστε το προσωπικό του, οι υπεργολάβοι του και κάθε συνεργαζόμενος με αυτόν να τηρήσει την ως άνω υποχρέωση.

Σε περίπτωση αθέτησης από τον Ανάδοχο της ως άνω υποχρέωσής του, η Αναθέτουσα Αρχή δικαιούται να απαιτήσει την αποκατάσταση τυχόν ζημίας της και την παύση κοινοποίησης των εμπιστευτικών πληροφοριών και την παράλειψή της στο μέλλον.

Ο Ανάδοχος δεν δύναται να προβαίνει σε δημόσιες δηλώσεις σχετικά με το Έργο κατά τη διάρκεια υλοποίησής του, χωρίς την προηγούμενη συναίνεση της Αναθέτουσας Αρχής, ούτε να συμμετέχει σε δραστηριότητες ασυμβίβαστες με τις υποχρεώσεις του απέναντι στην Αναθέτουσα Αρχή και δεν δεσμεύει την Αναθέτουσα Αρχή, με κανένα τρόπο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή της συναίνεση.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Επιτροπή Παραλαβής και όλα τα εξουσιοδοτημένα από αυτήν ή την Αναθέτουσα Αρχή πρόσωπα οφείλουν να μην ανακοινώνουν σε κανένα, παρά μόνο στα πρόσωπα που δικαιούνται να γνωρίζουν, πληροφορίες που περιήλθαν σ' αυτούς κατά τη διάρκεια και με την ευκαιρία της εκτέλεσης του Έργου και αφορούν σε τεχνικά ή εμπορικά ζητήματα ή μεθόδους κατασκευής ή λειτουργίας του Έργου ή του Αναδόχου.

Άρθρο 34

ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ

Τα συμβαλλόμενα μέρη δεν ευθύνονται για τη μη εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, στο μέτρο που η αδυναμία εκπλήρωσης οφείλεται σε περιστατικά ανωτέρας βίας.

Ο Ανάδοχος, επικαλούμενος υπαγωγή της αδυναμίας εκπλήρωσης υποχρεώσεών του σε γεγονός που εμπίπτει στην προηγούμενη παράγραφο, οφείλει να γνωστοποιήσει και επικαλεσθεί προς την Αναθέτουσα Αρχή τους σχετικούς λόγους και περιστατικά εντός αποσβεστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από τότε που συνέβησαν, προσκομίζοντας τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία. Η Αναθέτουσα Αρχή υποχρεούται να απαντήσει εντός είκοσι (20) ημερών στο σχετικό αίτημα του Αναδόχου διαφορετικά, με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας, τεκμαίρεται η αποδοχή του αιτήματος.

Άρθρο 35

ΛΥΣΗ – ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ - ΕΚΠΤΩΣΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Η Αναθέτουσα Αρχή δικαιούται να καταγγείλει τη Σύμβαση σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) ο Ανάδοχος δεν υλοποιεί το Έργο με τον τρόπο που ορίζεται στη Σύμβαση παρά τις προς τούτο επανειλημμένες οχλήσεις τη Αναθέτουσας Αρχής.

- β) ο Ανάδοχος εκχωρεί τη Σύμβαση ή αναθέτει εργασίες υπεργολαβικά χωρίς την άδεια της Αναθέτουσας Αρχής.
- γ) ο Ανάδοχος πτωχεύσει, τεθεί υπό αναγκαστική διαχείριση ή εκκαθάριση, λυθεί ή ανακληθεί η άδεια λειτουργίας του ή γίνουν πράξεις αναγκαστικής εκτελέσεως σε βάρος του, στο σύνολο ή σε σημαντικό μέρος των περιουσιακών του στοιχείων.
- δ) εκδίδεται τελεσίδικη απόφαση κατά του Αναδόχου για αδίκημα σχετικό με την άσκηση του επαγγέλματός του.

Τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται από την γνωστοποίηση στον Ανάδοχο της εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής καταγγελία. Κατ' εξαίρεση, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται, κατ' ενάσκηση διακριτικής της ευχέρειας, για όσες από τις περιπτώσεις καταγγελίας είναι αυτό δυνατό, να τάξει εύλογη (κατ' αυτήν) προθεσμία θεραπείας της παραβάσεως, οπότε τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται αυτόματα με την πάροδο της ταχθείσας προθεσμίας, εκτός εάν η Αναθέτουσα Αρχή γνωστοποιήσει εγγράφως προς τον Ανάδοχο ότι θεωρεί την παράβαση θεραπευθείσα.

Με την μετά από καταγγελία της Αναθέτουσας Αρχής λύση της Σύμβασης, ο Ανάδοχος υποχρεούται μετά από αίτηση της Αναθέτουσας Αρχής:

- α) Να αποσχει από τη διενέργεια οποιασδήποτε εργασίας, έργου, παροχής υπηρεσιών ή εκτέλεσης υποχρεώσεώς του που πηγάζει από τη Σύμβαση, πλην εκείνων που επιβάλλονται για την διασφάλιση προϊόντων, εργασιών και εγκαταστάσεων.
- β) Να παραδώσει, σε χρόνο που θα προσδιορίσει η Αναθέτουσα Αρχή, όποιο έργο, εργασία ή προϊόν (ολοκληρωμένο ή μη) έχει εκπονήσει ή έχει στην κατοχή του καθώς και τα πάσης φύσεως υποστηρικτικά έγγραφα και μέσα (μαγνητικά ή μη) και να μεριμνήσει όπως οι συνεργάτες του πράξουν το ίδιο.
- γ) Να παραδώσει στην Αναθέτουσα Αρχή κάθε εξοπλισμό, υλικά ή άλλα αγαθά που αφορούν άμεσα ή έμμεσα το Έργο και ευρίσκονται στην κατοχή του, εγγυώμενος ότι οι συνεργάτες του θα πράξουν το ίδιο.

Το συντομότερο δυνατό μετά την καταγγελία της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή βεβαιώνει την αξία του παρασχεθέντος μέρους του Έργου καθώς και κάθε οφειλή έναντι του Αναδόχου κατά την ημερομηνία καταγγελίας.

Η Αναθέτουσα Αρχή αναστέλλει την καταβολή οποιουδήποτε ποσού πληρωτέου σύμφωνα με τη Σύμβαση προς τον Ανάδοχο μέχρις εκκαθαρίσεως των μεταξύ τους υποχρεώσεων και οι εγγυητικές επιστολές καταπίπτουν.

Η Αναθέτουσα Αρχή δικαιούται να απαιτήσει πρόσθετα από τον Ανάδοχο αποζημίωση για κάθε ζημία που υπέστη μέχρι του ανώτατου ποσού του Συμβατικού Τιμήματος που αντιστοιχεί στην αξία του τμήματος του Έργου που δεν μπορεί, λόγω πλημμελούς εκτελέσεως της Σύμβασης, να χρησιμοποιηθεί για τον προοριζόμενο σκοπό.

ΜΕΡΟΣ Β΄**ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ****1. ΠΡΟΟΙΜΙΟ****1.1 Ο φορέας υλοποίησης**

Το ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο προστατευμένων περιοχών Natura 2000 δημιουργήθηκε για την επίτευξη του σκοπού της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας», η οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 33318/3028/1998. Το δίκτυο Natura 2000 αποτελείται από τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και από τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας για τα πουλιά σύμφωνα με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ (όπως τροποποιήθηκε με την 147/09) για την προστασία των πουλιών.

Σε ορισμένες από τις περιοχές αυτές και με στόχο την αποτελεσματικότερη διαχείρισή τους, έχουν συσταθεί Φορείς Διαχείρισης, βάσει των νόμων 2742/1999 και 3044/2002, μεταξύ των οποίων και ο Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου.

Για την υλοποίηση ενεργειών και δράσεων που αποσκοπούν στην προστασία και διαχείριση της περιοχής ευθύνης του, ο Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου είναι δικαιούχος του έργου «Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας του Εθνικού Πάρκου Λιμνοθαλασσών Μεσολογίου – Αιτωλικού και Νήσων Εχινάδων».

1.2 Η ΠΡΑΞΗ: «Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας του Εθνικού Πάρκου Λιμνοθαλασσών Μεσολογίου – Αιτωλικού και Νήσων Εχινάδων»

Το Έργο «Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας του Εθνικού Πάρκου Λιμνοθαλασσών Μεσολογίου – Αιτωλικού και Νήσων Εχινάδων», με κωδικό ΟΠΣ 303795, συνολικού προϋπολογισμού 3.068.968,84.ευρώ (ΣΑ 075/8) έχει εγκριθεί για χρηματοδότηση με την 184178/9-12-2010 απόφαση, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013 (Άξονας προτεραιότητας 9-«Προστασία φυσικού περιβάλλοντος και βιοποικιλότητας»). Το έργο συγχρηματοδοτείται κατά 80% από το ΕΤΠΑ και κατά 20% από εθνικούς πόρους. Αρμόδια για τη διαχείριση των πόρων του ΕΠΠΡΑΑ είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΠΕΡΑΑ.

Γενικός σκοπός της Πράξης είναι η αποτελεσματικότερη προστασία των οικοτόπων και ειδών και μέσω αυτών η διατήρηση της βιοποικιλότητας. Στο πλαίσιο αυτό η πράξη προβλέπει την υλοποίηση υποέργων που αποσκοπούν στην αποκατάσταση υποβαθμισμένων περιοχών, στην παρακολούθηση της ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος και γενικότερα στην προστασία του με παράλληλες δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του κοινού, ανάδειξης της περιοχής και προβολής των δυνατοτήτων ανάπτυξης συμβατών με τα προηγούμενα οικονομικών δραστηριοτήτων.

Στο πλαίσιο της πράξης εντάσσεται το Υποέργο «Καταγραφή και παρακολούθηση των τύπων οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας των οδηγιών 92/43 και 79/409».

2. ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**2.1. ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**

Με το έργο αυτό θα διασφαλιστεί η εποπτεία και η εφαρμογή ενός συστήματος επαναξιολόγησης (σε σχέση με τη 2η Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας του 2007) της κατάστασης διατήρησης ειδών και οικοτόπων των περιοχών με κωδικό GR2310001, GR2310005, GR2310013, GR2310015.

Παράλληλα, θα εξυπηρετήσει τις συμβατικές υποχρεώσεις που απορρέουν για την περιοχή από τον Κανονισμό Ε.Ε. 1967/2006 για τα μέτρα διαχείρισης για τη βιώσιμη εκμετάλλευση

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

37/98

των αλιευτικών πόρων στη Μεσόγειο θάλασσα Αλιευμάτων και τον Κανονισμό Ε.Ε 1100/2007 για την ανασύσταση των αποθεμάτων χελιού.

Τα δεδομένα παρακολούθησης (field monitoring data) και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης (field data on conservation status assessment) ειδών και οικοτόπων, ως αποτέλεσμα εργασιών πεδίου θα τροφοδοτήσουν την 3η Εθνική Αναφορά-Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (περίοδο αναφοράς 2007-2012 - άρθρο 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ). Θα χρησιμοποιηθούν για το σκοπό αυτό τα έντυπα αναφοράς του άρθρου 17 της Οδηγίας των Οικοτόπων και του άρθρου 12 της Οδηγίας των Πουλιών.

Για την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των προαναφερθέντων στόχων, το έργο περιλαμβάνει τρία διακριτά επιμέρους τμήματα, τα οποία έχουν ως εξής:

Τμήμα 1. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»

Τμήμα 2. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»

Τμήμα 3. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης λιμνοθαλάσσιων, λιμναίων και ποτάμιων συστημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»

2.2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΤΜΗΜΑ 1.

«Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»

1. ΣΚΟΠΟΣ & ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Σκοπός του προγράμματος παρακολούθησης «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου» είναι η καταγραφή, η εποπτεία και η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης όλων των ειδών ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΕ, καθώς και των μεταναστευτικών ειδών που αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν είδη χαρακτηρισμού της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) GR2310015, GR2310013, και στην εκτός ΖΕΠ περιοχή και εντός δικαιοδοσίας του Φ.Δ., όπου απαντώνται τα παραπάνω είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος.

Με το παρόν πρόγραμμα θα εφαρμοστεί ένα σύστημα επιστημονικής παρακολούθησης (monitoring) με εργασίες πεδίου, ώστε να γίνει αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των εν λόγω ειδών ορνιθοπανίδας για την περίοδο 2012-2013 σύμφωνα με το άρθρο 12 της Οδηγίας 2009/147/ΕΕ. Τα αποτελέσματα του προγράμματος θα τροφοδοτήσουν την Εθνική Αναφορά - Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας 2009/147/ΕΕ.

Ως βάση για την εποπτεία και την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας θα χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες παράμετροι:

- ☐ Εξάπλωση και εύρος εξάπλωσης
- ☐ Η κατάσταση του πληθυσμού (μέγεθος, δομή και δυναμική πληθυσμού)
- ☐ Η ποιότητα και η έκταση των ενδιαιτημάτων,
- ☐ Επιδράσεις – πιέσεις – απειλές (προοπτικές διατήρησης)

Ο Ανάδοχος θα παραδώσει επιπλέον μια επικαιροποιημένη έκδοση της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνάς του σε όλα τα πεδία που άπτονται του αντικείμενου του (περιγραφές, αξιολογήσεις, πίνακας ειδών ορνιθοπανίδας, απειλές κ.λπ.) καθώς και προτάσεις για επέκταση του Δικτύου, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο με βάση τα κριτήρια της ΕΕ και κατόπιν συνεννόησης με το Φορέα Διαχείρισης. Επίσης, θα προτείνει τις ικανοποιητικές τιμές αναφοράς (favorable reference value), καθώς

και τους στόχους διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας (conservation objectives) στη ΖΕΠ, με στόχο την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησής τους στην περιοχή.

Τέλος, θα παραδώσει τα πρωτόκολλα και τη διαδικασία παρακολούθησης της επόμενης διαχειριστικής περιόδου.

Για την υλοποίηση του προγράμματος, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με το Φορέα Διαχείρισης, καθώς και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

Πεδίο εφαρμογής του προγράμματος αποτελούν όλα τα είδη ορνιθοπανίδας (**Πίνακας 1**) του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΕ που απαντούν στην περιοχή αρμοδιότητας του ΦΔ, καθώς και τα μεταναστευτικά είδη που είναι ή μπορούν να αποτελέσουν είδη χαρακτηρισμού της ΖΕΠ.

Πίνακας 1. είδη πουλιών

1	<i>Accipiter brevipes</i>	64	<i>Delichon urbica</i>	127	<i>Numenius tenuirostris</i>
2	<i>Accipiter nisus</i>	65	<i>Dendrocopos medius</i>	128	<i>Nycticorax nycticorax</i>
3	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	66	<i>Dendrocopos syriacus</i>	129	<i>Oenanthe hispanica</i>
4	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	67	<i>Egretta alba</i>	130	<i>Oenanthe oenanthe</i>
5	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	68	<i>Egretta garzetta</i>	131	<i>Oriolus oriolus</i>
6	<i>Actitis hypoleucos</i>	69	<i>Emberiza caesia</i>	132	<i>Otus scops</i>
7	<i>Aegypius monachus</i>	70	<i>Emberiza hortulana</i>	133	<i>Pandion haliaetus</i>
8	<i>Alauda arvensis</i>	71	<i>Emberiza melanocephala</i>	134	<i>Panurus biarmicus</i>
9	<i>Alcedo atthis</i>	72	<i>Emberiza schoeniclus</i>	135	<i>Passer hispaniolensis</i>
10	<i>Anas acuta</i>	73	<i>Erithacus rubecula</i>	136	<i>Pelecanus oncorhynchus</i>
11	<i>Anas clypeata</i>	74	<i>Falco columbarius</i>	137	<i>Phalacrocorax carbo</i>
12	<i>Anas crecca</i>	75	<i>Falco eleonorae</i>	138	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>
13	<i>Anas penelope</i>	76	<i>Falco naumanni</i>	139	<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>
14	<i>Anas penelope</i>	77	<i>Falco peregrinus</i>	140	<i>Phalaropus lobatus</i>
15	<i>Anas platyrhynchos</i>	78	<i>Falco subbuteo</i>	141	<i>Philomachus pugnax</i>
16	<i>Anas querquedula</i>	79	<i>Falco tinnunculus</i>	142	<i>Phoenicophterus ruber</i>
17	<i>Anas strepera</i>	80	<i>Ficedula hypoleuca</i>	143	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
18	<i>Anthus campestris</i>	81	<i>Fringilla coelebs</i>	144	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
19	<i>Anthus pratensis</i>	82	<i>Fulica atra</i>	145	<i>Phylloscopus bonelli</i>
20	<i>Anthus spinoletta</i>	83	<i>Gallinago gallinago</i>	146	<i>Phylloscopus collybita</i>
21	<i>Anthus trivialis</i>	84	<i>Gavia arctica</i>	147	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
22	<i>Apus melba</i>	85	<i>Gelochelidon nilotica</i>	148	<i>Phylloscopus trochilus</i>
23	<i>Apus pallidus</i>	86	<i>Glareola pratincole</i>	149	<i>Platalea leucorodia</i>
24	<i>Apusapus</i>	87	<i>Grus grus</i>	150	<i>Plegadis falcinellus</i>
25	<i>Aquila chrysaetos</i>	88	<i>Gyps fulvus</i>	151	<i>Plegadis falcinellus</i>
26	<i>Aquila clanga</i>	89	<i>Haematopus ostralegus</i>	152	<i>Pluvialis apricaria</i>

27	<i>Aquila heliaca</i>	90	<i>Haliaeetus albicilla</i>	153	<i>Pluvialis squatarola</i>
28	<i>Aquila pomarina</i>	91	<i>Hieraaetus fasciatus</i>	154	<i>Podiceps cristatus</i>
29	<i>Ardea cinerea</i>	92	<i>Hieraaetus pennatus</i>	155	<i>Podiceps nigricollis</i>
30	<i>Ardea purpurea</i>	93	<i>Himantopus himantopus</i>	156	<i>Ptyonoprogne wpestris</i>
31	<i>Ardeola ralloides</i>	94	<i>Hippolais icterina</i>	157	<i>Pufftnus puffinus</i> (yelkouan)
32	<i>Arenaria interpres</i>	95	<i>Hippolais olivetorum</i>	158	<i>Pwnella modulans</i>
33	<i>Aythya ferina</i>	96	<i>Hippolais pallida</i>	159	<i>Recurvirostra avosetta</i>
34	<i>Aythya fuligula</i>	97	<i>Hiwndo daurica</i>	160	<i>Regulus regulus</i>
35	<i>Aythya mania</i>	98	<i>Hiwndo wstica</i>	161	<i>Riparia riparia</i>
36	<i>Aythya nyroca</i>	99	<i>Ixobrychus minutus</i>	162	<i>Saxicola wbetra</i>
37	<i>Bubo bubo</i>	100	<i>Jynx torquilla</i>	163	<i>Scolopax rusticola</i>
38	<i>Burhinus oedicephalus</i>	101	<i>Lanius excubitor</i>	164	<i>Sterna albifrons</i>
39	<i>Buteo buteo</i>	102	<i>Lanius minor</i>	165	<i>Sterna albifrons</i>
40	<i>Calandrella brachydactyla</i>	103	<i>Lanius senator</i>	166	<i>Sterna caspia</i>
41	<i>Calidris alba</i>	104	<i>Lantus collurio</i>	167	<i>Sterna hirundo</i>
42	<i>Calidris alpina</i>	105	<i>Larus melanocephalus</i>	168	<i>Sterna nilotica</i>
43	<i>Calidris ferruginea</i>	106	<i>Larus canus</i>	169	<i>Sterna sandvicensis</i>
44	<i>Calidris minuta</i>	107	<i>Larus fuscus</i>	170	<i>Streptopelia turtur</i>
45	<i>Calidris temminckii</i>	108	<i>Larus genei</i>	171	<i>Stumus roseus</i>
46	<i>Caprimulgus europaeus</i>	109	<i>Larus minutus</i>	172	<i>Sturnus vulgaris</i>
47	<i>Cercotrichas galactotes</i>	110	<i>Larus ridibundus</i>	173	<i>Sylvia atricapilla</i>
48	<i>Charadrius alexandrinus</i>	111	<i>Limosa limosa</i>	174	<i>Sylvia borin</i>
49	<i>Charadrius dubius</i>	112	<i>Lullula arborea</i>	175	<i>Sylvia cantillans</i>
50	<i>Charadrius hiaticula</i>	113	<i>Luscinia megarhynchos</i>	176	<i>Sylvia communis</i>
51	<i>Chlidonias hybridus</i>	114	<i>Luscinia svecica</i>	177	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
52	<i>Chlidonias leucopterus</i>	115	<i>Melanocorypha calandra</i>	178	<i>Tadorna tadorna</i>
53	<i>Chlidonias niger</i>	116	<i>Mergus senator</i>	179	<i>Tringa erythropus</i>
54	<i>Ciconia ciconia</i>	117	<i>Merops apiaster</i>	180	<i>Tringa glareola</i>
55	<i>Circaetus gallicus</i>	118	<i>Milvus migrans</i>	181	<i>Tringa nebularia</i>
56	<i>Circus aeruginosus</i>	119	<i>Milvus milvus</i>	182	<i>Tringa ochropus</i>
57	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	120	<i>Motacilla alba</i>	183	<i>Tringa stagnatilis</i>
58	<i>Columba palumbus</i>	121	<i>Motacilla cinerea</i>	184	<i>Tringa totanus</i>
59	<i>Corvus frugilegus</i>	122	<i>Motacilla flava</i>	185	<i>Turdus philomelos</i>
60	<i>Coturnix coturnix</i>	123	<i>Muscicapa striata</i>	186	<i>Upupa epops</i>
61	<i>Cuculus canorus</i>	124	<i>Netta rufina</i>	187	<i>Vanellus vanellus</i>
62	<i>Cygnus cygnus</i>	125	<i>Numenius arquata</i>		
63	<i>Cygnus olor</i>	126	<i>Numenius phaeopus</i>		

Αντικείμενα του προγράμματος παρακολούθησης ορνιθοπανίδας αποτελούν:

- Η συνολική επισκόπηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας για την περίοδο 2011-2015 σύμφωνα με το άρθρο 11 της Οδηγίας 92/43/ΕΕ, με τρόπο ώστε τα αποτελέσματα να τροφοδοτήσουν τις Εθνικές Αναφορές - Εκθέσεις Εφαρμογής της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.
- Η εφαρμογή ενός συστήματος επιστημονικής παρακολούθησης (monitoring) ως μέρος της διαδικασίας επισκόπησης, που θα περιλαμβάνει εργασίες πεδίου και θα έχει στόχο την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας.
- Η χαρτογραφική αποτύπωση των κρίσιμων ενδιαιτημάτων (αναπαραγωγής και σε δεύτερο λόγο τροφοληψίας και διαχείμασης) των ειδών χαρακτηρισμού του δικτύου των ΖΕΠ
- Οι προτάσεις για την επικαιροποίηση των πεδίων της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 σε ό,τι αφορά τη ΖΕΠ, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας του αναδόχου σε όλα τα πεδία που άπτονται του αντικείμενου του προγράμματος.
- Οι προτάσεις για επέκταση της ΖΕΠ, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο, με βάση τα κριτήρια της ΕΕ και μετά από συνεννόηση με το ΦΔ
- Οι προτάσεις ικανοποιητικών τιμών αναφοράς (Favourable Reference Values) των ειδών ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ που θα παρακολουθηθούν και που η παρουσία τους είναι σημαντική στην περιοχή.
- Οι προτάσεις στόχων διατήρησης (Conservation Objectives) στη ΖΕΠ, με στόχο την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού της ΖΕΠ.
- Οι προτάσεις που αναφέρονται παραπάνω θα πρέπει να είναι άμεσα αξιοποιήσιμες και για τη σύνταξη του Σχεδίου Διαχείρισης της Προστατευόμενης Περιοχής
- Τα πρωτόκολλα και η διαδικασία παρακολούθησης που θα πρέπει να εφαρμοστούν μετά τη λήξη του προγράμματος.
- Τέλος, ο ανάδοχος θα εκπαιδεύσει το προσωπικό που θα του ορίσει ο ΦΔ, προκειμένου να είναι αυτό σε θέση να υλοποιεί μελλοντικά το πρόγραμμα παρακολούθησης βάσει των προδιαγραφών του παρόντος κειμένου.

Για το σχεδιασμό του προγράμματος, ο Ανάδοχος θα πρέπει να εναρμονιστεί με τα κείμενα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν στον καθορισμό και περιγραφή των παραμέτρων οι οποίες περιλαμβάνονται στην αναφορά των Κρατών – Μελών της ΕΕ στο πλαίσιο του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και ιδιαίτερα με το κείμενο «Art 17 guidelines».

Τα κείμενα παρατίθενται στην ιστοσελίδα: <http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/&vm=detailed&sb=Title>, «An expert group on reporting», η οποία ενημερώνεται διαρκώς.

Επίσης, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο νόμος 3882/2010: Εθνική υποδομή γεωχωρικών πληροφοριών και άλλες διατάξεις.

Σε όλη τη διάρκεια εκπόνησης του προγράμματος, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με το ΦΔ, καθώς και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

Ο ΦΔ θα παράσχει στον Ανάδοχο τα ακόλουθα:

- Την περιγραφική και γεωγραφική βάση δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 που βρίσκεται αναρτημένη στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=432&language=el-GR>
- Τις φόρμες της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 (Standard Data Form) μπορείτε να τα βρείτε στην ιστοσελίδα: http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/natura_2000_dataflow&vm=detailed&sb=Title

- Τα έντυπα αναφοράς της έκθεσης του άρθρου 17 της Οδηγίας των Οικοτόπων μπορείτε να τα βρείτε στην ιστοσελίδα: http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/habitats_reporting/reporting_2007-2012&vm=detailed&sb=Title
- Τα αποτελέσματα της μελέτης «Αναγνώριση και περιγραφή των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρηση της φύσης», σε CD.
- Τα αποτελέσματα της δεύτερης εθνικής αναφοράς για την εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.ypoka.gr/Default.aspx?tabid=539&language=el-GR>)
- Τα έντυπα αναφοράς της έκθεσης του άρθρου 12 της Οδηγίας των Πουλιών μπορείτε να τα βρείτε στην ιστοσελίδα: http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/reporting_art12/art12_2008-2012&vm=detailed&sb=Title
- Το κόκκινο βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας (σε ηλεκτρονική μορφή, αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.ypoka.gr/Default.aspx?tabid=518&language=el-GR>).
- Το 10 x 10 km Ευρωπαϊκό πλέγμα αναφοράς ETRS 89 LAEA.

2. ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Οι εργασίες που απαιτούνται να υλοποιηθούν από τον Ανάδοχο περιγράφονται σε τέσσερες (4) διακριτές φάσεις, ως ακολούθως:

ΦΑΣΗ Α: ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Σημειώνεται ότι για το σχεδιασμό του έργου του, ο Ανάδοχος θα πρέπει να εναρμονιστεί με τα κείμενα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν στον καθορισμό και περιγραφή των παραμέτρων οι οποίες περιλαμβάνονται στην αναφορά των Κρατών – Μελών της ΕΕ στο πλαίσιο του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και ιδιαίτερα με το κείμενο «Art 17 guidelines». Τα κείμενα παρατίθενται στην ιστοσελίδα:

<http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/&vm=detailed&sb=Title>, «An expert group on reporting», η οποία ενημερώνεται διαρκώς.

- Οριστικοποίηση του καταλόγου των ειδών ορνιθοπανίδας

Ο Ανάδοχος θα οριστικοποιήσει σε συνεργασία με το Φ.Δ. τους καταλόγους των ειδών ορνιθοπανίδας που αποτελούν αντικείμενο του προγράμματος. Ενδεχομένως, και κατά την κρίση του Αναδόχου, είναι δυνατόν να ενταχθούν στο αντικείμενο του προγράμματος και είδη ορνιθοπανίδας που αξιολογούνται ως ιδιαίτερα σημαντικά για την Ελλάδα.

- Συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση κάθε είδους ορνιθοπανίδας

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει, θα καταγράψει και θα αποτυπώσει χωρικά για κάθε είδος ορνιθοπανίδας του παραπάνω καταλόγου τις υπάρχουσες αναφορές εξάπλωσής του τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών, ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής) για όλη τη ΖΕΠ. Οι πηγές που θα χρησιμοποιήσει θα πρέπει να είναι: **α)** τεκμηριωμένης αξιοπιστίας, δηλ. πηγές οι οποίες είτε δημοσιεύονται μετά από επιστημονική κρίση, είτε υπόκεινται στην κριτική της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας, όπως επιστημονικές εργασίες δημοσιευμένες σε έγκυρα διεθνή και εθνικά επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικές ανακοινώσεις οι οποίες έγιναν αποδεκτές κατόπιν αξιολόγησης σε διεθνή και ελληνικά συνέδρια, επιστημονικά βιβλία ανάλογου περιεχομένου, **β)** κατά το δυνατό πηγές οι οποίες δεν έχουν εκτεθεί στην κρίση της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας και για το λόγο αυτό απαιτείται περαιτέρω έλεγχος της αξιοπιστίας τους, όπως επίσημες εκθέσεις ερευνητικών ή άλλων έργων, περιβαλλοντικές μελέτες με γενικότερη ή ειδικότερη, αποκλειστική ή εν μέρει, αναφορά στα είδη ορνιθοπανίδας (π.χ. Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες), επιστημονικώς τεκμηριωμένες εκθέσεις, μελέτες, ή εκδόσεις. Επίσης, ο ανάδοχος θα λάβει υπόψη του αδημοσίευτα δεδομένα ατόμων ή φορέων τεκμηριωμένης αξιοπιστίας, τα οποία περιέχονται σε προσωπικά αρχεία ειδικών με αποδεδειγμένη εμπειρία και αρχεία θεσμοθετημένων φορέων (π.χ. βάσεις δεδομένων ερευνητικών φορέων). Οι πληροφορίες

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

42/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

θα συγκεντρωθούν σε βάση δεδομένων, η οποία θα έχει πρόβλεψη για την αποτύπωση της παρουσίας κάθε είδους που έχει τεκμηριωθεί στη βιβλιογραφική ανασκόπηση (Ημερομηνία, συντεταγμένες, ονομασία περιοχής, ονοματεπώνυμο ερευνητή, φορέας έρευνας, αναφορά βιβλιογραφίας, δειγματοληπτικό μέσο, αξιολόγηση της δειγματοληψίας). Ο Ανάδοχος θα εντοπίσει τα σημαντικότερα κενά της βιβλιογραφίας (Ποιες περιοχές θεωρητικά φιλοξενούν το κάθε είδος αλλά αυτό δεν είναι επιβεβαιωμένο).

- Κατάρτιση συνοπτικής αναφοράς υπάρχουσας γνώσης

Ο Ανάδοχος θα ετοιμάσει μια συνοπτική αναφορά για κάθε είδος ορνιθοπανίδας που αποτελεί αντικείμενο παρακολούθησης και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησής του. Αυτή η συνοπτική αναφορά θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να συνοψίζει την υπάρχουσα γνώση και ταυτόχρονα να υπηρετεί τις ελάχιστες απαιτήσεις που προκύπτουν από τις υποχρεώσεις και τους σκοπούς των Οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ. Στην αναφορά αυτή, ο Ανάδοχος θα πρέπει να αναφερθεί με λεπτομέρεια και επιστημονική τεκμηρίωση και στη μεθοδολογία εκτίμησης του μεγέθους του πληθυσμού και στη χωρική του αποτύπωση, αλλά και στην πληθυσμιακή δομή κάθε είδους ορνιθοπανίδας.

- Κατάρτιση μεθόδου δειγματοληψίας και σχεδίου επιτόπιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα καταρτίσει τη μέθοδο δειγματοληψίας και το σχέδιο επιτόπιων επισκέψεων: α) εντός της περιοχής του δικτύου Natura 2000 που αποτελεί αντικείμενο του προγράμματος και β) εκτός της περιοχής του δικτύου Natura 2000. Ο σχεδιασμός και η μέθοδος δειγματοληψίας για τη συμπλήρωση των πρωτοκόλλων εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας, θα είναι ίδιος εντός και εκτός της περιοχής Natura 2000 (ΖΕΠ), αλλά θα διαφέρει η ένταση της δειγματοληψίας, εκτός εάν τεκμηριώνεται διαφορετικά από τον Ανάδοχο. Ο ανάδοχος θα πρέπει να αιτιολογήσει την αποτελεσματικότητα του σχήματος εργασίας πεδίου, δηλαδή την οργάνωση των σταθμών δειγματοληψίας, τις συχνότητες των δειγματοληψιών την εποχή και τους τρόπους δειγματοληψίας. Για την εκτίμηση της παρουσίας των ειδών εντός της περιοχής Natura 2000 (ΖΕΠ) θα ληφθούν υπόψη η βάση δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 αλλά και η συλλογή των βιβλιογραφικών αναφορών.

- Παρουσίαση και τεκμηρίωση μεθόδου δειγματοληψίας

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει τη βέλτιστη μέθοδο δειγματοληψίας την οποία και θα τεκμηριώσει. Οι μέθοδοι, οι τεχνικές δειγματοληψίας και οι μέθοδοι καταγραφής των ενδιαμιγμάτων θα πρέπει να αιτιολογηθούν και να υποστηρίζονται από σχετικά διεθνή ή εθνικά πρότυπα ή από τη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία. Η μέθοδος δειγματοληψίας θα λαμβάνει υπ' όψη τις ιδιαίτερες οικολογικές προτιμήσεις και το βιολογικό κύκλο του κάθε είδους, καθώς και την εποχή δραστηριότητάς του, ώστε να μεγιστοποιηθεί η πιθανότητα δειγματοληψίας του στο πεδίο. Δύναται και είναι επιθυμητό να προταθεί η εφαρμογή πολλών μεθόδων δειγματοληψίας για μια θέση δειγματοληψίας.

Οι βασικές μέθοδοι καταγραφών της ορνιθοπανίδας που εκτιμάται ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν κατά την εργασία πεδίου είναι οι εξής:

- ο Point counts, δηλαδή είτε καταγραφή από εποπτικά σημεία (π.χ. από κορυφές λόφων, επάνω ή απέναντι σε ορθοπλαγιές) είτε καταγραφή σε συγκεκριμένη επιφάνεια γύρω από καθορισμένα σημεία. Η μέθοδος προσαρμόζεται ανάλογα με τα είδη προς διερεύνηση και μπορεί να συνδυασθεί με χαρτογράφηση επικρατειών (territory mapping). Η μέθοδος μπορεί να δώσει ικανοποιητικές ποσοτικές εκτιμήσεις όταν εφαρμόζεται σωστά.
- ο Line transects, δηλαδή καταγραφές επάνω και εκατέρωθεν συγκεκριμένων διαδρομών. Ο παρατηρητής είτε βρίσκεται σε συνεχή κίνηση είτε σταματάει ανά τακτά διαστήματα συνδυάζοντας τη μέθοδο με point counts. Διεξάγονται διαδρομές με τα πόδια (1-2 χλμ) ή και με αυτοκίνητο (κινούμενο με σταθερή ταχύτητα έως 20 χλμ. για αποστάσεις 5-15 χλμ). Η μέθοδος μπορεί να δώσει ικανοποιητικές εκτιμήσεις σχετικής αφθονίας για κάποια είδη.
- ο Direct counts. Καταγραφή με άμεση παρατήρηση από κατάλληλες θέσεις. Χρησιμοποιείται όταν απογράφονται είδη σε πτήση επάνω από κατάλληλες θέσεις (π.χ. αρπακτικά κατά τη μετανάστευση), καθώς και για είδη που αναπαράγονται σε αποικίες (π.χ. ερωδιοί, πελεκάνοι, κορμοράνοι, γλαρόνια, θαλασσοπούλια). Η ακρίβεια της καταγραφής εξαρτάται από το είδος και το μέγεθος της περιοχής.

- ο Look and see. Καταγραφές από επιλεγμένες θέσεις - διαδρομές με βάση την προηγούμενη γνώση της περιοχής ή τις απαιτήσεις σε ενδιαίτημα των υπό εξέταση ειδών. Ο ερευνητής επιλέγει εκ των προτέρων τις πλέον κατάλληλες κατά την κρίση του θέσεις ή διαδρομές (γνωστές θέσεις φωλιάσματος, κατάλληλο ενδιαίτημα από χάρτη βλάστησης) και διεξάγει την έρευνα πεδίου. Συνήθως με την πάροδο του χρόνου η βελτίωση της εξοικείωσης με την περιοχή, αυξάνει την αποτελεσματικότητα των καταγραφών. Η μέθοδος είναι αποτελεσματική για την καταγραφή αρκετών αναπαραγόμενων ειδών. Σε περιπτώσεις εντοπισμού φωλιών ειδών προτεραιότητας, κρίνεται απαραίτητη η εξακρίβωση του αναπαραγωγικού αποτελέσματος, με επανάληψη της επίσκεψης την κατάλληλη περίοδο. Θα πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια ώστε ο ερευνητής να εξετάζει όλη την έκταση κατάλληλου ενδιαίτηματος εντός της περιοχής παρακολούθησης.
- Καθορισμός της έντασης και του προτύπου κατανομής των δειγματοληψιών και καθορισμός του πλέγματος αναφοράς

Ο Ανάδοχος θα καθορίσει: α) την ένταση της δειγματοληπτικής προσπάθειας, β) το πρότυπο κατανομής των δειγματοληψιών εντός της περιοχής του δικτύου Natura 2000, γ) το πλέγμα (grid) αναφοράς ανά είδος ορνιθοπανίδας που θα είναι υποχρεωτικά το ευρωπαϊκό πλέγμα 10 x 10 km. Όπου είναι εφικτό το πλέγμα θα είναι αναλυτικότερο με πιο λεπτομερή χωρική πληροφορία που θα μπορούσε να είναι 5 x 5 km ή 2 x 2 km ή 1 x 1 km. Τα κριτήρια καθορισμού της έντασης δειγματοληψίας και του τρόπου κατανομής των δειγματοληψιών που θα χρησιμοποιηθούν και για τον καθορισμό του κατάλληλου πλέγματος αναφοράς είναι τα ακόλουθα: α) κριτήρια αφθονίας (σπάνιο, σποραδικό, μέση αφθονία, άφθονο, πολύ κοινό ή και ομαδοποιήσεις τους) και β) κριτήρια ευθύνης διατήρησης για κάθε είδος. Η ευθύνη διατήρησης εξαρτάται από παραμέτρους όπως ο ενδημισμός του είδους, ο βαθμός τρωτότητας-ευαισθησίας του είδους κ.α.

Για την περιοχή εντός του δικτύου Natura 2000, το καθορισμένο πλέγμα αναφοράς θα είναι οπωσδήποτε το ζητούμενο, στο πλαίσιο της Εθνικής Έκθεσης της Οδηγίας 2009/147/ΕΟΚ, για τη χωρική αποτύπωση της κατανομής των ειδών 10 x 10 km, αλλά μπορεί να είναι και: 1 x 1 km, 2 x 2 km ή 5 x 5 km και το οποίο θα προκύψει από την ακέραια διαίρεση του ευρωπαϊκού πλέγματος με το οποίο θα συνδέεται μέσω κοινού πεδίου.

Για τις περιοχές εκτός του δικτύου Natura 2000, το καθοριζόμενο πλέγμα αναφοράς θα είναι 10 x 10 km, εκτός αν κριθεί εφικτό να προσδιοριστεί σε αναλυτικότερο επίπεδο (1 x 1 km, 2 x 2 km, 5 x 5 km) με βάση τη διαθέσιμη πληροφορία και την εργασία πεδίου.

- Καθορισμός του αριθμού των επιτόπιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα καθορίσει τον αριθμό επιτόπιων επισκέψεων και των δειγματοληψιών με σκοπό τη συμπλήρωση των πρωτοκόλλων αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών.

Για το σκοπό αυτό ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιήσει τον χάρτη εξάπλωσης και/ή εν δυνάμει γεωγραφικής εξάπλωσης κάθε είδους από τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα έχει συλλέξει και θα τοποθετήσει σε Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών, τις θέσεις των επιτόπιων επισκέψεων του και των σχετικών δειγματοληπτικών επιφανειών συμπλήρωσης των πρωτοκόλλων αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης.

Για τον προσδιορισμό της δυνητικής ή της προβλεπόμενης εξάπλωσης των ειδών, θα χρησιμοποιηθούν όλες οι πληροφορίες που θα συλλεχθούν από τη βιβλιογραφική επισκόπηση, αλλά και τα αποτελέσματα της μελέτης της αναγνώρισης και περιγραφής των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρηση της φύσης που εκπονήθηκε από το τ. ΥΠΕΧΩΔΕ με χρηματοδότηση από το Γ' ΚΠΣ (1999-2001), το Corine Landcover, ο χάρτης του Potential Natural Vegetation of Europe (Bohn et al. 2004), πιθανόν σχετικά μοντέλα πρόβλεψης με κλιματικές και εδαφικές παραμέτρους (ecological niche modelling), ορθοφωτοχάρτες, χάρτες γεωμορφολογικοί, χάρτες υδρογραφικού δικτύου κ.α., σε συνδυασμό με την κρίση των ειδικών.

Εκτός της περιοχής του Δικτύου Natura 2000 θα καθοριστεί ένας ελάχιστος αριθμός επιτόπιων επισκέψεων και σχετικών δειγματοληψιών συμπλήρωσης πρωτοκόλλων αξιολόγησης. Συνιστάται ο αριθμός αυτός να αντιστοιχεί αριθμητικά περίπου στο 20% του συνόλου των επισκέψεων που θα πραγματοποιηθούν και του συνόλου των δειγματοληψιών

και πρωτοκόλλων αξιολόγησης που θα συμπληρωθούν στο εσωτερικό του δικτύου Natura 2000, εκτός και τεκμηριωθεί διαφορετικά από τον Ανάδοχο.

- Καθορισμός των θέσεων των επιτόπιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος, προκειμένου να προσδιορίσει τις θέσεις επιτόπιων επισκέψεων θα καθορίσει τα απαιτούμενα επιστημονικά κριτήρια, με σκοπό την επιστημονικά τεκμηριωμένη και ως εκ τούτου αντικειμενική επιλογή των θέσεων δειγματοληψίας. Ο ανάδοχος θα πρέπει να αιτιολογήσει την αποτελεσματικότητα του σχήματος εργασίας πεδίου, δηλαδή την οργάνωση των σταθμών δειγματοληψίας, τις συχνότητες των δειγματοληψιών και τους τρόπους δειγματοληψίας για τα διαφορετικά στάδια ζωής των ειδών, με τρόπο που να διασφαλίζει τη μέγιστη χωρική κάλυψη, ικανοποιώντας ταυτόχρονα και τις εποχιακές ανάγκες μετακίνησης ή εύρεσης των ειδών. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί και στο συγχρονισμό των εργασιών πεδίου.

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του ότι η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους θα γίνει: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000 που θα παρακολουθηθεί, εφόσον το είδος έχει σημαντική παρουσία και δεν αναφέρεται απλώς ως παρόν.

- Προγραμματισμός ετήσιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα προτείνει πρόγραμμα ετήσιων επισκέψεων για τις τρεις φάσεις εργασιών πεδίου, το οποίο και θα τεκμηριώσει.

Κατά τη Φάση Β', συνιστάται να γίνουν επισκέψεις κατά το δυνατό σε όλη την περιοχή του Δικτύου Natura 2000 για όλα τα είδη орνιθοπανίδας. Εκτός του Δικτύου Natura 2000, οι θέσεις δειγματοληψίας συνιστάται να καλύπτουν τουλάχιστον το 10% του αριθμού των επισκέψεων εντός του Δικτύου Natura 2000, εκτός και τεκμηριώνεται η ανάγκη διαφορετικής προσέγγισης. Στην περίπτωση που η ανωτέρω προσέγγιση κρίνεται μη εφικτή, ο Ανάδοχος θα τεκμηριώσει την άποψή του και θα υποβάλλει το πρόγραμμα δειγματοληψιών του με τρόπο ώστε με τις επισκέψεις της φάσης Β' να μπορεί να εξαχθούν συμπεράσματα για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης όλων των ειδών σε εθνικό επίπεδο, και να ολοκληρωθεί η κάλυψη της περιοχής Natura κατά τη φάση Γ'.

Κατά τη φάση Γ', οι επιτόπιες επισκέψεις θα επικεντρωθούν κυρίως εντός του Δικτύου Natura 2000 και θα καλυφθούν και θέσεις στις οποίες η επιτόπια επίσκεψη κατά το προηγούμενο διάστημα κατέδειξε προβλήματα.

Κατά τη φάση Δ', θα καλυφθούν οι υπόλοιπες θέσεις επισκέψεων εκτός του Δικτύου Natura 2000, καθώς και θέσεις στις οποίες η επιτόπια επίσκεψη κατέδειξε προβλήματα.

Ο Ανάδοχος, για τον καθορισμό των επιτόπιων επισκέψεων των φάσεων Γ' και Δ' του προγράμματος, θα βασιστεί και στην αναγκαία συχνότητα επιτόπιων επισκέψεων για κάθε ομάδα ειδών, την οποία και θα τεκμηριώσει.

Για είδη για τα οποία δεν υπάρχουν στοιχεία, ενδέχεται ο πρώτος χρόνος εργασιών πεδίου να είναι περίοδος προσαρμογής της μεθοδολογίας (πυλοτικός). Κάποιες τοποθεσίες δειγματοληψίας μπορεί να αποδειχθούν ακατάλληλες, οπότε και να αλλαχθούν κατά τα επόμενα χρόνια.

- Καθορισμός πρωτοκόλλων για την εργασία στο πεδίο

Ο Ανάδοχος θα καθορίσει τα πρωτόκολλα εργασιών πεδίου καθώς και τις φόρμες αξιολόγησης των ειδών орνιθοπανίδας. Στα πρωτόκολλα συλλογής δεδομένων θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και η καταγραφή των κατάλληλων κατά περίπτωση περιβαλλοντικών παραμέτρων για κάθε είδος, όπως και οι ανθρωπογενείς πιέσεις κατά περίπτωση. Οι παράμετροι που θα ενσωματωθούν στα πρωτόκολλα, θα πρέπει να οδηγούν στη συμπλήρωση με επάρκεια των παραμέτρων του Εντύπου Αναφοράς εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης ειδών για την Έκθεση του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

- Κατάρτιση προσχεδίου ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση το σχέδιο δειγματοληψίας

Σε σύντομη αναφορά ο ανάδοχος θα πρέπει να αναφέρει την αναμενόμενη ποιότητα των δεδομένων και να παρουσιάσει τον τρόπο που θα εκτιμήσει το (α) το εύρος εξάπλωσής των ειδών (range), (β) το μέγεθος του πληθυσμού (population size), (γ) το είδος και την έκταση των ενδιαιτημάτων του (habitat area), (δ) τις επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης). Τέλος θα πρέπει να παρουσιάσει τον τρόπο που θα είναι σε θέση να εκτιμήσει την τάση των ως άνω, με βάση δεδομένα παρελθόντων ετών ή/ και μελλοντικά δεδομένα που θα προκύψουν από τη συνέχιση του προγράμματος παρακολούθησης.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Α΄

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική και έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 3:

1. Κατάλογος των ειδών ορνιθοπανίδας για τα οποία θα πραγματοποιηθούν εργασίες πεδίου (βάσει των πινάκων 1 και 2 όπως προαναφέρθηκε) με σχετική εισηγητική έκθεση.
2. Συμπληρωμένη έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης κάθε είδους και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.
3. Πρόταση καθορισμού πλέγματος (grid) αναφοράς για κάθε είδος εντός του Δικτύου Natura 2000 (ή και εκτός εάν κριθεί αναγκαίο), επιπρόσθετα στην υποχρεωτική χωρική αποτύπωση της κατανομής κάθε είδους σε πλέγμα αναφοράς 10 x 10 km, βασισμένη σε σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση.
4. Γεωγραφική αποτύπωση σε Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (διανυσματικής μορφής χρησιμοποιώντας σημεία, γραμμές ή πολύγωνα ανάλογα με τη μορφή των πρωτογενών δεδομένων) της δυνητικής εξάπλωσης κάθε είδους βασισμένη σε σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση. Η έκθεση αυτή θα αφορά σε κάθε είδος που αποτελεί αντικείμενο παρακολούθησης και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησής του στο παρόν πρόγραμμα παρακολούθησης και θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να συνοψίζει την υπάρχουσα γνώση και ταυτόχρονα να υπηρετεί τις ελάχιστες απαιτήσεις που προκύπτουν από τις υποχρεώσεις και τους σκοπούς των Οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ. Στην έκθεση αυτή, ο Ανάδοχος θα πρέπει να αναφερθεί με λεπτομέρεια και επιστημονική τεκμηρίωση και στη μεθοδολογία εκτίμησης του μεγέθους του πληθυσμού και στη χωρική του αποτύπωση, αλλά και στην πληθυσμιακή δομή κάθε είδους ορνιθοπανίδας.
5. Τεκμηριωμένη επιστημονικά πρόταση προγραμματισμού εργασιών πεδίου (αριθμού και θέσεων επισκέψεων πεδίου εντός και εκτός περιοχής του Δικτύου Natura 2000 συνολικά και ανά έτος εργασιών πεδίου). Η πρόταση θα περιλαμβάνει:
 - Τον τύπο των πρωτογενών δεδομένων που θα συλλεχθούν από τις επιτόπιες δειγματοληψίες (παρουσία/ απουσία, σχετική αφθονία, πυκνότητα κλπ).
 - Τον αριθμό και τη χωροθέτηση των θέσεων δειγματοληψίας
 - Μεθοδολογία διερεύνησης των μη γνωστών εμφανίσεων καθενός από τα υπό παρακολούθηση είδη
 - Την εποχή και μέθοδο της δειγματοληψίας
 - Την επαναληψιμότητα της δειγματοληψίας
6. Τα πρωτόκολλα εργασιών πεδίου και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας που θα εφαρμοστούν κατά τις επισκέψεις στο πεδίο.
7. Προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση το σχέδιο δειγματοληψίας, προκειμένου να γίνει αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών.
8. Εγχειρίδιο εκπαίδευσης και σεμινάριο εκπαίδευσης του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο ΦΔ σε 4 αντίτυπα και σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική μορφή σε 10 αντίτυπα και σε έντυπη μορφή σε 3 αντίτυπα.

ΦΑΣΗ Β: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ

- Συνέχιση τη βιβλιογραφικής συλλογής

Ο Ανάδοχος θα συνεχίσει τη συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση για κάθε είδος ορνιθοπανίδας των υπαρχουσών αναφορών εξάπλωσής του τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών, ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειοκά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής) για όλη τη ΖΕΠ.

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο (βάσει των πινάκων 1 και 2) τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τα πρωτόκολλα που παρήχθησαν κατά τη Φάση Α και το πρόγραμμα επισκέψεων πεδίου, τόσο εντός της περιοχής Natura 2000 όσο και εκτός αυτής.

- Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει σε βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το ΦΔ και τον Ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» (διευθύνουσα υπηρεσία είναι το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ) όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους. Η βάση δεδομένων για το κάθε είδος θα συνδέεται με τα κελιά αναφοράς του πλέγματος κάθε είδους (χωρική αποτύπωση), όπου θα σημειώνονται και οι θέσεις δειγματοληψίας στις οποίες έγινε συμπλήρωση των πρωτοκόλλων αξιολόγησης.

- Χαρτογραφική αποτύπωση κρίσιμων ενδιαιτημάτων

Ο Ανάδοχος θα επικαιροποιήσει τους χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαιτήματα των ειδών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ. Οι χάρτες θα παραχθούν σε κλίμακα 1:50.000 ή και αναλυτικότερη (θα αξιοποιηθούν και για τη σύνταξη των σχεδίων δράσης για την προστασία των ειδών προτεραιότητας).

- Αξιολόγηση δεδομένων και εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους

Ο Ανάδοχος θα αξιολογήσει την κατάσταση διατήρησης κάθε είδους με βάση τις παραμέτρους που απαιτούνται από την ΕΕ για την αξιολόγηση ειδών ορνιθοπανίδας: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000 που θα παρακολουθηθεί. Η αναγωγή της αξιολόγησης από το επίπεδο του κελιού του πλέγματος αναφοράς (grid) στο επίπεδο της ΖΕΠ θα γίνει με μαθηματική προσέγγιση που θα δοθεί από το τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον Ανάδοχο της μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων», η οποία θα βασίζεται στην προσέγγιση που ακολουθήθηκε για τη σύνθεση της Ευρωπαϊκής έκθεσης αναφοράς της περιόδου 2000-2006.

- Χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης κάθε είδους

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά την εξάπλωση κάθε είδους, σε πλέγμα αναφοράς α) 10X10 km (τόσο στη ΖΕΠ του δικτύου Natura 2000, όσο και στις περιοχές εκτός δικτύου Natura 2000), β) σε αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς για είδη στη ΖΕΠ του δικτύου Natura 2000 ή και εκτός, εφόσον αυτό είναι εφικτό και το οποίο θα οριστεί κατά περίπτωση. Σε όλα τα πλέγματα θα εφαρμοστεί χρωματική διαβάθμιση τεσσάρων επιπέδων ανάλογα με την πληθυσμιακή πυκνότητα και σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα, εκτός και τεκμηριωμένα δεν είναι εφικτό, οπότε η αποτύπωση θα αφορά μόνο στην παρουσία ή απουσία ή και άλλης κλίμακας χρωματική διαβάθμιση. Στην περίπτωση που δεν μπορεί να αποτυπωθεί η πληθυσμιακή πυκνότητα με χρωματική διαβάθμιση, ο Ανάδοχος, εφόσον είναι τεκμηριωμένα εφικτό, συστήνεται να αποτυπώσει την έκταση της ύπαρξης κατάλληλου ενδιαιτήματος για το είδος εντός του πλέγματος αναφοράς, σε χρωματική διαβάθμιση τεσσάρων επιπέδων (0-

25%, 26-50%, 51-75%, >75%), με σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα, παρουσιάζοντας τον ένα ή περισσότερους τύπους ενδιαιτημάτων όπου κατεγράφη το είδος. Ο Ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλει ταυτόχρονα και τα πρωτογενή δεδομένα προκειμένου να μην υπάρξει απώλεια πληροφορίας. Επίσης, θα αποτυπώσει σε χάρτη το εύρος εξάπλωσης (range) κάθε είδους. Η παρούσα εργασία θα γίνει από τον Ανάδοχο συνολικά για όλα τα είδη του προγράμματος παρακολούθησης.

- Καθορισμός Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favourable Reference Values)

Ο Ανάδοχος θα προτείνει Ικανοποιητικές Τιμές Αναφοράς (Favourable Reference Values) (εύρους εξάπλωσης - range και έκτασης - area) για κάθε είδος. Οι τιμές θα αναφέρονται στη ΖΕΠ.

- Καθορισμός Στόχων Διατήρησης (Conservation objectives)

Ο Ανάδοχος θα προτείνει Στόχους Διατήρησης (conservation objectives) για κάθε είδος χαρακτηρισμού. Οι στόχοι θα αφορούν στη ΖΕΠ.

Για την κατάρτιση της πρότασης Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς και Στόχων Διατήρησης, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με το Φ.Δ. και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Β΄

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή/και έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 3:

1. Συμπληρωμένη έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης κάθε είδους και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.
2. Τα συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε είδος και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου αποτυπωμένα στη βάση δεδομένων.
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ για κάθε είδος, για τη ΖΕΠ και, όπου είναι εφικτό, για κάθε κελί αναφοράς.
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στη περιοχή ΖΕΠ Natura 2000.
5. Χάρτες υφιστάμενης κατανομής (παρουσία – απουσία) με βάση τη σημερινή έκταση), όσο και εύρους εξάπλωσης για κάθε είδος με βάση (α) 10 x 10 km πλέγμα αναφοράς τόσο στη ΖΕΠ του δικτύου Natura 2000, όσο και στις περιοχές εκτός ΖΕΠ, β) αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς σε ΖΕΠ του δικτύου Natura 2000 ή και εκτός, όπου αυτό είναι εφικτό και που θα οριστεί κατά περίπτωση για τα είδη. Επίσης, χάρτες χωρομετρική διαβάθμιση με βάση την πληθυσμιακή πυκνότητα κάθε είδους στο εσωτερικό κάθε κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς ή/και χάρτες κατάλληλου ενδιαιτηματος με κλίμακα έκτασης του ενδιαιτηματος εντός του κελιού, σύμφωνα με τα παραδοτέα της φάσης Α΄.
6. Χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαιτήματα των ειδών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ. Οι χάρτες θα είναι σε κλίμακα 1:50.000 ή και αναλυτικότερη.
7. Πρόταση Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values) για κάθε είδος, για τη ΖΕΠ.
8. Πρόταση Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives) για κάθε είδος χαρακτηρισμού, για τη ΖΕΠ.
9. Συμπληρωμένο-επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων της φάσης Γ΄ με βάση τα προς επίλυση προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά το πρώτο διάστημα συλλογής δεδομένων πεδίου.

10. Έκθεση πεπραγμένων της φάσης Β', όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φ.Δ. σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική μορφή σε 10 αντίτυπα και σε έντυπη μορφή (όσα ορίζονται σχετικά στον Πίνακα 3), σε 3 αντίτυπα.

ΦΑΣΗ Γ: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURE 2000

- Συνέχιση τη βιβλιογραφικής συλλογής

Ο Ανάδοχος θα συνεχίσει τη συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση για κάθε είδος ορνιθοπανίδας των υπαρχουσών αναφορών εξάπλωσής του τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών, ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής) για τη ΖΕΠ.

- Συλλογή πληροφοριών πεδίου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί στα πρωτόκολλα που παρήχθησαν κατά τη φάση Α' και σύμφωνα με το πρόγραμμα επισκέψεων πεδίου που έχει προσδιοριστεί στη φάση Α' και την επικαιροποιημένη του μορφή, όπως εγκρίθηκε στη φάση Β'. Οι επιτόπιες επισκέψεις θα δώσουν έμφαση στη περιοχή της ΖΕΠ.

- Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει στη βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το ΦΔ και τον Ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» (διευθύνουσα υπηρεσία είναι το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ), όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους.

- Χαρτογραφική αποτύπωση κρίσιμων ενδιαιτημάτων

Ο Ανάδοχος θα συντάξει χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαιτήματα των ειδών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ.

- Πρόταση τροποποίησης της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000

Ο Ανάδοχος, με βάση τα δεδομένα των δειγματοληψιών θα συντάξει πρόταση τροποποίησης της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 για κάθε πεδίο που άπτεται του αντικείμενου του προγράμματος παρακολούθησης.

Η επικαιροποίηση της βάσης του Natura 2000 θα γίνει στη μορφή των εντύπων που θα έχει οριστικοποιηθεί κατά τη φάση Γ' της μελέτης. Κατά την τροποποίηση της βάσης δεδομένων του Natura 2000 θα ληφθούν υπόψη οι εργασίες πεδίου του Αναδόχου και του Φ.Δ. αλλά και οι βιβλιογραφικές αναφορές κατόπιν τεκμηρίωσης και αξιολόγησης της σημασίας τους.

- Αξιολόγηση δεδομένων – Πρόταση ένταξης νέων περιοχών στο Δίκτυο Natura 2000

Ο Ανάδοχος θα αναλύσει τα δεδομένα που έχει συλλεχθεί ώστε να αξιολογήσει την πληρότητα-επάρκεια της ΖΕΠ για τη διατήρηση του εξεταζόμενου κάθε φορά είδους, σε συνεννόηση με το Φ.Δ. και σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια της ΕΕ. Ο Ανάδοχος θα συντάξει, όπου και εάν απαιτείται, σε συνεννόηση με το Φ.Δ., πρόταση αλλαγής των ορίων της ΖΕΠ στο Δίκτυο Natura 2000 σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια της ΕΕ. Η πρόταση θα αφορά σε συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία και σε χάρτες. Η χαρτογραφική αποτύπωση των προτάσεων θα γίνει σε κλίμακα τουλάχιστον 1:50.000.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Γ'

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 3:

1. Συμπληρωμένη τελική έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις

καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης κάθε είδους και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.

2. Τα συμπληρωμένα πρωτόκολλα εργασιών πεδίου και παρακολούθησης για κάθε είδος και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου σε ηλεκτρονική μορφή αποτυπωμένα στη βάση δεδομένων.
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για κάθε είδος, για τη ΖΕΠ και, όπου είναι εφικτό, για κάθε κελί αναφοράς.
4. Συμπληρωμένο – επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων της φάσης Δ, με βάση την εμπειρία και τα προς επίλυση προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά το πρώτο στάδιο συλλογής δεδομένων πεδίου.
5. Χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαίτηματα των ειδών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ. Οι χάρτες θα είναι σε κλίμακα 1:50.000 ή και αναλυτικότερη.
6. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 σε Access 2007.
7. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών για κάθε πεδίο της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000.
8. Πρόταση πιθανών αλλαγών των εκτάσεων της ΖΕΠ, συνοδευόμενη από χάρτες αναλογικούς και ψηφιακούς, συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία Δεδομένων και νέα έκδοση της επικαιροποιημένης περιγραφικής (Access 2007) και χωρικής βάσης δεδομένων με τα στοιχεία των νέων προτεινόμενων περιοχών. Η χωρική βάση δεδομένων θα είναι σε GIS και η ανάλυσή της σε κλίμακα 1:50.000 ή και αναλυτικότερη.
9. Έκθεση πεπραγμένων της φάσης Γ, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φ.Δ. σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική μορφή σε 10 αντίτυπα και σε έντυπη μορφή (όσα ορίζονται σχετικά στον Πίνακα 3), σε 3 αντίτυπα.

ΦΑΣΗ Δ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ – ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

- Συνέχιση τη βιβλιογραφικής συλλογής

Ο Ανάδοχος θα συνεχίσει την συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση για κάθε είδος ορνιθοπανίδας των υπαρχουσών αναφορών εξάπλωσής του τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών, ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής) για όλη τη ΖΕΠ.

- Συλλογή δεδομένων πεδίου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί στα πρωτόκολλα που παρήχθησαν κατά τη φάση Α', σύμφωνα με το πρόγραμμα επισκέψεων πεδίου που έχει προσδιοριστεί στη φάση Α' και την επικαιροποιημένη του μορφή, όπως εγκρίθηκε στη φάση Γ'. Οι επιτόπιες επισκέψεις θα δώσουν έμφαση σε περιοχές τόσο στη ΖΕΠ όσο και εκτός του Δικτύου Natura 2000.

- Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει σε βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το ΦΔ και τον Ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» (διευθύνουσα υπηρεσία είναι το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ), όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους.

- Χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης κάθε είδους

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επικερσιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

50/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά την εξάπλωση κάθε είδους, σε πλέγμα αναφοράς α) 10X10 km (τόσο για τη ΖΕΠ του δικτύου Natura 2000, όσο και στις περιοχές εκτός ΖΕΠ), β) σε αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς για είδη της ΖΕΠ του δικτύου Natura 2000 ή και εκτός, εφόσον αυτό είναι εφικτό και το οποίο θα οριστεί κατά περίπτωση. Σε όλα τα πλέγματα θα εφαρμοστεί χρωματική διαβάθμιση τεσσάρων επιπέδων ανάλογα με την πληθυσμιακή πυκνότητα και σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα, εκτός και τεκμηριωμένα δεν είναι εφικτό, οπότε η αποτύπωση θα αφορά μόνον την παρουσία ή απουσία. Στην περίπτωση που τεκμηριωμένα είναι εφικτό, εναλλακτικά στην αποτύπωση της πληθυσμιακής πυκνότητας με χρωματική διαβάθμιση, θα αποτυπωθεί η έκταση της ύπαρξης κατάλληλου ενδιαίτηματος για το είδος εντός του πλέγματος αναφοράς, σε χρωματική διαβάθμιση τεσσάρων επιπέδων (0-25%, 26-50%, 51-75%, >75%), με σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα, παρουσιάζοντας τον ένα ή περισσότερους τύπους ενδιαιτημάτων όπου κατεγράφη το είδος. Ο Ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλει ταυτόχρονα και τα πρωτογενή δεδομένα προκειμένου να μην υπάρξει απώλεια πληροφορίας. Επίσης, θα αποτυπώσει σε χάρτη το εύρος εξάπλωσης (range) κάθε είδους. Τέλος, θα προσδιορίσει και θα δικαιολογήσει, εφόσον διαπιστωθούν, τις διαφορές σε σχέση με τα αποτελέσματα της φάσης Β'.

- Αξιολόγηση δεδομένων και εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους

Ο Ανάδοχος θα αξιολογήσει την κατάσταση διατήρησης κάθε είδους: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στη ΖΕΠ.

Αποτύπωση και αξιολόγηση διαφορών

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει και θα αξιολογήσει τις διαφορές σε σχέση με την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης της φάσης Β'.

- Παράδοση πρωτοκόλλων και διαδικασίας μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης

Ο Ανάδοχος θα παραδώσει πρωτόκολλα και τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας. Θα περιλαμβάνεται αναλυτική ανάπτυξη των επιμέρους στόχων της παρακολούθησης, οι επιμέρους τύποι παρακολούθησης και επισκοπήσεων, η διαχείριση δεδομένων, η εξασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων, οι απαραίτητες αναλύσεις δεδομένων. Θα περιλαμβάνεται επίσης η διάκριση σε επιμέρους δίκτυα παρακολούθησης ανάλογα με τους στόχους, π.χ. Γενική επόπτευση της κατάστασης των ειδών, ειδική παρακολούθηση για είδη σε κρίσιμη κατάσταση, παρακολούθηση επίτευξης στόχων μέτρων αποκατάστασης και προστασίας καθώς και κοστολόγηση του προγράμματος παρακολούθησης στο μέλλον. Επίσης, θα πρέπει να προβλέπεται η επανάληψη της μεθοδολογίας στην περιοχή παρακολούθησης κατά τις ίδιες ημερομηνίες, ώστε η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων να είναι εφικτή και να είναι δυνατή η εκτίμηση των τάσεων (ενδεχομένως και με εφαρμογή μαθηματικών μοντέλων).

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Δ'

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό:

1. Συμπληρωμένη έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης κάθε είδους και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.
2. Τα συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε είδος και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου σε ηλεκτρονική μορφή, αποτυπωμένα στη βάση δεδομένων.
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ για κάθε είδος, για τη ΖΕΠ και, όπου είναι εφικτό, για κάθε κελί αναφοράς.
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στη ΖΕΠ.
5. Χάρτες υφιστάμενης κατανομής (παρουσία – απουσία) με βάση τη σημερινή έκταση), όσο και εύρους εξάπλωσης για κάθε είδος με βάση (α) 10 x 10 km πλέγμα αναφοράς τόσο στη ΖΕΠ του δικτύου Natura 2000, όσο και στις περιοχές εκτός ΖΕΠ, β)

αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς στη ΖΕΠ ή και εκτός, όπου αυτό είναι εφικτό και που θα οριστεί κατά περίπτωση για τα είδη. Επίσης, χάρτες με χρωματική διαβάθμιση τεσσάρων επιπέδων κάλυψης με βάση την πληθυσμιακή πυκνότητα κάθε είδους στο εσωτερικό κάθε κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς ή/και χάρτες κατάλληλου ενδιαιτήματος με τετραβάθμια κλίμακα έκτασης του ενδιαιτήματος εντός του κελιού, σύμφωνα με τα παραδοτέα της φάσης Α.

6. Έκθεση με τις διαφορές αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στη ΖΕΠ.
7. Εισήγηση για τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών.
8. Συνολική έκθεση πεπραγμένων του προγράμματος παρακολούθησης, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.
9. Οδηγός παρουσίασης καθεστώτος και οικολογικών απαιτήσεων των ειδών ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φ.Δ σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική μορφή σε 10 αντίτυπα και σε έντυπη μορφή (όσα ορίζονται σχετικά στον Πίνακα 3), σε 3 αντίτυπα.

ΤΜΗΜΑ 2.

«Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης χερσαίων οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»

1. ΣΚΟΠΟΣ & ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Σκοπός του προγράμματος παρακολούθησης **«Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης χερσαίων οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»** είναι η διερεύνηση της παρουσίας, η καταγραφή, η εποπτεία και η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης:

1. α) όλων των τύπων οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ καθώς και των εθνικής σημασίας, που περιλαμβάνονται τόσο στους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) όσο και στη λοιπή περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου (Φ.Δ.)

ΤΟΠΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ		
GR2310001	SCI	ΔΕΛΤΑ ΑΧΕΛΟΟΥ, ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ-ΑΙΤΟΛΙΚΟΥ, ΕΚΒΟΛΕΣ ΕΥΗΝΟΥ, ΝΗΣΟΙ ΕΧΙΝΑΔΕΣ, ΝΙΣΟΣ ΠΕΤΑΛΑΣ
GR2310005	SCI	ΟΡΟΣ ΒΑΡΑΣΟΒΑ
GR2310010	SCI	ΟΡΟΣ ΑΡΑΚΥΝΘΟΣ ΚΑΙ ΣΤΕΝΑ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ

Ως βάση για την εποπτεία και την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων (έντυπο αναφοράς εποπτείας σύμφωνα με το άρθρο 11, για τους τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ) θα χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες παράμετροι:

- ☐ Έκταση (area) και εύρος εξάπλωσης (range),
- ☐ Δομές και λειτουργίες του τύπου οικοτόπου (πληρότητα ειδικών δομικών και λειτουργικών στοιχείων του τύπου οικοτόπου),
- ☐ Τυπικά είδη (πληρότητα παρουσίας τυπικών ειδών οικοτόπου),
- ☐ Επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης).

Ο Ανάδοχος θα παραδώσει επιπλέον, μια επικαιροποιημένη έκδοση της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, με βάση τα αποτελέσματα του παρόντος προγράμματος παρακολούθησης σε όλα τα πεδία που άπτονται του αντικειμένου του (περιγραφές, αξιολογήσεις, πίνακας other species, απειλές κ.λπ.) καθώς και προτάσεις για επέκταση του Δικτύου, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο με βάση τα κριτήρια της ΕΕ και κατόπιν συνεννόησης με το Φ.Δ. Επίσης, θα προτείνει ικανοποιητικές τιμές αναφοράς, καθώς και στόχους διατήρησης των τύπων οικοτόπων ανά ΤΚΣ ή ομάδα ΤΚΣ που θα παρακολουθηθεί, με στόχο την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησής τους σε κάθε μια περιοχή.

Τέλος, θα παραδώσει τα πρωτόκολλα και τη διαδικασία παρακολούθησης της επόμενης διαχειριστικής περιόδου.

Για την υλοποίηση του έργου του, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με το Φ.Δ. και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

Πεδίο εφαρμογής του προγράμματος παρακολούθησης αποτελούν όλοι οι χερσαίοι τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ που απαντούν στην περιοχή αρμοδιότητας του Φ.Δ. (πίνακας 1) καθώς και οι εθνικής σημασίας τύποι οικοτόπων.

Πίνακας 1. Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

1210	Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και αμπώτιδας
1240	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές της Μεσογείου με βλάστηση (με ενδημικά <i>Limonium</i> spp)
1310	Μονοετής βλάστηση με <i>Salicornia</i> και άλλα είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών
1410	Μεσογειακά αλοφυτικά λιβάδια (<i>Juncetalia maritimi</i>)
1420	Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>)
2110	Πρωτογενείς κινούμενες θίνες
2120	Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με <i>Ammophila arenaria</i> (λευκές θίνες)
2250	Λόχμες των παραλιών με αρκεύθους (<i>Juniperus</i> spp.)
5330	Θερμο-μεσογειακοί και προ-στεππικοί θαμνώνες
5420	Φρύγανα με <i>Sarcopoterium spinosum</i>
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή της ενδοχώρας με χασμοφυτική βλάστηση
92Α0	Δάση-στοές με <i>Salix alba</i>
92C0	Δάση ανατολικής πλατάνου (<i>Platanus orientalis</i>)
92D0	Παραποτάμιες στοές και συστάδες (<i>Nerio-Tamaricetea</i>) του Νότου
9320	Δάση ελιάς και χαρουπιάς
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκης της Μεσογείου
5420	Φρύγανα με <i>Sarcopoterium spinosum</i>
8310	Σπήλαια των οποίων δε γίνεται τουριστική εκμετάλλευση
9340	Δάση αριάς <i>Quercus ilex</i>

1. β) των φυτικών ειδών των Παραρτημάτων ΙΙ, ΙV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και άλλων σημαντικών ειδών για την Ελλάδα

Χλωρίδα

Centaurea niederi

Centaurea alba heldreichii

Η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών είναι σημαντική για τις δράσεις παρακολούθησης της εξέλιξής της. Ως βάση για την εποπτεία και την αξιολόγηση της

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

54/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

κατάστασης διατήρησης των ειδών φυτών (έντυπο αναφοράς εποπτείας σύμφωνα με το άρθρο 11, για τα είδη του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ) θα χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες παράμετροι:

- ❑ Έκταση (area) και εύρος εξάπλωσης (range) του είδους,
- ❑ Κατάσταση πληθυσμού του είδους εντός του εύρους εξάπλωσής (δομή, εκτίμηση αφθονίας και δυναμική πληθυσμού),
- ❑ Οικότοπος είδους,
- ❑ Κύριες πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης).

Πεδίο εφαρμογής του προγράμματος αποτελούν:

1. Όλα τα φυτικά είδη των Παραρτημάτων ΙΙ, ΙV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ που απαντούν στην περιοχή αρμοδιότητας του ΦΔ.
2. Είδη που περιλαμβάνονται σε Διεθνείς Συμβάσεις (CITES, Σύμβαση Βέρνης κ.ά.).
3. Είδη που περιλαμβάνονται σε καταλόγους του WCMC-IUCN (World Conservation Monitoring Centre - International Union for the Conservation of Nature).
4. Είδη που περιλαμβάνονται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.
5. Είδη που περιλαμβάνονται στα Βιβλία Ερυθρών Δεδομένων των Σπάνιων και Απειλούμενων Φυτών της Ελλάδας (Phitos et al. 1995, Φοίτος και συνεργάτες 2009).
6. Ενδημικά είδη της Ελλάδας και τοπικά βαλκανικά ενδημικά.
7. Άλλα είδη που θεωρούνται σπάνια στην Ελλάδα.

1. γ) των ειδών πανίδας των Παραρτημάτων ΙΙ, ΙV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (πλην όσων έχουν χαρακτηριστεί ως θαλάσσια είδη - κητώδη, μεσογειακή φώκια) και άλλων σημαντικών για την Ελλάδα ειδών στους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ)

Ασπόνδυλα/ έντομα

Lycaena dispar

Αμφίβια - Ερπετά

Testudo hermanni

Testudo marginata

Elaphe quatuorlineata

Ως βάση για την εποπτεία και την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών (έντυπο αναφοράς εποπτείας σύμφωνα με το άρθρο 11, για τα είδη των Παραρτημάτων ΙΙ, ΙV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ) θα χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες παράμετροι:

- ❑ Εξάπλωση και εύρος εξάπλωσης
- ❑ Η κατάσταση του πληθυσμού (μέγεθος, δομή και δυναμική πληθυσμού),
- ❑ Η ποιότητα και η έκταση των ενδιαιτημάτων,
- ❑ Επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης)

Αντικείμενα του προγράμματος παρακολούθησης αποτελούν:

- Η εφαρμογή ενός συστήματος επιστημονικής παρακολούθησης (monitoring) με εργασίες πεδίου με στόχο την αξιολόγηση και επαναξιολόγηση (σε σχέση με τη 2η Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας του 2007) της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων για την περίοδο 2012-2013 σύμφωνα με το άρθρο 11 της Οδηγίας 92/43/ΕΕ, με τρόπο

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

55/98

ώστε τα αποτελέσματα του έργου να τροφοδοτήσουν την 3η Εθνική Αναφορά - Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

- Η επικαιροποίηση των πεδίων της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, με βάση τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης του αναδόχου σε όλα τα πεδία που άπτονται του αντικειμένου του προγράμματος (περιγραφές, αξιολογήσεις, πίνακας other species, απειλές, κλπ)
- Οι προτάσεις για επέκταση του Δικτύου Natura 2000, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, με βάση τα κριτήρια της ΕΕ και μετά από συνεννόηση με το Φ.Δ.
- Οι προτάσεις ικανοποιητικών τιμών αναφοράς (Favorable Reference Values).
- Οι προτάσεις στόχων διατήρησης (Conservation Objectives).
- Τα πρωτόκολλα και η διαδικασία παρακολούθησης που θα πρέπει να εφαρμοστούν μετά τη λήξη της μελέτης.
- Τέλος, ο ανάδοχος θα εκπαιδεύσει το προσωπικό που θα του ορίσει ο ΦΔ, προκειμένου να είναι αυτό σε θέση να υλοποιεί μελλοντικά το πρόγραμμα παρακολούθησης βάσει των προδιαγραφών του παρόντος κειμένου.

Για το σχεδιασμό του προγράμματος, ο Ανάδοχος θα πρέπει να εναρμονιστεί με τα κείμενα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν στον καθορισμό και περιγραφή των παραμέτρων οι οποίες περιλαμβάνονται στην αναφορά των Κρατών – Μελών της ΕΕ στο πλαίσιο του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και ιδιαίτερα με το κείμενο «Art 17 guidelines». Τα κείμενα παρατίθενται στην ιστοσελίδα: <http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/&vm=detailed&sb=Title>, «An expert group on reporting», η οποία ενημερώνεται διαρκώς.

Επίσης, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο νόμος 3882/2010: Εθνική υποδομή γεωχωρικών πληροφοριών και άλλες διατάξεις.

Σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με το Φ.Δ. και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

Ο Φ.Δ. θα παράσχει στον Ανάδοχο τα ακόλουθα:

- Την περιγραφική και γεωγραφική βάση δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 που βρίσκεται αναρτημένη στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=432&language=el-GR>
- Τα κριτήρια της ΕΕ για την επάρκεια του Δικτύου των ΤΚΣ
- Τα αποτελέσματα και τον Τεχνικό Οδηγό Χαρτογράφησης Τύπων Οικοτόπων Κοινοτικού και Ελληνικού ενδιαφέροντος του έργου «Αναγνώριση και περιγραφή των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρηση της φύσης», σε CD.
- Τις φόρμες της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 (Standard Data Form) μπορείτε να τα βρείτε στην ιστοσελίδα: http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/natura_2000_dataflow&vm=detailed&sb=Title
- Τα έντυπα αναφοράς της έκθεσης του άρθρου 17 της Οδηγίας των οικοτόπων μπορείτε να τα βρείτε στην ιστοσελίδα: http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/habitats_reporting/reporting_2007-2012&vm=detailed&sb=Title
- Το Interpretation Manual of the European Union habitats, 2007, σε ηλεκτρονική μορφή (αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/habitatsdirective/index_en.htm#interpretation)

- Τα αποτελέσματα της δεύτερης εθνικής αναφοράς για την εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=539&language=el-GR>)
- Τα έντυπα αναφοράς και αξιολόγησης για τους τύπους οικοτόπων που είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/expert_reporting/work-package_revision/sub-group_papers/revised_reporting&vm=detailed&sb=Title
- Την ακτογραμμή της χώρας σε κλίμακα 1:50.000.
- Το 10 x 10 km Ευρωπαϊκό πλέγμα αναφοράς ETRS 89 LAEA.

2. ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Οι εργασίες που απαιτούνται να υλοποιηθούν από τον Ανάδοχο περιγράφονται σε τέσσερες (4) διακριτές φάσεις, ως ακολούθως:

ΦΑΣΗ Α': ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Σημειώνεται ότι για το σχεδιασμό του έργου του, ο Ανάδοχος θα πρέπει να εναρμονιστεί με τα κείμενα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν στον καθορισμό και περιγραφή των παραμέτρων οι οποίες περιλαμβάνονται στην αναφορά των Κρατών – Μελών της ΕΕ στο πλαίσιο του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και ιδιαίτερα με το κείμενο «Art 17 guidelines». Τα κείμενα παρατίθενται στην ιστοσελίδα:

<http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/&vm=detailed&sb=Title>, «An expert group on reporting», η οποία ενημερώνεται διαρκώς.

- Οριστικοποίηση του καταλόγου των τύπων οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας

Ο Ανάδοχος θα οριστικοποιήσει τον κατάλογο των τύπων οικοτόπων και ειδών που αποτελούν αντικείμενο του προγράμματος, στους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ), αλλά και στις περιοχές εκτός του δικτύου Natura 2000 αρμοδιότητας του Φ.Δ.

- Συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση κάθε τύπου οικοτόπου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει, θα καταγράψει και θα αποτυπώσει χωρικά για κάθε τύπο οικοτόπου ή μονάδα βλάστησης (φυτοκοινωνία ή φυτοκοινότητα) που αντιστοιχεί σε τύπο οικοτόπου (site-based distribution information) καθώς και για τα είδη χλωρίδας και πανίδας τις υπάρχουσες αναφορές εξάπλωσής τους τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών, ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής). Οι πηγές που θα χρησιμοποιήσει θα πρέπει να είναι: **α)** τεκμηριωμένης αξιοπιστίας, δηλ. πηγές οι οποίες είτε δημοσιεύονται μετά από επιστημονική κρίση, είτε υπόκεινται στην κριτική της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας, όπως επιστημονικές εργασίες δημοσιευμένες σε έγκυρα διεθνή και εθνικά επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικές ανακοινώσεις οι οποίες έγιναν αποδεκτές κατόπιν αξιολόγησης σε διεθνή και ελληνικά συνέδρια, επιστημονικά βιβλία ανάλογου περιεχομένου, **β)** πηγές οι οποίες δεν έχουν εκτεθεί στην κρίση της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας και για το λόγο αυτό απαιτείται περαιτέρω έλεγχος της αξιοπιστίας τους, όπως επίσημες εκθέσεις ερευνητικών ή άλλων έργων, περιβαλλοντικές μελέτες με γενικότερη ή ειδικότερη, αποκλειστική ή εν μέρει, αναφορά στους τύπους οικοτόπων (π.χ. Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες), επιστημονικώς τεκμηριωμένες εκθέσεις, μελέτες, ή εκδόσεις. Επίσης, ο ανάδοχος θα λάβει υπόψη του αδημοσίευτα δεδομένα ατόμων ή φορέων τεκμηριωμένης αξιοπιστίας, τα οποία περιέχονται σε προσωπικά αρχεία ειδικών με αποδεδειγμένη εμπειρία και αρχεία θεσμοθετημένων φορέων (π.χ. βάσεις δεδομένων ερευνητικών φορέων). Οι πληροφορίες θα συγκεντρωθούν σε βάση δεδομένων, η οποία θα έχει πρόβλεψη για την αποτύπωση της παρουσίας κάθε τύπου οικοτόπου που έχει τεκμηριωθεί στη βιβλιογραφική ανασκόπηση (Ημερομηνία, συντεταγμένες, ονομασία περιοχής, ονοματεπώνυμο ερευνητή, φορέας έρευνας, αναφορά βιβλιογραφίας, δειγματοληπτικό μέσο, αξιολόγησης της δειγματοληψίας). Ο Ανάδοχος θα εντοπίσει τα σημαντικότερα κενά της βιβλιογραφίας.

- Κατάρτιση συνοπτικής αναφοράς υπάρχουσας γνώσης

Ο Ανάδοχος θα ετοιμάσει μια συνοπτική αναφορά για κάθε αντικείμενο παρακολούθησης και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησής του στο παρόν πρόγραμμα. Αυτή η συνοπτική

αναφορά θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να συνοψίζει την υπάρχουσα γνώση και ταυτόχρονα να υπηρετεί τις ελάχιστες απαιτήσεις που προκύπτουν από τις υποχρεώσεις και τους σκοπούς της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

- Κατάρτιση μεθόδου δειγματοληψίας και σχεδίου επιτόπιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα καταρτίσει τη μέθοδο δειγματοληψίας και το σχέδιο επιτόπιων επισκέψεων:

α) σε ό,τι αφορά τους τύπους οικοτόπων και ειδών χλωρίδας τόσο εντός των περιοχών του δικτύου Natura 2000 όσο και εκτός των περιοχών του δικτύου Natura 2000. Ο σχεδιασμός και η μέθοδος δειγματοληψίας για τη συμπλήρωση των πρωτοκόλλων εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, αλλά και ορισμένων εθνικής σημασίας τύπων οικοτόπων (Ελληνικοί τύποι οικοτόπων), θα είναι ίδιος εντός και εκτός περιοχών Natura 2000, αλλά θα διαφέρει η ένταση της δειγματοληψίας.

β) σε ότι αφορά την πανίδα, ο Ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει τη βέλτιστη μέθοδο δειγματοληψίας την οποία και θα τεκμηριώσει. Οι μέθοδοι, οι τεχνικές δειγματοληψίας και οι μέθοδοι καταγραφής των ενδιαιτημάτων θα πρέπει να αιτιολογηθούν και να υποστηρίζονται από σχετικά διεθνή ή εθνικά πρότυπα ή από τη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία. Η μέθοδος δειγματοληψίας θα λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες οικολογικές προτιμήσεις και το βιολογικό κύκλο του κάθε είδους, καθώς και την εποχή δραστηριότητάς του, ώστε να μεγιστοποιηθεί η πιθανότητα δειγματοληψίας του στο πεδίο. Δύναται και είναι επιθυμητό να προταθεί η εφαρμογή πολλών μεθόδων δειγματοληψίας για μια θέση δειγματοληψίας.

Ο ανάδοχος θα πρέπει να αιτιολογήσει την αποτελεσματικότητα του σχήματος εργασίας πεδίου, δηλαδή την οργάνωση των σταθμών δειγματοληψίας, τις συχνότητες των δειγματοληψιών και τους τρόπους δειγματοληψίας.

Για την εκτίμηση της παρουσίας των τύπων οικοτόπων εντός των περιοχών Natura 2000 θα ληφθούν υπόψη το έργο «Αναγνώριση και περιγραφή των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρησης της φύσης» του τ. ΥΠΕΧΩΔΕ, η βάση δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, αλλά και η συλλογή των βιβλιογραφικών αναφορών.

- Καθορισμός του αριθμού των επιτόπιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα καθορίσει τον αριθμό επιτόπιων επισκέψεων και των δειγματοληψιών με σκοπό τη συμπλήρωση των πρωτοκόλλων αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης κάνοντας διάκριση ανάλογα με τις περιοχές και τα είδη παρακολούθησης.

Ο Ανάδοχος, προκειμένου να προσδιορίσει τις θέσεις επιτόπιων επισκέψεων θα καθορίσει τα απαιτούμενα επιστημονικά κριτήρια, με σκοπό την επιστημονικά τεκμηριωμένη και ως εκ τούτου αντικειμενική (ή ημι-αντικειμενική) επιλογή περιοχών με επιβεβαιωμένη την παρουσία του εξεταζόμενου κάθε φορά τύπου οικοτόπου, και στη συνέχεια επιλογή των θέσεων δειγματοληψίας εφαρμόζοντας τη στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία ως πρότυπο χωρικής διευθέτησης των δειγματοληπτικών επιφανειών.

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του ότι η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου θα γίνει: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000 που θα παρακολουθηθεί, εφόσον ο τύπος οικοτόπου έχει σημαντική παρουσία και δεν αναφέρεται απλώς ως παρών.

- Προγραμματισμός ετήσιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα προτείνει τεκμηριωμένο πρόγραμμα ετήσιων επισκέψεων για τα δύο έτη εργασιών πεδίου, έχοντας υπόψη ότι:

Στη Β' Φάση του προγράμματος, θα γίνουν επισκέψεις κατά το δυνατό σε όλη την έκταση της περιοχής του Δικτύου Natura 2000. Εκτός του Δικτύου Natura 2000, οι θέσεις δειγματοληψίας θα καλύπτουν περίπου το 15% του αριθμού των επισκέψεων εντός του Δικτύου Natura 2000.

Κατά τη φάση Γ', οι επιτόπιες επισκέψεις θα επικεντρωθούν κυρίως εντός του Δικτύου Natura 2000 και θα καλυφθούν και θέσεις στις οποίες η επιτόπια επίσκεψη κατά το πρώτο έτος κατέδειξε προβλήματα.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

58/98

Κατά τη φάση Δ', θα καλυφθούν οι υπόλοιπες θέσεις επισκέψεων εκτός του Δικτύου Natura 2000, καθώς και θέσεις στις οποίες η επιτόπια επίσκεψη κατά τη φάση Γ' κατέδειξε προβλήματα.

Ο Ανάδοχος, για τον καθορισμό των επιτόπιων επισκέψεων των φάσεων Γ' και Δ' της μελέτης, θα βασιστεί και στην αναγκαία συχνότητα επιτόπιων επισκέψεων για κάθε ομάδα τύπων οικοτόπων, την οποία και θα τεκμηριώσει.

- Καθορισμός πρωτοκόλλων για την εργασία στο πεδίο

Ο Ανάδοχος θα καθορίσει τα πρωτόκολλα που θα χρησιμοποιηθούν στο πεδίο. Οι παράμετροι που θα ενσωματωθούν στα πρωτόκολλα, θα πρέπει να οδηγούν στη συμπλήρωση με επάρκεια των παραμέτρων του Εντύπου Αναφοράς εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης για την Έκθεση του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά τα είδη, ο Ανάδοχος θα καθορίσει τα πρωτόκολλα συλλογής δεδομένων για την αξιολόγηση ή την επαναξιολόγηση της κατάστασης διατήρησής τους στα οποία θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και η καταγραφή των κατάλληλων κατά περίπτωση περιβαλλοντικών παραμέτρων για κάθε είδος, όπως και οι ανθρωπογενείς πιέσεις κατά περίπτωση.

- Κατάρτιση προσχεδίου ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση το σχέδιο δειγματοληψίας

Ο Ανάδοχος σε σύντομη αναφορά θα πρέπει να αναφέρει την αναμενόμενη ποιότητα των δεδομένων και θα παρουσιάσει τον τρόπο που θα εκτιμήσει (α) το εύρος εξάπλωσης των αντικειμένων μελέτης (range), (β) τις δομές και λειτουργίες (οικότοποι) (γ) τις επιδράσεις - πιέσεις - απειλές που ασκούνται σε οικοτόπους και είδη. Τέλος, θα πρέπει να παρουσιάσει τον τρόπο που θα είναι σε θέση να εκτιμήσει την τάση των ως άνω, με βάση δεδομένα παρελθόντων ετών ή/ και μελλοντικά δεδομένα που θα προκύψουν από τη συνέχιση του προγράμματος παρακολούθησης.

Επιπρόσθετα, σε ό,τι αφορά στους οικοτόπους, ο ανάδοχος, μαζί με τη μελέτη, θα πρέπει να καταθέσει στο Φορέα Διαχείρισης αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με κάθε φυτοκοινωνία που μπορεί να διακριθεί στην περιοχή ενδιαφέροντος. Συγκεκριμένα, τα κύρια και συνοδά είδη κάθε φυτοκοινωνίας που θα αναγνωριστεί θα πρέπει να τεκμηριώνονται από: (1) Δύο αποξηραμένα δείγματα ερμπαρίου τα οποία έχουν προσδιοριστεί ταξινομικά, με πλήρεις καρτέλες (αριθμός δείγματος, πλήρες επιστημονικό όνομα, οικογένεια, ακριβής θέση, γεωγραφικές συντεταγμένες, ενδιαίτημα, αριθμός δειγματοληπτικής επιφάνειας), και (2) Πλούσιο, ψηφιακό φωτογραφικό υλικό υψηλής ανάλυσης (>5 megapixels) από τη θέση συλλογής κάθε φυτοκοινωνίας (γενικές εικόνες του βιότοπου, χαρακτηριστικές εικόνες που αποτυπώνουν τη σύσταση ειδών της φυτοκοινωνίας, ώριμα φυτικά άτομα των κύριων και συνοδών φυτών με άνθη, ταξιανθίες, καρπούς, φύλλα βάσης κ.ά.).

- Κατάρτιση προγράμματος εκπαίδευσης του προσωπικού του ΦΔ

Ο Ανάδοχος θα καταρτίσει το πρόγραμμα εκπαίδευσης του προσωπικού του ΦΔ στο πλαίσιο υλοποίησης όλων των φάσεων όπως αυτές περιγράφονται στο παρόν κείμενο των προδιαγραφών. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης θα γίνει με τέτοιο τρόπο, ώστε στο τέλος του συνολικού προγράμματος παρακολούθησης το προσωπικό του ΦΔ θα είναι σε θέση να εκτελεί με δικά του μέσα την μελλοντική παρακολούθηση τα πρωτόκολλα των οποίων θα παραδώσει ο ανάδοχος.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Α'

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή/και έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 2:

1. Οριστικοποιημένος κατάλογος των τύπων οικοτόπων και ειδών για τους οποίους θα πραγματοποιηθούν εργασίες πεδίου με σχετική εισηγητική έκθεση.
2. Έκθεση με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν καθώς και βάση δεδομένων στην οποία θα έχουν καταχωρηθεί, η οποία θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

59/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

3. Πρόταση καθορισμού πλέγματος (grid) αναφοράς για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος χλωρίδας και πανίδας εντός του Δικτύου Natura 2000 (ή και εκτός Natura 2000 όπου κριθεί αναγκαίο), επιπρόσθετα στην υποχρεωτική χωρική αποτύπωση της κατανομής κάθε τύπου οικοτόπου σε πλέγμα αναφοράς 10 x 10 km, βασισμένη σε σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση.
4. Γεωγραφική αποτύπωση σε Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (διανυσματικής μορφής χρησιμοποιώντας σημεία, γραμμές ή πολύγωνα ανάλογα με τη μορφή των πρωτογενών δεδομένων) της δυνητικής εξάπλωσης κάθε τύπου οικοτόπου και κάθε είδους, βασισμένη σε σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση. Η έκθεση αυτή θα αφορά σε κάθε τύπο οικοτόπου και κάθε είδος που αποτελεί αντικείμενο παρακολούθησης και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησής του στο παρόν πρόγραμμα και θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να συνοψίζει την υπάρχουσα γνώση και ταυτόχρονα να υπηρετεί τις ελάχιστες απαιτήσεις που προκύπτουν από τις υποχρεώσεις και τους σκοπούς της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
5. Τεκμηριωμένη επιστημονικά πρόταση προγραμματισμού εργασιών πεδίου (αριθμού και θέσεων επισκέψεων πεδίου εντός και εκτός περιοχών του Δικτύου Natura 2000 συνολικά και ανά έτος εργασιών πεδίου). Η πρόταση θα περιλαμβάνει:
 - Τον τύπο των πρωτογενών δεδομένων που θα συλλεχθούν από τις επιτόπιες δειγματοληψίες (πχ. παρουσία/ απουσία, σχετική αφθονία, πυκνότητα, φυσικοχημικές παραμέτρους κλπ).
 - Τον αριθμό και τη χωροθέτηση των θέσεων δειγματοληψίας
 - Μεθοδολογία διερεύνησης των μη γνωστών εμφανίσεων καθενός από τους τύπους οικοτόπων και τα υπό παρακολούθηση είδη
 - Την εποχή και μέθοδο της δειγματοληψίας
 - Την επαναληψιμότητα της δειγματοληψίας.
6. Τα πρωτόκολλα αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών που θα εφαρμοστούν κατά τις επισκέψεις στο πεδίο.
7. Προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση την κατάρτιση του σχεδίου δειγματοληψίας προκειμένου να γίνει αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης.
8. Κατάρτιση προγράμματος εκπαίδευσης προσωπικού

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φ.Δ. σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική μορφή σε 10 αντίτυπα και σε έντυπη μορφή (όσα ορίζονται σχετικά στον Πίνακα 3), σε 3 αντίτυπα.

ΦΑΣΗ Β': ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ

- Συνέχιση τη βιβλιογραφικής συλλογής

Ο Ανάδοχος θα συνεχίσει την συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση, για κάθε αντικείμενο της μελέτης, των υπαρχουσών αναφορών εξάπλωσής του τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών, ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής) για όλη την περιοχή αρμοδιότητας του Φ.Δ.

- Συλλογή πληροφοριών πεδίου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τα πρωτόκολλα που παρήχθησαν κατά τη φάση Α' και το πρόγραμμα επισκέψεων πεδίου, τόσο εντός της περιοχής Natura 2000 όσο και εκτός αυτής.

Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει τα στοιχεία σε βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το Φ.Δ. και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

60/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

Αξιολόγηση δεδομένων και εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου

Ο Ανάδοχος θα αξιολογήσει την κατάσταση διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου και είδους με βάση τις παραμέτρους (α) το εύρος εξάπλωσής του (range), (β) την έκταση, τις δομές και λειτουργίες προκειμένου για οικοτόπους, το μέγεθος πληθυσμού και την έκταση του ενδιαιτήματος προκειμένου για είδη, (γ) τις επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης): α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000. Η αναγωγή της αξιολόγησης από το επίπεδο του κελιού του πλέγματος αναφοράς (grid) στο επίπεδο του ΤΚΣ θα γίνει με μαθηματική προσέγγιση που θα δοθεί από το Τμήμα Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον και τον Ανάδοχο της Μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων», η οποία θα βασίζεται στην προσέγγιση που ακολουθήθηκε για τη σύνθεση της Ευρωπαϊκής έκθεσης αναφοράς της περιόδου 2000-2006.

- Χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης κάθε τύπου οικοτόπου

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά την εξάπλωση κάθε τύπου οικοτόπου, σε πλέγμα αναφοράς α) 10X10 km (τόσο στους ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000, όσο και στις περιοχές εκτός δικτύου Natura 2000), β) σε αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς για τύπους οικοτόπων σε ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000 ή και εκτός αυτών, με χρωματική διαβάθμιση και σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα.

Ειδικότερα για τα είδη, σε όλα τα πλέγματα θα εφαρμοστεί χρωματική διαβάθμιση τεσσάρων επιπέδων ανάλογα με την πληθυσμιακή πυκνότητα και σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα, εκτός και αν τεκμηριωμένα δεν είναι εφικτό, οπότε η αποτύπωση θα αφορά μόνον στην παρουσία ή απουσία ή και άλλης κλίμακας χρωματική διαβάθμιση. Στην περίπτωση που δεν μπορεί να αποτυπωθεί η πληθυσμιακή πυκνότητα με χρωματική διαβάθμιση, ο Ανάδοχος, εφόσον είναι τεκμηριωμένα εφικτό, συστήνεται να αποτυπώσει την έκταση της ύπαρξης κατάλληλου ενδιαιτήματος για το είδος εντός του πλέγματος αναφοράς, σε χρωματική διαβάθμιση τεσσάρων επιπέδων (0-25%, 26-50%, 51-75%, >75%), με σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα, παρουσιάζοντας τον ένα ή περισσότερους τύπους ενδιαιτημάτων όπου κατεγράφη το είδος.

Σε κάθε περίπτωση, θα παρέχονται και τα πρωτογενή δεδομένα προκειμένου να μην υπάρξει απώλεια πληροφορίας.

- Αποτύπωση και αξιολόγηση διαφορών

Ο Ανάδοχος θα περιγράψει και θα αξιολογήσει τις διαφορές σε σχέση με προηγούμενες απογραφές και αξιολογήσεις (έκθεση εφαρμογής της Οδηγίας 92/43 το διάστημα 2000-2006).

- Καθορισμός Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favourable Reference Values)

Ο Ανάδοχος θα προτείνει Ικανοποιητικές Τιμές Αναφοράς για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος. Οι τιμές θα αναφέρονται σε κάθε Τόπο Κοινοτικής Σημασίας ή ομάδα Τόπων Κοινοτικής Σημασίας όπου απαντάται ο τύπος οικοτόπου.

- Καθορισμός Στόχων Διατήρησης (Conservation objectives)

Ο Ανάδοχος θα προτείνει Στόχους Διατήρησης για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος. Οι στόχοι θα αφορούν κάθε Τόπο Κοινοτικής Σημασίας ή ομάδα Τόπων Κοινοτικής Σημασίας όπου απαντάται ο εξεταζόμενος τύπος οικοτόπου ή το είδος και που η παρουσία του αξιολογείται ως σημαντική.

Για την κατάρτιση της πρότασης Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς και στόχων Διατήρησης, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με το Φ.Δ. και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και

συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Β΄

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή/και έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 2:

1. Συμπληρωμένη έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης (οικοτόπων / ειδών) και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.
2. Τα συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου αποτυπωμένα στη βάση δεδομένων.
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, για κάθε ΤΚΣ και, όπου είναι εφικτό, για κάθε κελί αναφοράς.
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000.
5. Χάρτες υφιστάμενης κατανομής και εύρους εξάπλωσης με βάση (α) 10 x 10km πλέγμα αναφοράς τόσο στους ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000, όσο και στις περιοχές εκτός δικτύου Natura 2000, β) αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς σε ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000 (ή και εκτός), όπου αυτό είναι εφικτό και που θα οριστεί κατά περίπτωση. Η χρωματική διαβάθμιση θα είναι τεσσάρων επιπέδων κάλυψης (0-25%, 26-50%, 51-75%, >75%), με βάση την έκταση (area) στο εσωτερικό κάθε κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς.
6. Έκθεση αποτύπωσης και αξιολόγησης των διαφορών σε σχέση με την προηγούμενη έκθεση εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (και το έργο της χαρτογράφησης των τύπων οικοτόπων).
7. Πρόταση Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values), για οικοτόπους και είδη, για κάθε Τόπο Κοινοτικής Σημασίας ή ομάδα Τόπων Κοινοτικής Σημασίας.
8. Πρόταση Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives) για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος, για κάθε Τόπο Κοινοτικής Σημασίας ή ομάδα Τόπων Κοινοτικής Σημασίας.
9. Συμπληρωμένο-επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων της φάσης Γ΄ με βάση τα προς επίλυση προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά το πρώτο έτος συλλογής δεδομένων πεδίου.
10. Έκθεση πεπραγμένων της Β΄ φάσης, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.
11. Φωτογραφικό υλικό από τις επισκέψεις πεδίου για κάθε αντικείμενο του παρόντος προγράμματος.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φ.Δ. σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική μορφή σε 10 αντίτυπα και σε έντυπη μορφή (όσα ορίζονται σχετικά στον Πίνακα 3), σε 3 αντίτυπα.

ΦΑΣΗ Γ: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

- Συνέχιση τη βιβλιογραφικής συλλογής

Ο Ανάδοχος θα συνεχίσει τη συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση των υπαρχουσών αναφορών εξάπλωσής του τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών, ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής) για όλη την περιοχή αρμοδιότητας του Φ.Δ.

- Συλλογή πληροφοριών πεδίου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί στα πρωτόκολλα που παρήχθησαν κατά τη φάση Α΄ και σύμφωνα με το πρόγραμμα επισκέψεων πεδίου που

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

62/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

έχει προσδιοριστεί στη φάση Α' και την επικαιροποιημένη του μορφή, όπως εγκρίθηκε στη φάση Β'. Οι επιτόπιες επισκέψεις θα δώσουν έμφαση σε περιοχές του Δικτύου Natura 2000.

- Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει τα στοιχεία σε βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το Φ.Δ. και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

- Πρόταση τροποποίησης της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000

Ο Ανάδοχος, με βάση τα δεδομένα των δειγματοληψιών θα συντάξει πρόταση τροποποίησης της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 για κάθε πεδίο που άπτεται του αντικειμένου του παρόντος προγράμματος. Η επικαιροποίηση της βάσης του Natura 2000 θα γίνει στη μορφή των εντύπων που θα έχει οριστικοποιηθεί κατά τη Γ' φάση του προγράμματος. Κατά την τροποποίηση της βάσης δεδομένων του Natura 2000 θα ληφθούν υπόψη οι εργασίες πεδίου του Αναδόχου αλλά και οι βιβλιογραφικές αναφορές κατόπιν τεκμηρίωσης και αξιολόγησης της σημασίας τους.

- Αξιολόγηση δεδομένων – Πρόταση ένταξης νέων περιοχών στο Δίκτυο Natura 2000

Ο Ανάδοχος θα αναλύσει τα δεδομένα που έχει συλλέξει ώστε να αξιολογήσει την πληρότητα-επάρκεια του Εθνικού Δικτύου Natura 2000 για τη διατήρηση του εξεταζόμενου κάθε φορά αντικειμένου, σε συνεννόηση με το Φ.Δ. και σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια της ΕΕ. Ο Ανάδοχος θα συντάξει, όπου και εάν απαιτείται, σε συνεννόηση με το Φ.Δ. πρόταση ένταξης νέων περιοχών στο Δίκτυο Natura 2000 σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια της ΕΕ. Η πρόταση θα αφορά σε συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία και σε χάρτες. Η χαρτογραφική αποτύπωση των προτάσεων θα γίνει σε κλίμακα τουλάχιστον 1:50.000.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Γ'

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 2:

1. Συμπληρωμένη έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης κάθε αντικειμένου της μελέτης και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.
2. Τα συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου σε ηλεκτρονική μορφή αποτυπωμένα στη βάση δεδομένων.
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, για κάθε ΤΚΣ και, όπου είναι εφικτό, για κάθε κελί αναφοράς.
4. Συμπληρωμένο – επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων της Δ' φάσης, με βάση τα προς επίλυση προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά το προηγούμενο διάστημα συλλογής δεδομένων πεδίου.
5. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 σε Access 2007.
6. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών για κάθε πεδίο της βάσης δεδομένων Natura 2000.
7. Έκθεση με ανάλυση των δεδομένων που έχουν συλλεγεί και με αξιολόγηση της πληρότητας-επάρκειας του Εθνικού Δικτύου Natura 2000 για τη διατήρηση του εξεταζόμενου κάθε φορά αντικειμένου και Πρόταση πιθανών νέων εκτάσεων ή περιοχών Natura 2000 συνοδευόμενη από χάρτες αναλογικούς και ψηφιακούς, συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία Δεδομένων και νέα έκδοση της επικαιροποιημένης περιγραφικής (Access 2007) και χωρικής βάσης δεδομένων με τα στοιχεία των νέων προτεινόμενων περιοχών. Η χωρική βάση δεδομένων θα είναι σε GIS και η ανάλυσή της 1:50.000 ή και αναλυτικότερη.
8. Έκθεση πεπραγμένων της φάσης Γ', όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φ.Δ. σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική μορφή σε 10 αντίτυπα και σε έντυπη μορφή (όσα ορίζονται σχετικά στον Πίνακα 2), σε 3 αντίτυπα.

ΦΑΣΗ Δ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ – ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

- Συνέχιση τη βιβλιογραφικής συλλογής

Ο Ανάδοχος θα συνεχίσει την συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος των υπαρχουσών αναφορών εξάπλωσής του τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών, ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής) για όλη την περιοχή αρμοδιότητας του Φ.Δ.

Συλλογή δεδομένων πεδίου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί στα πρωτόκολλα που παρήχθησαν κατά τη φάση Α' και σύμφωνα με το πρόγραμμα επισκέψεων πεδίου που έχει προσδιοριστεί στη φάση Α' και την επικαιροποιημένη του μορφή, όπως εγκρίθηκε στη φάση Γ'. Οι επιτόπιες επισκέψεις θα δώσουν έμφαση σε περιοχές εκτός του Δικτύου Natura 2000.

- Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει σε βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το Φ.Δ. όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε αντικειμένου της μελέτης (οικότοποι/είδη).

- Χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης κάθε τύπου οικοτόπου

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά την εξάπλωση κάθε τύπου οικοτόπου και είδους, σε πλέγμα αναφοράς α) 10Χ10 km (τόσο στους ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000, όσο και στις περιοχές εκτός δικτύου Natura 2000), β) σε αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς για τύπους οικοτόπων και είδη, σε ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000 (ή και εκτός εφόσον τεκμηριώνεται από το πρόγραμμα του Αναδόχου), με χρωματική διαβάθμιση και σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα, παρέχοντας ταυτόχρονα και τα πρωτογενή δεδομένα προκειμένου να μην υπάρξει απώλεια πληροφορίας.

- Αξιολόγηση δεδομένων και εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου

Ο Ανάδοχος θα αξιολογήσει την κατάσταση διατήρησης κάθε υπό μελέτη αντικειμένου: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000. Η αναγωγή της αξιολόγησης από το επίπεδο του κελιού του πλέγματος αναφοράς (grid) στο επίπεδο του ΤΚΣ θα γίνει με μαθηματική προσέγγιση που θα δοθεί από το Τμήμα Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον και τον Ανάδοχο της Μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων», η οποία θα βασίζεται στην προσέγγιση που ακολουθήθηκε για τη σύνθεση της Ευρωπαϊκής έκθεσης αναφοράς της περιόδου 2000-2006.

- Αποτύπωση και αξιολόγηση διαφορών

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει και θα αξιολογήσει τις διαφορές σε σχέση με την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης της φάσης Β'.

- Παράδοση πρωτοκόλλων και διαδικασίας μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης

Ο Ανάδοχος θα παραδώσει τα πρωτόκολλα και τη διαδικασία της μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών. Θα περιλαμβάνεται η διάκριση σε επιμέρους δίκτυα παρακολούθησης ανάλογα με τους στόχους, π.χ. Γενική επόπτευση της κατάστασης, ειδική παρακολούθηση για τύπους οικοτόπων και είδη σε κρίσιμη κατάσταση, παρακολούθηση επίτευξης στόχων μέτρων αποκατάστασης και

προστασίας καθώς και κοστολόγηση του προγράμματος παρακολούθησης στο μέλλον. Επίσης, θα πρέπει να προβλέπεται η επανάληψη της μεθοδολογίας στην περιοχή παρακολούθησης κατά τις ίδιες ημερομηνίες, ώστε η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων να είναι εφικτή και να είναι δυνατή η εκτίμηση των τάσεων (ενδεχομένως και με εφαρμογή μαθηματικών μοντέλων).

- Οδηγός παρουσίασης τύπων οικοτόπων περιοχής αρμοδιότητας Φ.Δ.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Δ΄

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό:

1. Συμπληρωμένη έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης κάθε τύπου οικοτόπου και είδους και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.
2. Τα συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου σε ηλεκτρονική μορφή, αποτυπωμένα στη βάση δεδομένων.
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος, για κάθε ΤΚΣ και, όπου είναι εφικτό, για κάθε κελί αναφοράς.
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου και είδους: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000.
5. Χάρτες εξάπλωσης, όσο και εύρους εξάπλωσης για κάθε τύπο οικοτόπου και αντίστοιχα κατανομής (παρουσία-απουσία) για κάθε είδος με βάση (α) 10 x 10km πλέγμα αναφοράς τόσο στους ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000, όσο και στις περιοχές εκτός δικτύου Natura 2000, β) αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς σε ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000 (ή και εκτός), όπου αυτό είναι εφικτό και που θα οριστεί κατά περίπτωση. Η χρωματική διαβάθμιση θα είναι τεσσάρων επιπέδων κάλυψης (0-25%, 26-50%, 51-75%, >75%), με βάση την έκταση (area) για κάθε τύπου οικοτόπου στο εσωτερικό κάθε κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς καθώς και χάρτες εύρους εξάπλωσης. Επίσης, για τα είδη, χάρτες με χρωματική διαβάθμιση τεσσάρων επιπέδων κάλυψης με βάση την πληθυσμιακή πυκνότητα κάθε είδους στο εσωτερικό κάθε κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς ή/και χάρτες κατάλληλου ενδιαίτηματος με τετραβάθμια κλίμακα έκτασης του ενδιαίτηματος εντός του κελιού, σύμφωνα με τα παραδοτέα της φάσης Α΄.
6. Έκθεση με τις διαφορές αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου και είδους: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000.
7. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 σε Access 2007, εφόσον απαιτείται από τα παραδοτέα της φάσης Γ΄.
8. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών της βάσης δεδομένων του Natura 2000.
9. Εισήγηση για τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών.
10. Συνολική έκθεση πεπραγμένων του προγράμματος, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.
11. Οδηγός παρουσίασης τύπων οικοτόπων περιοχής αρμοδιότητας Φ.Δ.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φ.Δ. σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική μορφή σε 10 αντίτυπα και σε έντυπη μορφή (όσα ορίζονται σχετικά στον Πίνακα 3), σε 3 αντίτυπα.

ΤΜΗΜΑ 3.**«Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης λιμνοθαλάσσιων και ποτάμιων συστημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»****1. ΣΚΟΠΟΣ & ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ**

Σκοπός του τμήματος «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης λιμνοθαλάσσιων και ποτάμιων συστημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνοθάλασσας Μεσολογίου» είναι:

1. η διερεύνηση της παρουσίας, η καταγραφή, η εποπτεία και η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης όλων των τύπων οικοτόπων υδάτινων συστημάτων του Παραρτήματος Ι και των ειδών του παραρτήματος ΙΙ και ΙV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ στους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) GR231001

Οικότοποι

1110	Αμμοσύρσεις που καλύπτονται συνεχώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους
1130	Εκβολές
1140	Λασπώδεις και αμμώδεις επίπεδες εκτάσεις που αποκαλύπτονται κατά την αμψιτιδα
1150	Λιμνοθάλασσες

Αμφίβια - Ερπετά

Emys orbicularis
Mauremys caspica
Caretta caretta

Ψάρια

Phoxinellus spp.
Aphanius fasciatus
Alosa fallax
Acipenser sturio
Silurus asotus
Cobitis thchonica
Knipowitschia panizzae

2. Η ανάπτυξη ενός σύγχρονου συστήματος παρακολούθησης των υδάτινων οικοσυστημάτων για την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών του Φ.Δ. και το οποίο θα περιλαμβάνει δυο τουλάχιστον συνιστώσες:

Η πρώτη είναι καθαρά περιβαλλοντική και αφορά στα βιοτικά και αβιοτικά χαρακτηριστικά των οικοσυστημάτων, όπως αυτά προκύπτουν από μετρήσεις συγκεκριμένων παραμέτρων, αλλά και από την καταγραφή της δυναμικής των παραμέτρων που επηρεάζουν άμεσα τη λειτουργία τους, όπως η μετεωρολογία.

Η δεύτερη συνδέεται με τις παραγωγικές διαδικασίες που υπάρχουν ή μπορεί να αναπτυχθούν στα συγκεκριμένα οικοσυστήματα και αυτό επειδή έχουν άμεση επίδραση στα αβιοτικά και βιοτικά χαρακτηριστικά των οικοσυστημάτων, αλλά και επειδή η παραγωγή τους μπορεί να χρησιμεύσει και ως δείκτης της κατάστασης του οικοσυστήματος (αλιευτική παραγωγή) επιτρέποντας έτσι τη διαχρονική παρακολούθηση. Από την άποψη αυτή η χωρική και χρονική ένταξη της διάσπαρτης προϋπάρχουσας πληροφορίας (αβιοτικά δεδομένα, στοιχεία διαβιούντων στο σύστημα υδροβίων ειδών, αλιευτική παραγωγή, κοινωνικοοικονομικά δεδομένα) θα επιτρέψει τη δημιουργία της όσο το δυνατόν πληρέστερης κατάστασης αναφοράς που θα μπορεί να συγκρίνεται με την νέα πληροφορία για την κατανόηση της εξέλιξης των οικοσυστημάτων, αλλά και την εκτίμηση των συνεπειών

ΕΠΠΕΡΑΑ
 Επικεντρωμένο Πρόγραμμα
 Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

66/98

ΕΣΠΑ
 2007-2013
 Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

των όποιων μελλοντικών παρεμβάσεων. Η συγκέντρωση των στοιχείων αυτών είναι προϋπόθεση για την αξιολόγηση καταστάσεων, το σχεδιασμό αποδοτικών συστημάτων παρακολούθησης αλλά και το σχεδιασμό παρεμβάσεων. Η συλλογή, ομογενοποίηση, ανάλυση, αξιολόγηση και διάθεση αυτής της πληροφορίας αποτελεί και τη βάση για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη ενός αποδοτικού μοντέλου περιγραφής της δομής και της λειτουργίας των οικοσυστημάτων που θα επιτρέπει την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση και διαχείριση τους.

Αντικείμενα του προγράμματος παρακολούθησης αποτελούν:

- Η εφαρμογή ενός συστήματος επιστημονικής παρακολούθησης (monitoring) με εργασίες πεδίου με στόχο την αξιολόγηση και επαναξιολόγηση (σε σχέση με τη 2η Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας του 2007) της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων για την περίοδο 2012-2013 σύμφωνα με το άρθρο 11 της Οδηγίας 92/43/ΕΕ, με τρόπο ώστε τα αποτελέσματα του έργου να τροφοδοτήσουν την 3η Εθνική Αναφορά - Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
- Η επικαιροποίηση των πεδίων της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, με βάση τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης του αναδόχου σε όλα τα πεδία που άπτονται του αντικειμένου του προγράμματος (περιγραφές, αξιολογήσεις, πίνακας other species, απειλές, κλπ)
- Οι προτάσεις για επέκταση του Δικτύου Natura 2000, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, με βάση τα κριτήρια της ΕΕ και μετά από συνεννόηση με το Φ.Δ.
- Οι προτάσεις ικανοποιητικών τιμών αναφοράς (Favorable Reference Values).
- Οι προτάσεις στόχων διατήρησης (Conservation Objectives).
- Τα πρωτόκολλα και η διαδικασία παρακολούθησης που θα πρέπει να εφαρμοστούν μετά τη λήξη της μελέτης.
- Τέλος, ο ανάδοχος θα εκπαιδεύσει το προσωπικό που θα του ορίσει ο ΦΔ, προκειμένου να είναι αυτό σε θέση να υλοποιεί μελλοντικά το πρόγραμμα παρακολούθησης βάσει των προδιαγραφών του παρόντος κειμένου.

Για το σχεδιασμό του προγράμματος, ο Ανάδοχος θα πρέπει να εναρμονιστεί με τα κείμενα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν στον καθορισμό και περιγραφή των παραμέτρων οι οποίες περιλαμβάνονται στην αναφορά των Κρατών – Μελών της ΕΕ στο πλαίσιο του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και ιδιαίτερα με το κείμενο «Art 17 guidelines». Τα κείμενα παρατίθενται στην ιστοσελίδα: <http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/&vm=detailed&sb=Title>, «An expert group on reporting», η οποία ενημερώνεται διαρκώς.

Επίσης, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο νόμος 3882/2010: Εθνική υποδομή γεωχωρικών πληροφοριών και άλλες διατάξεις και η ΚΥΑ 140384/2011 (ΦΕΚ 2017/9-9-2011) για το Εθνικό δίκτυο παρακολούθησης και των φορέων που υποχρεούνται στη λειτουργία του κατά το άρθρο 4, παρ. 4 του ν. 3199/2003 (Α 280).

Σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με το Φ.Δ. και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

Ο Φ.Δ. θα παράσχει στον Ανάδοχο τα ακόλουθα:

- Την περιγραφική και γεωγραφική βάση δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 που βρίσκεται αναρτημένη στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=432&language=el-GR>
- Τα κριτήρια της ΕΕ για την επάρκεια του Δικτύου των ΤΚΣ
- Τα αποτελέσματα και τον Τεχνικό Οδηγό Χαρτογράφησης Τύπων Οικοτόπων Κοινοτικού και Ελληνικού ενδιαφέροντος του έργου «Αναγνώριση και περιγραφή των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρηση της φύσης», σε CD.

- Τις φόρμες της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 (Standard Data Form) μπορείτε να τα βρείτε στην ιστοσελίδα: http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/natura_2000_dataflow&vm=detailed&sb=Title
- Τα έντυπα αναφοράς της έκθεσης του άρθρου 17 της Οδηγίας των οικοτόπων μπορείτε να τα βρείτε στην ιστοσελίδα: http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/habitats_reporting/reporting_2007-2012&vm=detailed&sb=Title
- Το Interpretation Manual of the European Union habitats, 2007, σε ηλεκτρονική μορφή (αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/habitatsdirective/index_en.htm#interpretation)
- Τα αποτελέσματα της δεύτερης εθνικής αναφοράς για την εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=539&language=el-GR>)
- Τα έντυπα αναφοράς και αξιολόγησης για τους τύπους οικοτόπων που είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/expert_reporting/work-package_revision/sub-group_papers/revised_reporting&vm=detailed&sb=Title
- Την ακτογραμμή της χώρας σε κλίμακα 1:50.000.
- Το 10 x 10 km Ευρωπαϊκό πλέγμα αναφοράς ETRS 89 LAEA.

Για την εξυπηρέτηση των παραπάνω, η υλοποίηση του τμήματος θα αναπτυχθεί σε 2 ενότητες:

Ενότητα 1) ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης που θα περιλαμβάνει τη συλλογή, αρχειοθέτηση, επεξεργασία, αξιολόγηση και διάθεση δεδομένων για τη διαχρονική παρακολούθηση των σημαντικών αβιοτικών παραμέτρων στους υδάτινους οικοτόπους του Εθνικού Πάρκου για τα ακόλουθα μετεωρολογικά, φυσικοχημικά και υδραυλικά δεδομένα:

Α) Μετεωρολογικά δεδομένα (κατ' ελάχιστο και σε χαρακτηριστικά σημεία του συμπλέγματος των λιμνοθαλασσών):

- α) Θερμοκρασία αέρα,
- β) Ένταση και κατεύθυνση ανέμου,
- γ) Βροχόπτωση,
- δ) ατμοσφαιρική πίεση (στην περιοχή).

Τα στοιχεία αυτά θα περιλαμβάνουν παλαιότερα διαθέσιμα δεδομένα και σύγχρονες καταγραφές όπως προβλέπεται κατωτέρω στις φάσεις του παρόντος προγράμματος που θα προέρχονται από ένα πλέγμα υφιστάμενων και τουλάχιστον 1 νέο σταθμό ώστε να καλύπτεται με σχετική επάρκεια το σύνολο των ανωτέρω αναφερόμενων οικοτόπων που χαρακτηρίζονται από σημαντική χωρική ετερογένεια.

Β) Φυσικοχημικά και υδραυλικά δεδομένα:

Τα στοιχεία αυτά θα περιλαμβάνουν:

α) κατά το δυνατό την πληρέστερη συλλογή από παλαιότερα διαθέσιμα δεδομένα (από επιστημονικές εργασίες, πρωτογενή δεδομένα κλπ.) με σαφή αναφορά της πηγής τους και οπωσδήποτε με την μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια τοποθέτησης στο χώρο και στο χρόνο.

β) σύγχρονες καταγραφές από αυτόματους σταθερούς σταθμούς καταγραφής θερμοκρασίας νερού, αλατότητας και στάθμης σε συγκεκριμένα σημεία και βάθη με τουλάχιστον ωριαία συχνότητα. Οι μετρήσεις που θα γίνονται με αυτόματα καταγραφικά θα πρέπει να καλύπτουν το 70% τουλάχιστον της διάρκειας των φάσεων του προγράμματος που προβλέπουν πρωτογενείς μετρήσεις. Οι μετρήσεις των αυτόματων σταθμών θα επιβεβαιώνονται με επιτόπου μετρήσεις από άλλα όργανα τουλάχιστον 2 φορές το μήνα ώστε να εκτιμάται η αξιοπιστία τους. Τα στοιχεία αυτά θα καλύπτουν με σχετική επάρκεια το

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

68/98

σύνολο των ανωτέρω αναφερόμενων οικοτόπων και θα αξιοποιούνται συμπληρωματικά με άλλα διαθέσιμα καταγραφικά συστήματα.

γ) επιτόπιες καταγραφές της κατακόρυφης κατανομής θερμοκρασίας, αλατότητας, pH, διαλυμένου οξυγόνου, οξειδοαναγωγικού δυναμικού, θολερότητας, σε επιλεγμένους σταθμούς μέτρησης που καλύπτουν το σύνολο των οικοτόπων της περιοχής ενδιαφέροντος σε μηνιαία βάση. Για τις ευαίσθητες παραμέτρους, όπως το οξυγόνο, οι μετρήσεις αυτές θα λαμβάνουν υπ' όψη την ημερονύκτια διακύμανση που τους χαρακτηρίζει. Σε περιπτώσεις περιβαλλοντικών κρίσεων ή/και ακραίων συνθηκών το δίκτυο και η πυκνότητα των σταθμών αυτών θα πυκνώνει ώστε να αποτυπώνει τη δυναμική των φαινομένων.

Ενότητα 2) Υδρόβιοι οργανισμοί προτεραιότητας και εμπορικού ενδιαφέροντος ψάρια, μαλάκια και καρκινοειδή.

Α) Βιολογικά και οικολογικά δεδομένα των ειδών που βρίσκονται σε καθεστώς προστασίας. Ως βάση για την εποπτεία και την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών (έντυπο αναφοράς εποπτείας σύμφωνα με το άρθρο 11, για τα είδη των Παραρτημάτων II, IV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ) θα χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες παράμετροι:

- Έκταση (area) και εύρος εξάπλωσης (range) του είδους,
- κατάσταση πληθυσμού του είδους εντός του εύρους εξάπλωσής (δομή, εκτίμηση αφθονίας και δυναμική πληθυσμού),
- οικότοπος είδους, κύριες πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης)

Β) Ποσοτικά, ποιοτικά και βιολογικά δεδομένα της αλιευτικής παραγωγής των εμπορεύσιμων ειδών των λιμνοθαλασσών του συμπλέγματος καθώς και τις τυχόν διαφοροποιήσεις τους στη διάρκεια των ετών.

Πιο συγκεκριμένα:

1) Ποσότητα, σύνθεση και αξία ανά ημέρα (όπου είναι δυνατό), μήνα και έτος της διακινούμενης παραγωγής των ιχθυοτροφείων του συμπλέγματος των λιμνοθαλασσών και αξιολόγηση της επίδρασης των μέσων αλιείας στα ποιοτικά χαρακτηριστικά της εκμετάλλευσης και στους πληθυσμούς και τα οικοσυστήματα της ευρύτερης παράκτιας ζώνης.

2) Βιολογικά στοιχεία των ειδικού ενδιαφέροντος εμπορικών ειδών (όπως θα προσδιοριστούν και θα αιτιολογηθούν από την πρόταση των υποψηφίων αναδόχων) που συλλαμβάνονται στις ιχθυοσυλληπτικές εγκαταστάσεις ανά λιμνοθάλασσα του συμπλέγματος (ενδεικτικά: μεγέθη, ηλικία, ευρωστία, διατροφή) με ανά μήνα μετρήσεις για ένα αλιευτικό έτος της περιόδου που καλύπτουν οι προβλεπόμενες φάσεις του παρόντος προγράμματος.

3) Τυπολογία και ποσοτική εκτίμηση της αλιευτικής δραστηριότητας της ελεύθερης αλιείας στις λιμνοθάλασσες του συμπλέγματος.

Ειδικότερα τα παραπάνω στοιχεία θα πρέπει να καλύπτουν :

α) κατά το δυνατό παλαιότερα διαθέσιμα δεδομένα (από επιστημονικές εργασίες, πρωτογενή δεδομένα κλπ) με σαφή αναφορά της πηγής τους και οπωσδήποτε με την μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια τοποθέτησης στο χώρο και στο χρόνο

β) Σύγχρονες καταγραφές των στοιχείων στη διάρκεια ενός αλιευτικού έτους όπως προβλέπεται στις φάσεις του παρόντος.

4) Χαρακτηριστικά των κοινωνικών και οικονομικών συνιστωσών που συνδέονται με την κύρια παραγωγική δραστηριότητα στα υδάτινα αυτά συστήματα δηλαδή την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια.

α) Κατάσταση και μεταβολές των κοινωνικών και οικονομικών στοιχείων που σχετίζονται με την ιχθυοπαραγωγή στην αναφερόμενη περιοχή (αλιεία και υδατοκαλλιέργειες).

β) Έργα, υποδομές και άλλες παρεμβάσεις που αναπτύσσονται στους οικότοπους αυτούς και σχετίζονται με την στήριξη της παραγωγικής δραστηριότητας (αλιεία και υδατ/γεία)

γ) Περιγραφή του θεσμικού πλαισίου (Ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό) διαχείρισης της αλιευτικής εκμετάλλευσης (αλιεία, υδατ/γεια) και συλλογή, αποτύπωση και αξιολόγηση των κύριων διοικητικών πράξεων που έχουν εφαρμοστεί για τη διαχείριση της παραγωγικής εκμετάλλευσης των υδάτινων οικοσυστημάτων του παρόντος έργου.

Όσον αφορά στην ενότητα 2 ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην εφαρμογή, στα προβλήματα και στις διοικητικές προσαρμογές που σχετίζονται με:

- την εφαρμογή του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1100/ 2007 που αφορά την ανασύσταση των αποθεμάτων χελιού και σύμφωνα με το εγκεκριμένο από την Ε.Ε. διαχειριστικό σχέδιο που υπέβαλε για τον σκοπό αυτό η χώρα μας.
- την Οδηγία 2000/60/ΕΚ όπως ισχύει σήμερα και τα προβλεπόμενα από αυτή για την ιχθυοπανίδα των μεταβατικών υδάτων που αφορούν ουσιαστικά στις λιμνοθάλασσες του συμπλέγματος.
- τον Καν. (Ε.Κ.) 1967/2006 για την αλιεία στη Μεσόγειο και κυρίως με τα θέματα που αφορούν στα ελάχιστα εμπορεύσιμα μεγέθη ιχθύων και άλλων οργανισμών καθώς το θέμα είναι κρίσιμο τόσο για τα οικοσυστήματα όσο και για την εκμετάλλευση των λιμνοθαλασσών του συμπλέγματος
- την ΚΥΑ 31722/4.11.2011 «Έγκριση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού» και τα υφιστάμενα πρότυπα εκμετάλλευσης των ιχθυοπληθυσμών της λιμνοθάλασσας αξιολογώντας την κατάσταση των χερσαίων υποδομών στήριξης των εκμεταλλεύσεων και της αλιείας στα όρια των ζωνών προστασίας του Εθνικού Πάρκου

Ο ανάδοχος του ανωτέρω έργου θα πρέπει να παραδώσει τα συμπεράσματα των παραπάνω 2 ενότητων με τέτοια δομή και τεκμηρίωση ώστε να μπορούν να αποτελέσουν μαζί με τα αποτελέσματα των άλλων 2 προγραμμάτων παρακολούθησης των οικοτόπων και των προστατευόμενων ειδών της περιοχής (σ.σ. Χερσαίοι οικοτόποι και Ορνιθοπανίδα) τη βάση για το διαχειριστικό σχέδιο της περιοχής.

Ο Ανάδοχος θα παραδώσει επιπλέον, μια επικαιροποιημένη έκδοση της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, με βάση τα αποτελέσματα του παρόντος προγράμματος παρακολούθησης σε όλα τα πεδία που άπτονται του αντικείμενου του (περιγραφές, αξιολογήσεις, πίνακας other species, απειλές κ.λπ.) καθώς και προτάσεις για επέκταση του Δικτύου, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο με βάση τα κριτήρια της ΕΕ και κατόπιν συνεννόησης με το Φ.Δ. Επίσης, θα προτείνει τιμές αναφοράς, καθώς και στόχους διατήρησης των τύπων οικοτόπων ανά ΤΚΣ ή ομάδα ΤΚΣ που θα παρακολουθηθεί, με στόχο την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησής τους σε κάθε μια περιοχή.

Ο ανάδοχος θα παραδώσει τα πρωτόκολλα και τη διαδικασία παρακολούθησης της επόμενης διαχειριστικής περιόδου. Τέλος, ο ανάδοχος θα εκπαιδεύσει το προσωπικό που θα του ορίσει ο ΦΔ, προκειμένου να είναι αυτό σε θέση να υλοποιεί μελλοντικά το πρόγραμμα παρακολούθησης βάσει των προδιαγραφών του παρόντος κειμένου.

Για την υλοποίηση του έργου του, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με το Φ.Δ. και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

Με βάση τα παραπάνω με το παρόν πρόγραμμα θα οργανωθεί και θα εφαρμοστεί ένα σύστημα επιστημονικής παρακολούθησης που θα συνδυάζει

- Καταγραφή, ανάλυση, αξιολόγηση και διάθεση της υφιστάμενης πληροφορίας για τα βιοτικά, αβιοτικά και κοινωνικοοικονομικά δεδομένα που σχετίζονται με τους οικοτόπους του παρόντος τμήματος της παρακολούθησης.
- Εργασίες πεδίου με πλήρη πρωτογενή πληροφορία που θα αφορά στο βιοτικό, στο αβιοτικό μέρος του οικοσυστήματος και στα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα που σχετίζονται με την εκμετάλλευση των πόρων του.
- Δεδομένα υφιστάμενων υποδομών που αφορούν τις ιχθυοπαραγωγικές δραστηριότητες στους χώρους αυτούς του εθνικού Πάρκου καθώς και συλλογή και

αξιολόγηση των στοιχείων της διοικητικής πρακτικής που εφαρμόστηκε τις τελευταίες δεκαετίες για τη διαχείριση τους.

- διαμόρφωση προτάσεων αναγκαίων έργων και διοικητικών αναθεωρήσεων ιδιαίτερα σχετικά με τις παραγωγικές και λοιπές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στους συγκεκριμένους τύπους οικοτόπων της περιοχής για να βελτιστοποιηθεί η δομή και λειτουργία τους ώστε να είναι ενταγμένη πλήρως στις προτεραιότητες προστασίας αλλά και να προσφέρουν άμεσα αξιοποιήσιμα στοιχεία για το διαχειριστικό σχέδιο της περιοχής.
- προσδιορισμό των κρίσιμων δεδομένων καθώς και των πρωτοκόλλων συλλογής στοιχείων (χωρο-χρονικές κλίμακες, μεθοδολογία) που θα συγκεντρώνονται από το ίδιο το δυναμικό του φορέα μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος και θα εισάγονται στο παρακάτω αναφερόμενο πληροφοριακό σύστημα.
- ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος που θα καλύπτει το σύνολο των παραπάνω, δηλαδή την καταχώρηση, τη χωρική και χρονική ταξινόμηση και αξιοποίηση της υφιστάμενης πληροφορίας καθώς και την ένταξη σε αυτό των νέων στοιχείων που θα συγκεντρώνονται στη διάρκεια του παρόντος προγράμματος και μελλοντικά. Το εργαλείο αυτό θα συμβάλλει καθοριστικά στην εκτίμηση της δυναμικής του συστήματος και στην αξιολόγηση των επιδράσεων των φυσικών αλλαγών και των διαφόρων ανθρωπογενών παρεμβάσεων στο οικοσύστημα.

2. ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Οι εργασίες που απαιτούνται να υλοποιηθούν από τον Ανάδοχο περιγράφονται σε τέσσερες (4) διακριτές φάσεις, ως ακολούθως:

ΦΑΣΗ Α΄ : ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Σημειώνεται ότι για το σχεδιασμό του έργου του, ο Ανάδοχος θα πρέπει να εναρμονιστεί με τα κείμενα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν στον καθορισμό και περιγραφή των παραμέτρων οι οποίες περιλαμβάνονται στην αναφορά των Κρατών – Μελών της ΕΕ στο πλαίσιο του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και ιδιαίτερα με το κείμενο «Art 17 guidelines». Τα κείμενα παρατίθενται στην ιστοσελίδα:

<http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/&vm=detailed&sb=Title,expert group on reporting>, η οποία ενημερώνεται διαρκώς. «An

- Οριστικοποίηση του καταλόγου των τύπων οικοτόπων και ειδών

Ο Ανάδοχος θα οριστικοποιήσει τον κατάλογο των τύπων οικοτόπων και ειδών που αποτελούν αντικείμενο του προγράμματος, στους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ), αλλά και στις περιοχές εκτός του δικτύου Natura 2000 αρμοδιότητας του Φ.Δ.

- Συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση κάθε τύπου οικοτόπου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει, θα καταγράψει και θα αποτυπώσει χωρικά για κάθε τύπο οικοτόπου που αντιστοιχεί σε τύπο οικοτόπου (site-based distribution information) καθώς και για τα είδη τις υπάρχουσες αναφορές εξάπλωσής τους τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών, ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής). Οι πηγές που θα χρησιμοποιήσει θα πρέπει να είναι: **α)** τεκμηριωμένης αξιοπιστίας, δηλ. πηγές οι οποίες είτε δημοσιεύονται μετά από επιστημονική κρίση, είτε υπόκεινται στην κριτική της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας, όπως επιστημονικές εργασίες δημοσιευμένες σε έγκυρα διεθνή και εθνικά επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικές ανακοινώσεις οι οποίες έγιναν αποδεκτές κατόπιν αξιολόγησης σε διεθνή και ελληνικά συνέδρια, επιστημονικά βιβλία ανάλογου περιεχομένου, **β)** πηγές οι οποίες δεν έχουν εκτεθεί στην κρίση της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας και για το λόγο αυτό απαιτείται περαιτέρω έλεγχος της αξιοπιστίας τους, όπως επίσημες εκθέσεις ερευνητικών ή άλλων έργων, περιβαλλοντικές μελέτες με γενικότερη ή ειδικότερη, αποκλειστική ή εν μέρει, αναφορά στους τύπους οικοτόπων (π.χ. Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες), επιστημονικώς τεκμηριωμένες εκθέσεις, μελέτες, ή εκδόσεις. Επίσης, ο ανάδοχος θα λάβει υπόψη του αδημοσίευτα δεδομένα ατόμων ή φορέων τεκμηριωμένης αξιοπιστίας, τα οποία περιέχονται σε προσωπικά αρχεία ειδικών με αποδεδειγμένη εμπειρία και αρχεία

θεσμοθετημένων φορέων (π.χ. βάσεις δεδομένων ερευνητικών φορέων). Οι πληροφορίες θα συγκεντρωθούν σε βάση δεδομένων, η οποία θα έχει πρόβλεψη για την αποτύπωση της παρουσίας κάθε τύπου οικοτόπου που έχει τεκμηριωθεί στη βιβλιογραφική ανασκόπηση (Ημερομηνία, συντεταγμένες, ονομασία περιοχής, ονοματεπώνυμο ερευνητή, φορέας έρευνας, αναφορά βιβλιογραφίας, δειγματοληπτικό μέσο, αξιολόγησης της δειγματοληψίας). Ο Ανάδοχος θα εντοπίσει τα σημαντικότερα κενά της βιβλιογραφίας.

- Κατάρτιση συνοπτικής αναφοράς υπάρχουσας γνώσης

Ο Ανάδοχος θα ετοιμάσει μια συνοπτική αναφορά για κάθε αντικείμενο παρακολούθησης και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησής του στο παρόν πρόγραμμα. Αυτή η συνοπτική αναφορά θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να συνοψίζει την υπάρχουσα γνώση και ταυτόχρονα να υπηρετεί τις ελάχιστες απαιτήσεις που προκύπτουν από τις υποχρεώσεις και τους σκοπούς της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

- Κατάρτιση μεθόδου δειγματοληψίας και σχεδίου επιτόπιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα καταρτίσει τη μέθοδο δειγματοληψίας και το σχέδιο επιτόπιων επισκέψεων:

α) σε ό,τι αφορά τους τύπους οικοτόπων και ειδών χλωρίδας τόσο εντός των περιοχών του δικτύου Natura 2000 όσο και εκτός των περιοχών του δικτύου Natura 2000. Ο σχεδιασμός και η μέθοδος δειγματοληψίας για τη συμπλήρωση των πρωτοκόλλων εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, θα είναι ίδιος εντός και εκτός περιοχών Natura 2000, αλλά θα διαφέρει η ένταση της δειγματοληψίας.

β) σε ό,τι αφορά την πανίδα, ο Ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει τη βέλτιστη μέθοδο δειγματοληψίας την οποία και θα τεκμηριώσει. Οι μέθοδοι, οι τεχνικές δειγματοληψίας και οι μέθοδοι καταγραφής των ενδιαιτημάτων θα πρέπει να αιτιολογηθούν και να υποστηρίζονται από σχετικά διεθνή ή εθνικά πρότυπα ή από τη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία. Η μέθοδος δειγματοληψίας θα λαμβάνει υπ' όψη τις ιδιαίτερες οικολογικές προτιμήσεις και το βιολογικό κύκλο του κάθε είδους, καθώς και την εποχή δραστηριότητάς του, ώστε να μεγιστοποιηθεί η πιθανότητα δειγματοληψίας του στο πεδίο. Δύναται και είναι επιθυμητό να προταθεί η εφαρμογή πολλών μεθόδων δειγματοληψίας για μια θέση δειγματοληψίας.

Ο ανάδοχος θα πρέπει να αιτιολογήσει την αποτελεσματικότητα του σχήματος εργασίας πεδίου, δηλαδή την οργάνωση των σταθμών δειγματοληψίας, τις συχνότητες των δειγματοληψιών και τους τρόπους δειγματοληψίας.

Για την εκτίμηση της παρουσίας των τύπων οικοτόπων εντός των περιοχών Natura 2000 θα ληφθούν υπόψη το έργο «Αναγνώριση και περιγραφή των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρησης της φύσης» του τ. ΥΠΕΧΩΔΕ, η βάση δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, αλλά και η συλλογή των βιβλιογραφικών αναφορών.

- Καθορισμός του αριθμού των επιτόπιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα καθορίσει τον αριθμό επιτόπιων επισκέψεων και των δειγματοληψιών με σκοπό τη συμπλήρωση των πρωτοκόλλων αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης κάνοντας διάκριση ανάλογα με τις περιοχές και τα είδη παρακολούθησης.

Ο Ανάδοχος, προκειμένου να προσδιορίσει τις θέσεις επιτόπιων επισκέψεων θα καθορίσει τα απαιτούμενα επιστημονικά κριτήρια, με σκοπό την επιστημονικά τεκμηριωμένη και ως εκ τούτου αντικειμενική (ή ημι-αντικειμενική) επιλογή περιοχών με επιβεβαιωμένη την παρουσία του εξεταζόμενου κάθε φορά τύπου οικοτόπου, και στη συνέχεια επιλογή των θέσεων δειγματοληψίας εφαρμόζοντας τη στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία ως πρότυπο χωρικής διευθέτησης των δειγματοληπτικών επιφανειών.

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του ότι η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου θα γίνει: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000 που θα παρακολουθηθεί, εφόσον ο τύπος οικοτόπου έχει σημαντική παρουσία και δεν αναφέρεται απλώς ως παρών.

- Προγραμματισμός ετήσιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα προτείνει τεκμηριωμένο πρόγραμμα ετήσιων επισκέψεων για τα δύο έτη εργασιών πεδίου, έχοντας υπόψη ότι:

Στη Β' Φάση του προγράμματος, θα γίνουν επισκέψεις κατά το δυνατό σε όλη την έκταση της περιοχής του Δικτύου Natura 2000. Εκτός του Δικτύου Natura 2000, οι θέσεις δειγματοληψίας θα καλύπτουν περίπου το 15% του αριθμού των επισκέψεων εντός του Δικτύου Natura 2000.

Κατά τη φάση Γ', οι επιτόπιες επισκέψεις θα επικεντρωθούν κυρίως εντός του Δικτύου Natura 2000 και θα καλυφθούν και θέσεις στις οποίες η επιτόπια επίσκεψη κατά το πρώτο έτος κατέδειξε προβλήματα.

Κατά τη φάση Δ', θα καλυφθούν οι υπόλοιπες θέσεις επισκέψεων εκτός του Δικτύου Natura 2000, καθώς και θέσεις στις οποίες η επιτόπια επίσκεψη κατά τη φάση Γ' κατέδειξε προβλήματα.

Ο Ανάδοχος, για τον καθορισμό των επιτόπιων επισκέψεων των φάσεων Γ' και Δ' της μελέτης, θα βασιστεί και στην αναγκαία συχνότητα επιτόπιων επισκέψεων για κάθε ομάδα τύπων οικοτόπων, την οποία και θα τεκμηριώσει.

- Καθορισμός πρωτοκόλλων για την εργασία στο πεδίο

Ο Ανάδοχος θα καθορίσει τα πρωτόκολλα που θα χρησιμοποιηθούν στο πεδίο. Οι παράμετροι που θα ενσωματωθούν στα πρωτόκολλα, θα πρέπει να οδηγούν στη συμπλήρωση με επάρκεια των παραμέτρων του Εντύπου Αναφοράς εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης για την Έκθεση του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά τα είδη, ο Ανάδοχος θα καθορίσει τα πρωτόκολλα συλλογής δεδομένων για την αξιολόγηση ή την επαναξιολόγηση της κατάστασης διατήρησής τους στα οποία θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και η καταγραφή των κατάλληλων κατά περίπτωση περιβαλλοντικών παραμέτρων για κάθε είδος, όπως και οι ανθρωπογενείς πιέσεις κατά περίπτωση.

Παρουσίαση και αιτιολόγηση των πρωτοκόλλων συλλογής πληροφορίας αβιοτικών και βιοτικών παραγόντων που αναφέρονται στις ενότητες 1 και 2 αντίστοιχα. Καθορισμός πρωτοκόλλου συλλογής πρωτογενούς πληροφορίας από σταθερούς (μόνιμους) σταθμούς και από τις επιτόπιες μετρήσεις στο δίκτυο σταθμών (ενότητα 1). Επιλογή θέσης μέτρησης, παράμετροι, ακρίβεια, συχνότητα μετρήσεων. Καθορισμός πρωτοκόλλου επιτόπου δειγματοληψίας ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων στους χώρους μαζικής σύλληψης και διακίνησης ψαριών των υδάτινων οικοτόπων της παρούσης (ενότητα 2) (είδη, παράμετροι, ακρίβεια, συχνότητα)

Επίσης παρουσιάζονται αναλυτικά τα πρωτόκολλα για τη συλλογή κοινωνικο-οικονομικών δεδομένων που αφορούν στις κύριες παραγωγικές δραστηριότητες που συνδέονται άμεσα με τα οικοσυστήματα.

- Αξιολόγηση των υφιστάμενων συστημάτων συλλογής πληροφορίας

Ο Ανάδοχος θα αναλύσει τα χαρακτηριστικά, τη συμπεριφορά, την αξιοπιστία και το κόστος λειτουργίας των υπαρχόντων συστημάτων συλλογής αβιοτικών και βιοτικών στοιχείων (υδρολογία, μετεωρολογία, σύνθεση και μέγεθος της αλιευτικής παραγωγής) και θα προτείνει την ένταξή τους ή όχι στο νέο σύστημα παρακολούθησης.

- Σχεδιασμός βάσης δεδομένων και πρώτη επιδεικτική εισαγωγή παλαιότερων στοιχείων αβιοτικών και βιοτικών δεδομένων προερχόμενα από βιβλιογραφικές πηγές ή από πρωτογενή παλαιότερα στοιχεία

Ο Ανάδοχος παρουσιάζει τη δομή της βάσης δεδομένων, αιτιολογεί τις τεχνικές επιλογές και κάνει παρουσίαση μιας πρώτης εφαρμογής με παλαιότερα δεδομένα που συνέλλεξε.

- Κατάρτιση προσχεδίου ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση το σχέδιο δειγματοληψίας

Ο Ανάδοχος σε σύντομη αναφορά θα πρέπει να αναφέρει την αναμενόμενη ποιότητα των δεδομένων και θα παρουσιάσει τον τρόπο που θα εκτιμήσει (α) το εύρος εξάπλωσης των αντικειμένων μελέτης (range), (β) τις δομές και λειτουργίες (οικότοποι) (γ) τις επιδράσεις - πιέσεις - απειλές που ασκούνται σε οικοτόπους και είδη. Τέλος, θα πρέπει να παρουσιάσει τον τρόπο που θα είναι σε θέση να εκτιμήσει την τάση των ως άνω, με βάση δεδομένα παρελθόντων ετών ή/ και μελλοντικά δεδομένα που θα προκύψουν από τη συνέχιση του προγράμματος παρακολούθησης.

• Κατάρτιση προγράμματος εκπαίδευσης του προσωπικού του ΦΔ

Ο Ανάδοχος θα καταρτίσει το πρόγραμμα εκπαίδευσης του προσωπικού του ΦΔ στο πλαίσιο υλοποίησης όλων των φάσεων όπως αυτές περιγράφονται στο παρόν κείμενο των προδιαγραφών. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης θα γίνει με τέτοιο τρόπο, ώστε στο τέλος του συνολικού προγράμματος παρακολούθησης το προσωπικό του ΦΔ θα είναι σε θέση να εκτελεί με δικά του μέσα την μελλοντική παρακολούθηση τα πρωτόκολλα των οποίων θα παραδώσει ο ανάδοχος.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Α΄

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή/και έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 2:

1. Οριστικοποιημένος κατάλογος των τύπων οικοτόπων και ειδών για τους οποίους θα πραγματοποιηθούν εργασίες πεδίου με σχετική εισηγητική έκθεση.
2. Έκθεση με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν καθώς και βάση δεδομένων στην οποία θα έχουν καταχωρηθεί, η οποία θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης.
3. Πρόταση καθορισμού πλέγματος (grid) αναφοράς για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος χλωρίδας και πανίδας εντός του Δικτύου Natura 2000 (ή και εκτός Natura 2000 όπου κριθεί αναγκαίο), επιπρόσθετα στην υποχρεωτική χωρική αποτύπωση της κατανομής κάθε τύπου οικοτόπου σε πλέγμα αναφοράς 10 x 10 km, βασισμένη σε σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση.
4. Γεωγραφική αποτύπωση σε Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (διανυσματικής μορφής χρησιμοποιώντας σημεία, γραμμές ή πολύγωνα ανάλογα με τη μορφή των πρωτογενών δεδομένων) της δυνητικής εξάπλωσης κάθε τύπου οικοτόπου και κάθε είδους, βασισμένη σε σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση. Η έκθεση αυτή θα αφορά σε κάθε τύπο οικοτόπου και κάθε είδος που αποτελεί αντικείμενο παρακολούθησης και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησής του στο παρόν πρόγραμμα και θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να συνοψίζει την υπάρχουσα γνώση και ταυτόχρονα να υπηρετεί τις ελάχιστες απαιτήσεις που προκύπτουν από τις υποχρεώσεις και τους σκοπούς της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
5. Τεκμηριωμένη επιστημονικά πρόταση προγραμματισμού εργασιών πεδίου (αριθμού και θέσεων επισκέψεων πεδίου εντός και εκτός περιοχών του Δικτύου Natura 2000 συνολικά και ανά έτος εργασιών πεδίου). Η πρόταση θα περιλαμβάνει:
 - Τον τύπο των πρωτογενών δεδομένων που θα συλλεχθούν από τις επιτόπιες δειγματοληψίες (πχ. παρουσία/ απουσία, σχετική αφθονία, πυκνότητα, φυσικοχημικές παραμέτρους κλπ).
 - Τον αριθμό και τη χωροθέτηση των θέσεων δειγματοληψίας
 - Μεθοδολογία διερεύνησης των μη γνωστών εμφανίσεων καθενός από τους τύπους οικοτόπων και τα υπό παρακολούθηση είδη
 - Την εποχή και μέθοδο της δειγματοληψίας
 - Την επαναληψιμότητα της δειγματοληψίας.
6. Τα πρωτόκολλα αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών που θα εφαρμοστούν κατά τις επισκέψεις στο πεδίο.
7. Προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση την κατάρτιση του σχεδίου δειγματοληψίας προκειμένου να γίνει αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης.
8. Σχεδιασμός τοποθέτησης καταγραφικών συστημάτων,
9. Αξιολόγηση της κατάστασης υφιστάμενων συστημάτων συλλογής πληροφορίας προηγούμενων περιόδων και εκτίμηση ένταξής τους στο σύστημα.
10. Καθορισμός πρωτοκόλλου συλλογής πρωτογενούς πληροφορίας από σταθερούς (μόνιμους) σταθμούς και από τις επιτόπιες μετρήσεις στο δίκτυο σταθμών (ενότητα 1).

Καθορισμός πρωτοκόλλου επιτόπου δειγματοληψίας ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων στους χώρους μαζικής σύλληψης και διακίνησης ψαριών των υδάτινων οικοτόπων της παρούσης (ενότητα 2)

11. Σχεδιασμός πρωτοκόλλων και μεθοδολογίας συγκέντρωσης κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων των παραγωγικών δραστηριοτήτων στα υδάτινα οικοσυστήματα της παρούσας προκήρυξης
12. Σχεδιασμός βάσης δεδομένων και πρώτη επιδεικτική εισαγωγή παλαιότερων στοιχείων αβιοτικών και βιοτικών δεδομένων προερχόμενα από βιβλιογραφικές πηγές ή από πρωτογενή παλαιότερα στοιχεία
13. Προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση το σχέδιο δειγματοληψίας.
14. Κατάρτιση προγράμματος εκπαίδευσης προσωπικού

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φ.Δ. σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική μορφή σε 10 αντίτυπα και σε έντυπη μορφή (όσα ορίζονται σχετικά στον Πίνακα 3), σε 3 αντίτυπα.

ΦΑΣΗ Β': ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ

- Συνέχιση τη βιβλιογραφικής συλλογής

Ο Ανάδοχος θα συνεχίσει την συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση, για κάθε αντικείμενο της μελέτης, των υπαρχουσών αναφορών εξάπλωσής του τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών, ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειοκά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής) για όλη την περιοχή αρμοδιότητας του Φ.Δ.

- Συλλογή πληροφοριών πεδίου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τα πρωτόκολλα που παρήχθησαν κατά τη φάση Α' και το πρόγραμμα επισκέψεων πεδίου, τόσο εντός της περιοχής Natura 2000 όσο και εκτός αυτής.

Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει τα στοιχεία σε βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το Φ.Δ. και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

Αξιολόγηση δεδομένων και εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου

Ο Ανάδοχος θα αξιολογήσει την κατάσταση διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου και είδους με βάση τις παραμέτρους (α) το εύρος εξάπλωσής του (range), (β) την έκταση, τις δομές και λειτουργίες προκειμένου για οικοτόπους, το μέγεθος πληθυσμού και την έκταση του ενδιαίτηματος προκειμένου για είδη, (γ) τις επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης): α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000. Η αναγωγή της αξιολόγησης από το επίπεδο του κελιού του πλέγματος αναφοράς (grid) στο επίπεδο του ΤΚΣ θα γίνει με μαθηματική προσέγγιση που θα δοθεί από το Τμήμα Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον και τον Ανάδοχο της Μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων», η οποία θα βασίζεται στην προσέγγιση που ακολουθήθηκε για τη σύνθεση της Ευρωπαϊκής έκθεσης αναφοράς της περιόδου 2000-2006.

- Χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης κάθε τύπου οικοτόπου

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επικεντρωμένο Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

75/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά την εξάπλωση κάθε τύπου οικοτόπου, σε πλέγμα αναφοράς α) 10Χ10 km (τόσο στους ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000, όσο και στις περιοχές εκτός δικτύου Natura 2000), β) σε αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς για τύπους οικοτόπων σε ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000 ή και εκτός αυτών, με χρωματική διαβάθμιση και σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα.

Ειδικότερα για τα είδη, σε όλα τα πλέγματα θα εφαρμοστεί χρωματική διαβάθμιση τεσσάρων επιπέδων ανάλογα με την πληθυσμιακή πυκνότητα και σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα, εκτός και αν τεκμηριωμένα δεν είναι εφικτό, οπότε η αποτύπωση θα αφορά μόνον στην παρουσία ή απουσία ή και άλλης κλίμακας χρωματική διαβάθμιση. Στην περίπτωση που δεν μπορεί να αποτυπωθεί η πληθυσμιακή πυκνότητα με χρωματική διαβάθμιση, ο Ανάδοχος, εφόσον είναι τεκμηριωμένα εφικτό, συστήνεται να αποτυπώσει την έκταση της ύπαρξης κατάλληλου ενδιαίτηματος για το είδος εντός του πλέγματος αναφοράς, σε χρωματική διαβάθμιση τεσσάρων επιπέδων (0-25%, 26-50%, 51-75%, >75%), με σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα, παρουσιάζοντας τον ένα ή περισσότερους τύπους ενδιαιτημάτων όπου κατεγράφη το είδος.

Σε κάθε περίπτωση, θα παρέχονται και τα πρωτογενή δεδομένα προκειμένου να μην υπάρξει απώλεια πληροφορίας.

- Αποτύπωση και αξιολόγηση διαφορών

Ο Ανάδοχος θα περιγράψει και θα αξιολογήσει τις διαφορές σε σχέση με προηγούμενες απογραφές και αξιολογήσεις (έκθεση εφαρμογής της Οδηγίας 92/43 το διάστημα 2000-2006).

- Καθορισμός Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favourable Reference Values)

Ο Ανάδοχος θα προτείνει Ικανοποιητικές Τιμές Αναφοράς για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος. Οι τιμές θα αναφέρονται σε κάθε Τόπο Κοινοτικής Σημασίας ή ομάδα Τόπων Κοινοτικής Σημασίας όπου απαντάται ο τύπος οικοτόπου.

- Καθορισμός Στόχων Διατήρησης (Conservation objectives)

Ο Ανάδοχος θα προτείνει Στόχους Διατήρησης για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος. Οι στόχοι θα αφορούν κάθε Τόπο Κοινοτικής Σημασίας ή ομάδα Τόπων Κοινοτικής Σημασίας όπου απαντάται ο εξεταζόμενος τύπος οικοτόπου ή το είδος και που η παρουσία του αξιολογείται ως σημαντική.

Για την κατάρτιση της πρότασης Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς και στόχων Διατήρησης, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με το Φ.Δ. και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

- Συγκέντρωση σύγχρονων βιοτικών και αβιοτικών δεδομένων βάση των πρωτοκόλλων της Α' φάσης

Η συλλογή των στοιχείων αυτών θα γίνει σύμφωνα με τις προδιαγραφές της «ενότητας 1» (παράμετροι, γεωγραφική κάλυψη, συχνότητα) τόσο από τους αυτόματους σταθερούς σταθμούς καταγραφής όσο και από επιτόπιες μετρήσεις.

- Οργάνωση έρευνας για τον προσδιορισμό του μεγέθους και της απόδοσης της ελεύθερης αλιείας στο σύμπλεγμα

Το μέγεθος της ελεύθερης αλιείας καθώς και τα χαρακτηριστικά της είναι καθοριστικά για την εκτίμηση των ανθρωπογενών πιέσεων που ασκούνται στους ιχθυοπληθυσμούς της περιοχής. Σημαντική αναφορά στο θέμα γίνεται στο Ελληνικό Σχέδιο Διαχείρισης του χελιού που απορρέει από τον Κανονισμό 1100/2007. Λόγω της έλλειψης στοιχείων η δράση θα πρέπει να βασιστεί σε πρωτογενή δεδομένα μέσω δειγματοληπτικής έρευνας πεδίου που θα στοχεύει στην περιγραφή και εκτίμηση του μεγέθους των κυρίων δραστηριοτήτων (τεχνικά, αλιευτικά, οικονομικά, κοινωνικά στοιχεία)

- Συγκέντρωση και επεξεργασία κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων αλιείας και υδατοκαλλιεργειών

Τα στοιχεία αυτά θεωρούνται σημαντικά για τη διαχείριση της δραστηριότητα στο σύμπλεγμα των λιμνοθαλασσών καθώς και για την οργάνωση ενός δικτύου παρακολούθησης του οικοσυστήματος βασισμένου στην αλιευτική δραστηριότητα και παραγωγή. Τα στοιχεία περιλαμβάνουν δεδομένα θέσεων εργασίας, δημογραφικά, τεχνικά (ενασχόλησης), οικονομικά, και κοινωνικο-πολιτισμικά (παράδοση, εξέλιξη, σημασία για την περιοχή ή για συγκεκριμένες κοινότητες, προοπτικές).

- Συγκέντρωση, και επεξεργασία στοιχείων παραβάσεων που διαπιστώθηκαν από τις λιμενικές αρχές τα τελευταία χρόνια στην περιοχή μελέτης

Η διαχρονική, κατά το δυνατό, εξέλιξη του αριθμού και του τύπου των παραβάσεων που καταγράφονται από τις αρχές θα επιτρέψει την εκτίμηση τόσο των συμπληρωματικών πιέσεων που εξασκούνται στα οικοσυστήματα όσο και την εκτίμηση των προβλημάτων που συνδέονται με το υφιστάμενο διαχειριστικό πλαίσιο. Στόχος είναι η αποτύπωση της διαχρονικής εξέλιξης του αριθμού αλλά και η τυπολογία των παραβάσεων (τύπος, συχνότητα, χωρο-χρονικά χαρακτηριστικά).

- Συγκέντρωση στοιχείων και ψηφιακή φωτογραφική απεικόνιση Έργων Υποδομών και άλλων παρεμβάσεων που αναπτύσσονται στους υδάτινους οικοτοπούς του παρόντος και σχετίζονται με τη στήριξη της κύριας παραγωγικής δραστηριότητας (αλιεία και υδατ/γεια)

Τα στοιχεία αυτά θα επιτρέψουν την αξιολόγηση της κατάστασης και θα δημιουργήσουν ένα πλαίσιο αναφοράς για μελλοντικές συγκρίσεις με έμφαση στις ζώνες υψηλού βαθμού προστασίας. Η όσο το δυνατό πληρέστερη και με χωρο-χρονική ακρίβεια αποτύπωση και περιγραφή των υποδομών είναι αναγκαία.

- Τελική μορφή βάσης δεδομένων και εισαγωγή βιοτικών και αβιοτικών δεδομένων

Παρουσίαση της τελικής δομής και των εργαλείων της βάσης δεδομένων που θα επιτρέπει την αποθήκευση και εκμετάλλευση τόσο των σύγχρονων στοιχείων από αυτόματους σταθμούς και επιτόπιες έρευνες όσο και των παλαιότερων στοιχείων όπως αναφέρονται στην ενότητα 1 και τη φάση Α. Η βάση αυτή θα πρέπει επίσης να καλύπτει τις ανάγκες που απορρέουν από την οδηγία 92/43/ΕΟΚ και να μπορεί να προσφέρει τις σχετικές πληροφορίες

- Έκθεση πεπραγμένων της Φάσης Β, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Β'

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή/και έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 2:

1. Συμπληρωμένη έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης (οικοτόπων / ειδών) και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.
2. Τα συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου αποτυπωμένα στη βάση δεδομένων.
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, για κάθε ΤΚΣ και, όπου είναι εφικτό, για κάθε κελί αναφοράς.
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000.
5. Χάρτες υφιστάμενης κατανομής και εύρους εξάπλωσης με βάση (α) 10 χ 10km πλέγμα αναφοράς τόσο στους ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000, όσο και στις περιοχές εκτός δικτύου Natura 2000, β) αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς σε ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000 (ή και εκτός), όπου αυτό είναι εφικτό και που θα οριστεί κατά περίπτωση. Η χρωματική διαβάθμιση θα είναι τεσσάρων επιπέδων κάλυψης (0-25%, 26-50%, 51-

75%, >75%), με βάση την έκταση (area) στο εσωτερικό κάθε κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς.

6. Έκθεση αποτύπωσης και αξιολόγησης των διαφορών σε σχέση με την προηγούμενη έκθεση εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (και το έργο της χαρτογράφησης των τύπων οικοτόπων).
7. Πρόταση Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values), για οικοτόπους και είδη, για κάθε Τόπο Κοινοτικής Σημασίας ή ομάδα Τόπων Κοινοτικής Σημασίας.
8. Πρόταση Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives) για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος, για κάθε Τόπο Κοινοτικής Σημασίας ή ομάδα Τόπων Κοινοτικής Σημασίας.
9. Συμπληρωμένο-επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων της φάσης Γ' με βάση τα προς επίλυση προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά το πρώτο έτος συλλογής δεδομένων πεδίου.
10. Συγκέντρωση σύγχρονων βιοτικών και αβιοτικών δεδομένων βάσει των πρωτοκόλλων της Α' φάσης
11. Οργάνωση έρευνας (αλιευτικά μέσα, οικονομικά στοιχεία ερωτηματολόγια και εργασίες πεδίου) για τον προσδιορισμό του μεγέθους και της απόδοσης της ελεύθερης αλιείας στο σύμπλεγμα
12. Συγκέντρωση και επεξεργασία κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων αλιείας και υδατοκαλλιέργειών
13. Συγκέντρωση, και επεξεργασία στοιχείων παραβάσεων που διαπιστώθηκαν από τις λιμενικές αρχές τα τελευταία χρόνια στην περιοχή μελέτης ως δείκτης πιέσεων που εξασκούνται στο σύστημα χωρίς συστηματική παρακολούθηση
14. Τελική μορφή βάσης δεδομένων και εισαγωγή βιοτικών και αβιοτικών δεδομένων
15. Συγκέντρωση στοιχείων και ψηφιακή φωτογραφική απεικόνιση Έργων Υποδομών και άλλων παρεμβάσεων που αναπτύσσονται στους υδάτινους οικοτοπούς του παρόντος με έμφαση στις ζώνες υψηλού βαθμού προστασίας και σχετίζονται με τη στήριξη της κύριας παραγωγικής δραστηριότητας (αλιεία και υδατ/γεία)
16. Έκθεση πεπραγμένων της Β' φάσης, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.
17. Φωτογραφικό υλικό από τις επισκέψεις πεδίου για κάθε αντικείμενο του παρόντος προγράμματος.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φ.Δ. σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική μορφή σε 10 αντίτυπα και σε έντυπη μορφή (όσα ορίζονται σχετικά στον Πίνακα 3), σε 3 αντίτυπα.

ΦΑΣΗ Γ: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

- Συνέχιση τη βιβλιογραφικής συλλογής

Ο Ανάδοχος θα συνεχίσει τη συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση των υπαρχουσών αναφορών εξαπλώσεως του τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών, ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής) για όλη την περιοχή αρμοδιότητας του Φ.Δ.

- Συλλογή πληροφοριών πεδίου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί στα πρωτόκολλα που παρήχθησαν κατά τη φάση Α' και σύμφωνα με το πρόγραμμα επισκέψεων πεδίου που έχει προσδιοριστεί στη φάση Α' και την επικαιροποιημένη του μορφή, όπως εγκρίθηκε στη φάση Β'. Οι επιτόπιες επισκέψεις θα δώσουν έμφαση σε περιοχές του Δικτύου Natura 2000.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

78/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

- Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει τα στοιχεία σε βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το Φ.Δ. και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

- Πρόταση τροποποίησης της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000

Ο Ανάδοχος, με βάση τα δεδομένα των δειγματοληψιών θα συντάξει πρόταση τροποποίησης της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 για κάθε πεδίο που άπτεται του αντικειμένου του παρόντος προγράμματος. Η επικαιροποίηση της βάσης του Natura 2000 θα γίνει στη μορφή των εντύπων που θα έχει οριστικοποιηθεί κατά τη Γ' φάση του προγράμματος. Κατά την τροποποίηση της βάσης δεδομένων του Natura 2000 θα ληφθούν υπόψη οι εργασίες πεδίου του Αναδόχου αλλά και οι βιβλιογραφικές αναφορές κατόπιν τεκμηρίωσης και αξιολόγησης της σημασίας τους.

- Αξιολόγηση δεδομένων – Πρόταση ένταξης νέων περιοχών στο Δίκτυο Natura 2000

Ο Ανάδοχος θα αναλύσει τα δεδομένα που έχει συλλέξει ώστε να αξιολογήσει την πληρότητα-επάρκεια του Εθνικού Δικτύου Natura 2000 για τη διατήρηση του εξεταζόμενου κάθε φορά αντικειμένου, σε συνεννόηση με το Φ.Δ. και σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια της ΕΕ. Ο Ανάδοχος θα συντάξει, όπου και εάν απαιτείται, σε συνεννόηση με το Φ.Δ. πρόταση ένταξης νέων περιοχών στο Δίκτυο Natura 2000 σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια της ΕΕ. Η πρόταση θα αφορά σε συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία και σε χάρτες. Η χαρτογραφική αποτύπωση των προτάσεων θα γίνει σε κλίμακα τουλάχιστον 1:50.000.

- Οργάνωση έρευνας για τον προσδιορισμό του μεγέθους και της απόδοσης της ελεύθερης αλιείας στο σύμπλεγμα

Το μέγεθος της ελεύθερης αλιείας καθώς και τα χαρακτηριστικά της είναι καθοριστικά για την εκτίμηση των ανθρωπογενών πιέσεων που ασκούνται στους ιχθυοπληθυσμούς της περιοχής. Σημαντική αναφορά στο θέμα γίνεται στο Ελληνικό Σχέδιο Διαχείρισης του χελιού που απορρέει από τον Κανονισμό 1100/2007. Λόγω της έλλειψης στοιχείων η δράση θα πρέπει να βασιστεί σε πρωτογενή δεδομένα μέσω δειγματοληπτικής έρευνας πεδίου που θα στοχεύει στην περιγραφή και εκτίμηση του μεγέθους των κυρίων δραστηριοτήτων (τεχνικά, αλιευτικά, οικονομικά, κοινωνικά στοιχεία)

- Επεξεργασία κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων αλιείας και υδατοκαλλιέργειών

Τα στοιχεία αυτά θεωρούνται σημαντικά για τη διαχείριση της δραστηριότητας στο σύμπλεγμα των λιμνοθαλασσών καθώς και για την οργάνωση ενός δικτύου παρακολούθησης του οικοσυστήματος βασισμένου στην αλιευτική δραστηριότητα και παραγωγή. Τα στοιχεία περιλαμβάνουν δεδομένα θέσεων εργασίας, δημογραφικά, τεχνικά (ενασχόλησης), οικονομικά, και κοινωνικο-πολιτισμικά (παράδοση, εξέλιξη, σημασία για την περιοχή ή για συγκεκριμένες κοινότητες, προοπτικές).

- Αξιολόγηση των στοιχείων Έργων Υποδομών και άλλων παρεμβάσεων που αναπτύσσονται στους υδάτινους οικοτοπούς του παρόντος και σχετίζονται με τη στήριξη της κύριας παραγωγικής δραστηριότητας (αλιεία και υδατ/γεια)

Ανάλυση των στοιχείων της φάσης Β και αξιολόγηση της κατάστασης με βάση την περιβαλλοντική διάσταση, τη χρηστικότητα και την αναγκαιότητα των υποδομών και προτάσεις για τη διαχείριση.

- Έκθεση πεπραγμένων της Φάσης Β, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Γ'

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 2:

1. Συμπληρωμένη έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επικερσιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

79/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

θέσεις εμφάνισης κάθε αντικειμένου της μελέτης και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.

2. Τα συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου σε ηλεκτρονική μορφή αποτυπωμένα στη βάση δεδομένων.
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, για κάθε ΤΚΣ και, όπου είναι εφικτό, για κάθε κελί αναφοράς.
4. Συμπληρωμένο – επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων της Δ' φάσης, με βάση τα προς επίλυση προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά το προηγούμενο διάστημα συλλογής δεδομένων πεδίου.
5. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 σε Access 2007.
6. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών για κάθε πεδίο της βάσης δεδομένων Natura 2000.
7. Έκθεση με ανάλυση των δεδομένων που έχουν συλλεγεί και με αξιολόγηση της πληρότητας-επάρκειας του Εθνικού Δικτύου Natura 2000 για τη διατήρηση του εξεταζόμενου κάθε φορά αντικειμένου και Πρόταση πιθανών νέων εκτάσεων ή περιοχών Natura 2000 συνοδευόμενη από χάρτες αναλογικούς και ψηφιακούς, συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία Δεδομένων και νέα έκδοση της επικαιροποιημένης περιγραφικής (Access 2007) και χωρικής βάσης δεδομένων με τα στοιχεία των νέων προτεινόμενων περιοχών. Η χωρική βάση δεδομένων θα είναι σε GIS και η ανάλυσή της 1:50.000 ή και αναλυτικότερη.
8. Αξιολόγηση των στοιχείων των Έργων Υποδομών και άλλων παρεμβάσεων που αναπτύσσονται στους υδάτινους οικοτοπους του παρόντος με έμφαση στις ζώνες υψηλού βαθμού προστασίας και σχετίζονται με την στήριξη της κύριας παραγωγικής δραστηριότητας (αλιεία και υδατ/γεία) και διαμόρφωση σχετικών προτάσεων
9. Διενέργεια έρευνας (αλιευτικά μέσα, οικονομικά στοιχεία ερωτηματολόγια και εργασίες πεδίου) για τον προσδιορισμό του μεγέθους και της απόδοσης της ελεύθερης αλιείας στο σύμπλεγμα
10. Επεξεργασία κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων αλιείας και υδατοκαλλιεργειών στους συγκεκριμένους οικοτόπους
11. Έκθεση πεπραγμένων της φάσης Γ', όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φ.Δ. σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική μορφή σε 10 αντίτυπα και σε έντυπη μορφή (όσα ορίζονται σχετικά στον Πίνακα 2), σε 3 αντίτυπα.

ΦΑΣΗ Δ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ – ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

- Συνέχιση της βιβλιογραφικής συλλογής

Ο Ανάδοχος θα συνεχίσει την συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος των υπαρχουσών αναφορών εξάπλωσής του τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών, ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής) για όλη την περιοχή αρμοδιότητας του Φ.Δ.

Συλλογή δεδομένων πεδίου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί στα πρωτόκολλα που παρήχθησαν κατά τη φάση Α' και σύμφωνα με το πρόγραμμα επισκέψεων πεδίου που έχει προσδιοριστεί στη φάση Α' και την επικαιροποιημένη του μορφή, όπως εγκρίθηκε στη φάση Γ'. Οι επιτόπιες επισκέψεις θα δώσουν έμφαση σε περιοχές εκτός του Δικτύου Natura 2000.

- Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει σε βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το Φ.Δ. όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε αντικειμένου της μελέτης (οικοτόποι/είδη).

- Χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης κάθε τύπου οικοτόπου

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά την εξάπλωση κάθε τύπου οικοτόπου και είδους, σε πλέγμα αναφοράς α) 10X10 km (τόσο στους ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000, όσο και στις περιοχές εκτός δικτύου Natura 2000), β) σε αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς για τύπους οικοτόπων και είδη, σε ΤΚΣ του δικτύου Natura 2000 (ή και εκτός εφόσον τεκμηριώνεται από το πρόγραμμα του Αναδόχου), με χρωματική διαβάθμιση και σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα, παρέχοντας ταυτόχρονα και τα πρωτογενή δεδομένα προκειμένου να μην υπάρξει απώλεια πληροφορίας.

- Αξιολόγηση δεδομένων και εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου

Ο Ανάδοχος θα αξιολογήσει την κατάσταση διατήρησης κάθε υπό μελέτη αντικειμένου: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000. Η αναγωγή της αξιολόγησης από το επίπεδο του κελιού του πλέγματος αναφοράς (grid) στο επίπεδο του ΤΚΣ θα γίνει με μαθηματική προσέγγιση που θα δοθεί από το Τμήμα Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον και τον Ανάδοχο της Μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων», η οποία θα βασίζεται στην προσέγγιση που ακολουθήθηκε για τη σύνθεση της Ευρωπαϊκής έκθεσης αναφοράς της περιόδου 2000-2006.

- Αποτύπωση και αξιολόγηση διαφορών

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει και θα αξιολογήσει τις διαφορές σε σχέση με την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης της φάσης Β'.

- Παράδοση πρωτοκόλλων και διαδικασίας μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης

Ο Ανάδοχος θα παραδώσει τα πρωτόκολλα και τη διαδικασία της μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών. Θα περιλαμβάνεται η διάκριση σε επιμέρους δίκτυα παρακολούθησης ανάλογα με τους στόχους, π.χ. Γενική επόπτευση της κατάστασης, ειδική παρακολούθηση για τύπους οικοτόπων και είδη σε κρίσιμη κατάσταση, παρακολούθηση επίτευξης στόχων μέτρων αποκατάστασης και προστασίας καθώς και κοστολόγηση του προγράμματος παρακολούθησης στο μέλλον. Επίσης, θα πρέπει να προβλέπεται η επανάληψη της μεθοδολογίας στην περιοχή παρακολούθησης κατά τις ίδιες ημερομηνίες, ώστε η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων να είναι εφικτή και να είναι δυνατή η εκτίμηση των τάσεων (ενδεχομένως και με εφαρμογή μαθηματικών μοντέλων).

- Οδηγός παρουσίασης τύπων οικοτόπων περιοχής αρμοδιότητας Φ.Δ.

- Αξιολόγηση της διαχρονικής διαχειριστικής πρακτικής από πλευράς διοίκησης που σχετίζεται με την κύρια παραγωγική δραστηριότητας (αλιεία και υδατ/γεια) στις ζώνες υψηλού βαθμού προστασίας.

Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει στο μέτρο του δυνατού να καλύπτει τα τελευταία 20 χρόνια, περίοδος στην οποία είχαμε έντονη ανάπτυξη και αλλαγές της παραγωγικής δραστηριότητας της περιοχής αλλά και καθορισμό ενός απαιτητικού περιβαλλοντικού πλαισίου. Η ανάλυση αυτή θα δίνει έμφαση στο τοπικό πλαίσιο το οποίο όμως θα εντάσσει στο γενικότερο εθνικό και Ευρωπαϊκό περιβάλλον. Σε συσχέτιση με τα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα που θα έχουν προκύψει από τις προηγούμενες φάσεις θα προχωρά στη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων με τεκμηρίωση της δυνατότητας εφαρμογής τους.

- Σε πλήρη μορφή ανεπτυγμένο πληροφοριακό σύστημα (βάση δεδομένων) χωρικής καταχώρησης και επεξεργασίας πληροφορίας.

Το σύστημα θα δέχεται δεδομένα παλαιότερων ετών αλλά και των νέων στοιχείων που θα συγκεντρωθούν στα πλαίσια του προγράμματος και θα μπορεί να δεχθεί και τα μελλοντικά

στοιχεία που θα συγκεντρώνονται στο πλαίσιο της παρακολούθησης του συστήματος. Τα στοιχεία αυτά θα οδηγούν με τη διαρκή συμπλήρωσή τους στην εκτίμηση κατάστασης αναφοράς και στη βαθμονόμηση μοντέλων για τη βελτίωση της διαχείρισης του οικοσυστήματος αναφοράς

- Εκπαίδευση προσωπικού στο σύνολο των δράσεων συγκέντρωσης στοιχείων και παρακολούθησης στα πλαίσια του παρόντος για την δυνατότητα συνέχισης δραστηριοτήτων του έργου με εσωτερικές διαδικασίες του φορέα.

Η εκπαίδευση αυτή καλύπτει το σύνολο των δραστηριοτήτων από τη συλλογή πρωτογενούς πληροφορίας, την καταχώρηση στις βάσεις καθώς και την εξαγωγή και μεταφορά των απαραίτητων στοιχείων για τις βάσεις εθνικής εμβέλειας.

- Σύνταξη έκθεσης προσαρμοσμένης στις απαιτήσεις διαχειριστικού σχεδίου για την περιοχή με παράθεση στοιχείων και σαφή υποβολή προτάσεων έργων και διαχειριστικών ρυθμίσεων για το αντικείμενο του παρόντος έργου.

Τα στοιχεία της έκθεσης θα πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψη το χαρακτήρα τις αρμοδιότητες και τις προτεραιότητες του Φ.Δ. και παράλληλα θα πρέπει να ενσωματώνουν τις προτάσεις στο ευρύτερο πλαίσιο όπως αυτό θα αποτυπωθεί από τις φάσεις Β και Γ που εμπεριέχουν περιβαλλοντικά, κοινωνικο-οικονομικά και διαχειριστικά στοιχεία ώστε το υλικό αυτό να είναι άμεσα χρησιμοποιήσιμο από το Φορέα Διαχείρισης.

- Συνολική έκθεση πεπραγμένων του προγράμματος, όπου θα αναγράφονται τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φ.Δ. σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική μορφή σε 10 αντίτυπα και σε έντυπη μορφή (όσα ορίζονται σχετικά στον Πίνακα 3), σε 3 αντίτυπα.

3. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΤΜΗΜΑ 1. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»

Πίνακας 3. Παραδοτέα και μορφή (ηλεκτρονική, έντυπη) των επιμέρους φάσεων

Παραδοτέα	Μορφή παραδοτέου	
Φάση Α	Ηλεκτρονική	Έντυπη
1. Οριστικοποιημένος κατάλογος των ειδών για τα οποία θα πραγματοποιηθούν εργασίες πεδίου (βάσει των Πινάκων Ι και ΙΙ) με σχετική εισηγητική έκθεση.	*	
2. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές.	*	
3. Πρόταση καθορισμού πλέγματος (grid) αναφοράς για κάθε είδος στη βάση σχετικής τεκμηριωμένης έκθεσης-εισήγησης.	*	
4. Γεωγραφική αποτύπωση σε Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών της δυνητικής εξάπλωσης κάθε είδους και σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση.	*	
5. Τεκμηριωμένη πρόταση προγραμματισμού εργασιών πεδίου.	*	*
6. Πρωτόκολλα αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών που θα εφαρμοστούν κατά τις επισκέψεις στο πεδίο.	*	
7. Προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση την κατάρτιση του σχεδίου δειγματοληψίας.	*	*
8. Εγχειρίδιο για την εκπαίδευση του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης	*	*
Φάση Β		
1. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές.	*	
2. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε είδος και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων.	*	
3. Συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΕ και 147/2009/ΕΕ για κάθε είδος και για κάθε κελί αναφοράς.	*	
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στη ΖΕΠ.	*	
5. Χάρτες υφιστάμενης κατανομής, όσο και εύρους εξάπλωσης για κάθε είδος με βάση το πλέγμα αναφοράς	*	
6. Χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαιτήματα των ειδών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ	*	
7. Πρόταση Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values) για κάθε είδος της ΖΕΠ.	*	*
8. Πρόταση Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives) για κάθε είδος χαρακτηρισμού της ΖΕΠ.	*	*
9. Συμπληρωμένο-επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων της φάσης Γ	*	*

10. Έκθεση πεπραγμένων της φάσης Β, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.	*	*
Φάση Γ		
1. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές.	*	
2. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε είδος και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων.	*	
3. Συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και 147/2009/ΕΕ για κάθε είδος και για κάθε κελί του πλέγματος αναφοράς σε ηλεκτρονική μορφή.	*	
4. Συμπληρωμένο – επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων της φάσης Δ.	*	
5. Χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαφέροντα των ειδών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ	*	
6. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000	*	
7. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών της βάσης δεδομένων του Natura 2000.	*	*
8. Πρόταση πιθανών αλλαγών των εκτάσεων της ΖΕΠ συνοδευόμενη από χάρτες αναλογικούς και ψηφιακούς, συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία Δεδομένων και νέα έκδοση της επικαιροποιημένης περιγραφικής και χωρικής βάσης δεδομένων με τα στοιχεία των νέων προτεινόμενων περιοχών.	*	*
9. Έκθεση πεπραγμένων της φάσης Γ, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.	*	*
Φάση Δ		
1. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές.	*	
2. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε είδος και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων.	*	
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και της 147/2009/ΕΕ	*	
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους.	*	
5. Χάρτες εξάπλωσης για κάθε είδος με βάση το πλέγμα αναφοράς.	*	
6. Έκθεση με τις διαφορές αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους.	*	*
7. Εισήγηση για τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης.	*	*
8. Συνολική έκθεση πεπραγμένων της μελέτης, όπου θα αναγράφονται τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν	*	*
9. Οδηγός παρουσίασης καθεστώτος και οικολογικών απαιτήσεων των ειδών ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ	*	*

ΤΜΗΜΑ2. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»

Πίνακας 3. Παραδοτέα και μορφή (ηλεκτρονική, έντυπη) των επιμέρους φάσεων

Παραδοτέα	Μορφή παραδοτέου	
Φάση Α	Ηλεκτρονική	Έντυπη
1. Κατάλογος των τύπων οικοτόπων και ειδών για τους οποίους θα πραγματοποιηθούν εργασίες πεδίου με σχετική εισηγητική έκθεση.	*	
2. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές.	*	
3. Πρόταση καθορισμού πλέγματος (grid) αναφοράς στη βάση σχετικής τεκμηριωμένης έκθεσης-εισήγησης.	*	
4. Γεωγραφική αποτύπωση σε Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών της δυνητικής εξάπλωσης κάθε τύπο οικοτόπου και είδος και σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγησης.	*	
5. Τεκμηριωμένη πρόταση προγραμματισμού εργασιών πεδίου.	*	*
6. Πρωτόκολλα αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών που θα εφαρμοστούν κατά τις επισκέψεις στο πεδίο.	*	
7. Προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση το σχέδιο δειγματοληψίας.	*	*
8. Κατάρτιση προγράμματος εκπαίδευσης προσωπικού	*	*
Φάση Β		
1. Έκθεση και βάση δεδομένων συμπληρωμένη με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν.	*	
2. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε τύπο οικοτόπου/είδος και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων.	*	
3. Συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για κάθε αντικείμενο παρακολούθησης και για κάθε κελί αναφοράς.	*	
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) στην περιοχή Natura 2000.	*	
5. Χάρτες υφιστάμενης κατανομής, όσο και εύρους εξάπλωσης για κάθε αντικείμενο παρακολούθησης με βάση το πλέγμα αναφοράς	*	
6. Έκθεση αποτύπωσης και αξιολόγησης των διαφορών σε σχέση με την προηγούμενη έκθεση εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.	*	*
7. Πρόταση Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values) για κάθε αντικείμενο παρακολούθησης, για κάθε Τόπο Κοινοτικής Σημασίας ή ομάδα Τόπων Κοινοτικής Σημασίας.	*	*
8. Πρόταση Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives), για κάθε αντικείμενο παρακολούθησης, για κάθε Τόπο Κοινοτικής Σημασίας ή ομάδα Τόπων Κοινοτικής Σημασίας	*	*

Παραδοτέα	Μορφή παραδοτέου	
9. Συμπληρωμένο-επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων της Φάσης Γ	*	*
10. Έκθεση πεπραγμένων της Φάσης Β, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.	*	*
Φάση Γ		
1. Έκθεση και βάση δεδομένων συμπληρωμένη με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν.	*	
2. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε αντικείμενο παρακολούθησης και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων.	*	
3. Συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για κάθε τύπο οικοτόπου και για κάθε κελί του πλέγματος αναφοράς σε ηλεκτρονική μορφή.	*	
4. Συμπληρωμένο-επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων της Φάσης Δ.	*	
5. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000	*	
6. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών της βάσης δεδομένων του Natura 2000.	*	*
7. Πρόταση πιθανών νέων εκτάσεων ή περιοχών Natura 2000 συνοδευόμενη από χάρτες αναλογικούς και ψηφιακούς, συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία Δεδομένων και νέα έκδοση της επικαιροποιημένης περιγραφικής και χωρικής βάσης δεδομένων με τα στοιχεία των νέων προτεινόμενων περιοχών.	*	*
8. Έκθεση πεπραγμένων της Φάσης Γ, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.	*	*
Φάση Δ		
1. Έκθεση και βάση δεδομένων συμπληρωμένη με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν.	*	
2. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε τύπο οικοτόπου / είδος και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων.	*	
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.	*	
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου και είδους.	*	
5. Χάρτες εξάπλωσης με βάση το πλέγμα αναφοράς.	*	
6. Έκθεση με τις διαφορές αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου και είδους.	*	*
7. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000	*	
8. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών της βάσης δεδομένων του Natura 2000.	*	*
9. Εισηγήρηση για τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης.	*	*
10. Συνολική έκθεση πεπραγμένων του προγράμματος, όπου θα αναγράφονται τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.	*	*
11. Οδηγός παρουσίασης τύπων οικοτόπων περιοχής αρμοδιότητας Φ.Δ.	*	*

ΤΜΗΜΑ 3. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης λιμνοθαλάσσιων, λιμναίων και ποτάμιων συστημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνοθάλασσας Μεσολογίου»

Πίνακας 3. Παραδοτέα και μορφή (ηλεκτρονική, έντυπη) των επιμέρους φάσεων

Παραδοτέα	Μορφή παραδοτέου	
	Ηλεκτρονική	Έντυπη
Φάση Α		
1. Κατάλογος των τύπων οικοτόπων, ειδών, βιοτικών και αβιοτικών παραμέτρων και για τους οποίους θα πραγματοποιηθούν εργασίες πεδίου με σχετική εισηγητική έκθεση.	*	
2. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις γενικές και ειδικές βιβλιογραφικές αναφορές για τους συγκεκριμένους οικοτόπους και είδη.	*	
3. Πρόταση καθορισμού πλέγματος (grid) αναφοράς στη βάση σχετικής τεκμηριωμένης έκθεσης-εισήγησης.	*	
4. Τεκμηριωμένη πρόταση προγραμματισμού εργασιών πεδίου και καθορισμός πρωτοκόλλου ενόργανων μετρήσεων στο πεδίο.	*	*
5. Πρωτόκολλα αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών που θα εφαρμοστούν κατά τις επισκέψεις στο πεδίο.	*	*
6. Σχεδιασμός τοποθέτησης καταγραφικών συστημάτων,	*	
7. Αξιολόγηση της κατάστασης υφιστάμενων συστημάτων συλλογής πληροφορίας προηγούμενων περιόδων και εκτίμηση ένταξής τους στο σύστημα.	*	
8. Καθορισμός πρωτοκόλλου συλλογής πρωτογενούς πληροφορίας από σταθερούς (μόνιμους) σταθμούς και από τις επιτόπιες μετρήσεις στο δίκτυο σταθμών (ενότητα 1). Καθορισμός πρωτοκόλλου επιτόπου δειγματοληψίας ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων στους χώρους μαζικής σύλληψης και διακίνησης ψαριών των υδάτινων οικοτόπων της παρούσης (ενότητα 2)	*	
9. Σχεδιασμός πρωτοκόλλων και μεθοδολογίας συγκέντρωσης κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων των παραγωγικών δραστηριοτήτων στα υδάτινα οικοσυστήματα της παρούσας προκήρυξης	*	
10. Σχεδιασμός βάσης δεδομένων και πρώτη επιδεικτική εισαγωγή παλαιότερων στοιχείων αβιοτικών και βιοτικών δεδομένων προερχόμενα από βιβλιογραφικές πηγές ή από πρωτογενή παλαιότερα στοιχεία	*	
11. Προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση το σχέδιο δειγματοληψίας.	*	*
12. Κατάρτιση προγράμματος εκπαίδευσης προσωπικού	*	*
Φάση Β		
1. Έκθεση και βάση δεδομένων συμπληρωμένη με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν.	*	
2. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε τύπο οικοτόπου και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων.	*	
3. Συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για κάθε αντικείμενο παρακολούθησης και για κάθε κελί αναφοράς.	*	

Παραδοτέα	Μορφή παραδοτέου	
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης.	*	
5. Χάρτες υφιστάμενης κατανομής, όσο και εύρους εξάπλωσης για κάθε αντικείμενο παρακολούθησης με βάση το πλέγμα αναφοράς	*	
6. Έκθεση αποτύπωσης και αξιολόγησης των διαφορών σε σχέση με την προηγούμενη έκθεση εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.	*	
7. Πρόταση Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values) για κάθε αντικείμενο παρακολούθησης, για κάθε Τύπο Κοινοτικής Σημασίας ή ομάδα Τύπων Κοινοτικής Σημασίας.	*	*
8. Πρόταση Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives), για κάθε αντικείμενο παρακολούθησης, για κάθε Τύπο Κοινοτικής Σημασίας ή ομάδα Τύπων Κοινοτικής Σημασίας	*	*
9. Συμπληρωμένο-επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων της Φάσης Γ	*	*
10. Συγκέντρωση σύγχρονων βιοτικών και αβιοτικών δεδομένων βάσει των πρωτοκόλλων της Α' φάσης	*	
11. Οργάνωση έρευνας (αλιευτικά μέσα, οικονομικά στοιχεία ερωτηματολόγια και εργασίες πεδίου) για τον προσδιορισμό του μεγέθους και της απόδοσης της ελεύθερης αλιείας στο σύμπλεγμα	*	
12. Συγκέντρωση και επεξεργασία κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων αλιείας και υδατοκαλλιέργειών	*	
13. Συγκέντρωση, και επεξεργασία στοιχείων παραβάσεων που διαπιστώθηκαν από τις λιμενικές αρχές τα τελευταία χρόνια στην περιοχή μελέτης ως δείκτης πιέσεων που εξασκούνται στο σύστημα χωρίς συστηματική παρακολούθηση	*	
14. Συγκέντρωση στοιχείων και ψηφιακή φωτογραφική απεικόνιση Έργων Υποδομών και άλλων παρεμβάσεων που αναπτύσσονται στους υδάτινους οικοτοπούς του παρόντος με έμφαση στις ζώνες υψηλού βαθμού προστασίας και σχετίζονται με τη στήριξη της κύριας παραγωγικής δραστηριότητας (αλιεία και υδατ/γεια)	*	
15. Τελική μορφή βάσης δεδομένων και εισαγωγή βιοτικών και αβιοτικών δεδομένων	*	
16. Έκθεση πεπραγμένων της Φάσης Β, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.	*	*
Φάση Γ		
1. Έκθεση και βάση δεδομένων συμπληρωμένη με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν.	*	
2. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε αντικείμενο παρακολούθησης και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων.	*	
3. Συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για κάθε τύπο οικοτόπου και για κάθε κελί του πλέγματος αναφοράς σε ηλεκτρονική μορφή.	*	
4. Συμπληρωμένο-επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων της Φάσης Δ.	*	*

Παραδοτέα	Μορφή παραδοτέου	
5. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000	*	
6. Αξιολόγηση των στοιχείων των Έργων Υποδομών και άλλων παρεμβάσεων που αναπτύσσονται στους υδάτινους οικοτόπους του παρόντος με έμφαση στις ζώνες υψηλού βαθμού προστασίας και σχετίζονται με την στήριξη της κύριας παραγωγικής δραστηριότητας (αλιεία και υδατ/γεια) και διαμόρφωση σχετικών προτάσεων	*	
7. Διενέργεια έρευνας (αλιευτικά μέσα, οικονομικά στοιχεία ερωτηματολόγια και εργασίες πεδίου) για τον προσδιορισμό του μεγέθους και της απόδοσης της ελεύθερης αλιείας στο σύμπλεγμα	*	
8. Επεξεργασία κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων αλιείας και υδατοκαλλιέργειών στους συγκεκριμένους οικοτόπους	*	
9. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών της βάσης δεδομένων του Natura 2000.	*	*
10. Έκθεση πεπραγμένων της Φάσης Γ, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.	*	*
Φάση Δ		
1. Έκθεση και βάση δεδομένων συμπληρωμένη με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα χρησιμοποιηθούν.	*	
2. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε τύπο οικοτόπου / είδος και για κάθε σημείο επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων	*	
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	*	
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου και είδους	*	
5. Χάρτες εξάπλωσης με βάση το πλέγμα αναφοράς.	*	
6. Έκθεση με τις διαφορές αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου και είδους	*	*
7. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000	*	
8. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών της βάσης δεδομένων του Natura 2000	*	*
9. Εισήγηση για τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης.	*	*
10. Αξιολόγηση της διαχειριστικής πρακτικής από πλευράς διοίκησης τα τελευταία 20 χρόνια που σχετίζεται με την κύρια παραγωγική δραστηριότητα (αλιεία και υδατ/γεια) στις ζώνες υψηλού βαθμού προστασίας και διαμόρφωση σχετικών προτάσεων με τεκμηρίωση της δυνατότητας εφαρμογής τους (αναφορά σε νομικές και διοικητικές δυνατότητες καθώς και στο Ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο ένταξής τους). Συσχέτιση με τα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα που θα έχουν προκύψει από τις προηγούμενες φάσεις.	*	
11. Σε πλήρη μορφή ανεπτυγμένο πληροφοριακό σύστημα (βάση δεδομένων) χωρικής καταχώρησης και επεξεργασίας πληροφορίας παλαιότερων ετών και των νέων στοιχείων που θα συγκεντρωθούν στα πλαίσια του προγράμματος ώστε αυτά να οδηγούν με τη διαρκή συμπλήρωσή τους στην εκτίμηση κατάστασης αναφοράς και στη βαθμονόμηση	*	

Παραδοτέα	Μορφή παραδοτέου	
μοντέλων για τη βελτίωση της διαχείρισης του οικοσυστήματος αναφοράς		
12. Εκπαίδευση προσωπικού στο σύνολο των δράσεων συγκέντρωσης στοιχείων και παρακολούθησης στα πλαίσια του παρόντος για την δυνατότητα συνέχισης δραστηριοτήτων του έργου με εσωτερικές διαδικασίες του φορέα	*	
13. Σύνταξη έκθεσης προσαρμοσμένης στις απαιτήσεις διαχειριστικού σχεδίου για την περιοχή με παράθεση στοιχείων και σαφή υποβολή προτάσεων έργων και διαχειριστικών ρυθμίσεων για το αντικείμενο του παρόντος έργου ώστε το υλικό αυτό να είναι άμεσα χρησιμοποιήσιμο από το δυναμικό του Φορέα Διαχείρισης	*	*
14. Συνολική έκθεση πεπραγμένων του προγράμματος, όπου θα αναγράφονται τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.	*	*

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Βάσεις δεδομένων

Η βάση δεδομένων θα παραδοθεί σε μορφή Access 2007.

Χάρτες

Η χαρτογραφική αποτύπωση θα γίνει στο προβολικό σύστημα ΕΓΣΑ 87. Στη συνέχεια οι χάρτες θα μετατραπούν στο πλέγμα αναφοράς ETRS 89 και το προβολικό σύστημα LAEA.

Όλοι οι χάρτες, οι βάσεις δεδομένων και τα μεταδεδομένα τους θα είναι σύμφωνα με το Ν 3882/10 Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2007 και άλλες διατάξεις. Τροποποίηση του ν. 1647/1986 «Οργανισμός Κτηματολογίου και Χαρτογραφήσεων Ελλάδας (ΟΚΧΕ) και άλλες σχετικές διατάξεις» (ΦΕΚ 141/Α'). που είναι αναρτημένος στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.ypeka.gr/LinkClick.aspx?fileticket=6UfqY151yMQ%3d&tabid=506>

Οι χάρτες θα έχουν ως βάση το 10 x 10 km Ευρωπαϊκό πλέγμα αναφοράς ETRS 89 LAEA και το προβολικό σύστημα ETRS 89 LAEA.

Η ακριβής μορφή των παραδοτέων (περιεχόμενο των χαρτών, απεικόνιση, σταθερότυπα, σύμβολα, χρωματολόγιο, οδηγίες χαρτογραφικής σύνθεσης, υπομνήματα χαρτών, λεζάντες, κλπ.) θα εξειδικευθούν σε συνεργασία με το Φ.Δ. και τον ανάδοχο του έργου «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

90/98

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

4. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
ΤΜΗΜΑ 1. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου»	ΦΑΣΗ Α: ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	2 μήνες
	ΦΑΣΗ Β: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ	8 μήνες
	ΦΑΣΗ Γ: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NARURA 2000	8 μήνες
	ΦΑΣΗ Δ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ – ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	6 μήνες
ΤΜΗΜΑ 2. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης χερσαίων οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινотικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου»	ΦΑΣΗ Α: ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	2 μήνες
	ΦΑΣΗ Β: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ	8 μήνες
	ΦΑΣΗ Γ: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NARURA 2000	8 μήνες
	ΦΑΣΗ Δ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ – ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	6 μήνες
ΤΜΗΜΑ 3. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης λιμνοθαλάσσιων και ποτάμιων συστημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου»	ΦΑΣΗ Α: ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	2 μήνες
	ΦΑΣΗ Β: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ	8 μήνες
	ΦΑΣΗ Γ: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NARURA 2000	8 μήνες
	ΦΑΣΗ Δ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ – ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	6 μήνες

Συνολική διάρκεια του έργου: 24 μήνες.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΕ ΜΗΝΕΣ)																							
	Α' ΦΑΣΗ		Β' ΦΑΣΗ								Γ' ΦΑΣΗ								Δ' ΦΑΣΗ					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
ΤΜΗΜΑ 1. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου»																								
ΤΜΗΜΑ 2. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης χερσαίων οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινωτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου»																								
ΤΜΗΜΑ 3. «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης λιμνοθαλάσσιων και ποτάμιων συστημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου»																								

Παράρτημα

- ▣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ
- ▣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ
- ▣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

93/98

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Όνομασία Τράπεζας.....

Κατάστημα:

Διεύθυνση: (οδός, αριθμός, Τ.Κ., τηλέφωνο, fax)

Ημερομηνία έκδοσης:

Ποσό (€):

Προς:.....

ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι με την παρούσα επιστολή εγγυόμαστε ρητά, ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, παραιτούμενοι του δικαιώματος της διζήσεως μέχρι του ποσού _____ (_____€)¹, υπέρ της _____.² για τη συμμετοχή της στον διενεργούμενο διαγωνισμό της _____.³ ή της μετ' αυτήν νέας ημερομηνίας σε περίπτωση αναβολής, για την ανάδειξη αναδόχου για το έργο «.....»⁴ σύμφωνα με τη σχετική προκήρυξή σας.

Η εγγύηση καλύπτει μόνον τις υποχρεώσεις του υπέρ ου η εγγύηση που απορρέουν από τη συμμετοχή στον παραπάνω διαγωνισμό, καθ' όλο τον χρόνο της ισχύος της.

Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα σας καταβληθεί ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησης μέσα σε 3 (τρεις) ημέρες από απλή έγγραφη ειδοποίησή σας⁵.

¹ Αναγράφεται αριθμητικώς και ολογράφως ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 5% της συνολικής προϋπολογιζόμενης αξίας του έργου

² Αναγράφεται το όνομα του υποψηφίου φυσικού προσώπου, ή νομικού προσώπου (Γραφείου/εταιρείας) ή ένωσης ή κοινοπραξίας όπως αναφέρεται στην αίτηση συμμετοχής.

³ Αναγράφεται η ημερομηνία λήξης υποβολής προσφορών.

⁴ Αναγράφεται ο τίτλος της σύμβασης παροχής υπηρεσιών όπως αναφέρεται στην προκήρυξη.

⁵ Σε περίπτωση ένωσης/κοινοπραξίας φυσικών ή νομικών προσώπων θα πρέπει να σημειώνεται στην εγγύηση συμμετοχής ότι καλύπτει όλα τα μέλη της ένωσης αλληλεγγύως.

Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης, το ποσό που καταπίπτει υπόκειται στο πάγιο τέλος χαρτοσήμου, που ισχύει κάθε φορά.

Αποδεχόμαστε να παρατείνουμε την ισχύ της εγγύησης ύστερα από απλό έγγραφο της Υπηρεσίας σας με την προϋπόθεση ότι το σχετικό αίτημά σας θα μας υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της.

Η παρούσα ισχύει⁶ μέχρι την _____

Δηλώνουμε υπεύθυνα ότι το ποσό των εγγυητικών μας επιστολών που έχουν δοθεί, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχουμε το δικαίωμα να εκδίδουμε.

Η παρούσα εγγυητική επιστολή δεν εκχωρείται σε κανένα φορέα και κανένα πιστωτικό ίδρυμα

Με τιμή

⁶ Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει για τουλάχιστον δύο (2) μήνες μετά τη λήξη ισχύος της προσφοράς όπως αναφέρεται στη διακήρυξη.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

στην Προκήρυξη του διαγωνισμού «.....»

ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

ΑΡΙΘΜ. ΕΥΡΩ⁷

ΤΟΠΟΣ

Π ρ ο ς⁸

Ε Δ Ρ Α:

Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε με την παρούσα ότι σας εγγυόμαστε ανεπιφύλακτα και ανέκκλητα, παραιτούμενοι από το ευεργέτημα της διήζησης, υπέρ του / της⁹ μέχρι το ποσό τωνΕΥΡΩ¹

Στο ποσόν αυτό και μόνο περιορίζεται η εγγύησή μας, για την καλή εκτέλεση του έργου και την πιστή εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης από τον παραπάνω, υπέρ του οποίου εγγυόμαστε, και οποιαδήποτε απαίτηση του κυρίου του έργου κατ' αυτού, που πηγάζει από τη σύμβαση¹⁰

Από την εγγύηση αυτή θα απαλλάξουμε τον παραπάνω για τον οποίο έχουμε εγγυηθεί μετά την επιστροφή της παρούσας ή με βάση έγγραφη εντολή σας. Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα το καταβάλουμε χωρίς αντίρρηση, ολικά ή μερικά, σε περίπτωση ολικού ή μερικού καταλογισμού της εγγύησης σε βάρος αυτού υπέρ του οποίου εκδόθηκε η παρούσα, μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την έγγραφη ειδοποίησή σας προς εμάς και μετά την επιστροφή σε μας της παρούσας.

⁷ Αναγράφεται ποσό που αντιστοιχεί στο 10% της συμβατικής αξίας του έργου χωρίς Φ.Π.Α.

⁸ Αναγράφεται ο εργοδότης δηλαδή η Υπηρεσία που συνάπτει τη σύμβαση εκπόνησης της μελέτης ή της παροχής υπηρεσιών.

⁹ Αναγράφεται το όνομα του αναδόχου (φυσικού ή νομικού προσώπου) και σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας η ονομασία όλου του ανάδοχου σχήματος. Στην περίπτωση αυτή η εγγύηση είναι κοινή υπέρ όλων των μελών της ένωσης ή κοινοπραξίας και αφορά το σύνολο της σύμβασης

¹⁰ Αναγράφεται ο τίτλος της σύμβασης παροχής υπηρεσιών όπως αναφέρεται στην απόφαση ανάθεσης

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

Η παροχή εγγυητικών επιστολών έκδοσης του Ταμείου μας δεν έχει υπαχθεί σε κανένα περιορισμό ποσοτικού ορίου και σύμφωνα με το άρθρο 7 του ΑΝ440/1945 όπως αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 2 του Ν.1019/49, γίνονται υποχρεωτικά δεκτές έστω και αν δεν αναφέρεται τούτο στη διακήρυξη.

Δηλώνουμε υπεύθυνα ότι το ποσό των εγγυητικών μας επιστολών που έχουν δοθεί, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχουμε το δικαίωμα να εκδίδουμε.

Η παρούσα εγγυητική επιστολή δεν εκχωρείται σε κανένα φορέα και κανένα πιστωτικό ίδρυμα

Με τιμή

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Υποβολή Οικονομικής Προσφοράς προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού προγράμματος ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ για το διαγωνισμό:
«.....»

σύμφωνα με τη Διακήρυξη του Διαγωνισμού της _____. _____.

Όνομα/Επωνυμία συμμετέχοντος

Πλήρης Επαγγελματική Διεύθυνση

Με την παρούσα προσφέρω ως τίμημα για

Αριθμητικώς*

Ολογράφως*

Προσφερόμενο τίμημα (σε Ευρώ)

*Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ αριθμητικού και ολογράφως υπερισχύει το ολογράφως.

Έχω λάβει γνώση όλων των όρων του Διαγωνισμού και τους αποδέχομαι ρητά και ανεπιφύλακτα.

Τόπος – Ημερομηνία

Υπογραφή Προσφέροντος ή Νόμιμου Εκπροσώπου αυτού & Σφραγίδα.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

